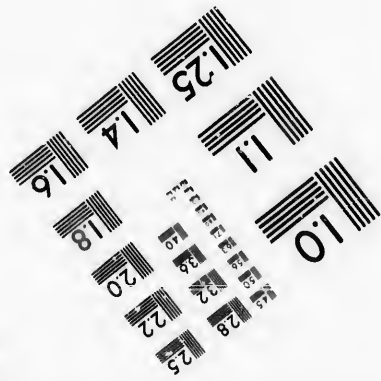
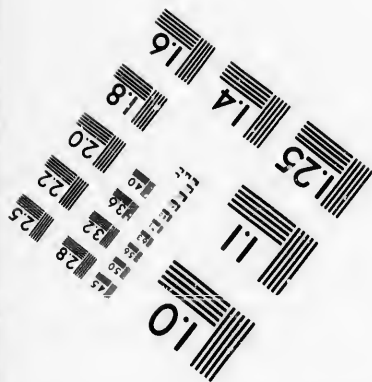
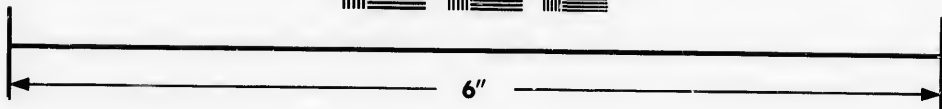
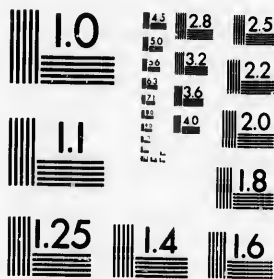

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1986

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

☐ Coloured covers/
Couverture de couleur	☐ Coloured pages/
Pages de couleur
☐ Covers damaged/
Couverture endommagée	☐ Pages damaged/
Pages endommagées
☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée	☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque	☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur	☐ Pages detached/
Pages détachées
☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)	☒ Showthrough/
Transparence
☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur	☐ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents	☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
☐ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distorsion le long de la marge intérieure	☐ Only edition available/
Seule édition disponible
☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.	☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.
☐ Additional comments:
Commentaires supplémentaires:	

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
						✓					

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

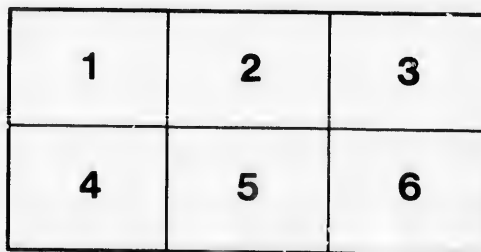
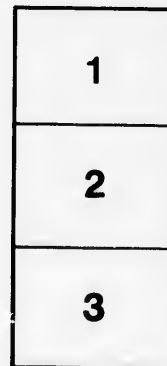
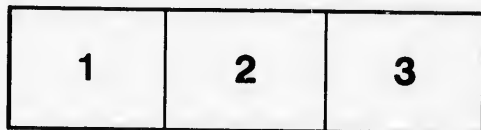
Douglas Library
Queen's University

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Douglas Library
Queen's University

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

re
détails
es du
modifier
er une
ilimage

s

rrata
to

pelure,
n à

32X

1792

Bible. O.T. Genesis.
Mikmak

Æ

Silas G. Rand
BUK OV DJENESIS.

IN MIKMAK.

PRINTED FOR Æ BRITIC AND FOREN BEIBEL SÖSEIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAR (BATH).

1857.

LBS 1234. M6

✓

Printed bei Eizak Pitman, Fonetik Institucon, Parsonedj Len, Bab.

ÆE BUK OV DJENESIS.

TCAPTER 1.

TAN umskwes pøktumkiisk Niksksm kisidøgup wæsøk sk mskumigou.

2 Ak mskumigou weskedek sk sigweek, sk bøgunitpák ekup wolkøgumigegu. Ak Niksksm utçidjsk'midj'l etlimadjssilib'nn uskitpsktugup.

3 Ak Niksksm æp: Wosadetç; tøkku wosa-degup.

4 Ak Niksksm nemidøgup wosadék ukulultunnu. Ak Niksksm wedjitepkiss-døgup wosadek bøgunitpák iktuk.

5 Ak Niksksm teluiidugup wosadék nsgwek, sk bøgunitpák teluiidugup depkák. Tøkku welsgup sk eskitpugup umskwesewé nsgwek.

6 Tøkku Niksksm æp: Muskuun iitç lugwék samugwon'l, sk utçi nousksdutç sámugwon'l sk sámugwon'l.

7 Ak Niksksm kisidøgup muskuun, sk wedji nousksdøgub'nn sámugwon'l ebunék muskuun iktuk sk samugwon'l kekwék muskuun iktuk. Tøkku telisgup.

8 Ak Niksksm teluiidugup muskuun wæsøk. Tøkku welsgup sk eskitpugup tsbuwé nsgwek.

9 Tøku Niksksm eep : Tulumouásdasitç sámugwon'l tsn'l ebuunæk wassøk ék'l neukte nsdami, sk niukumigék musksaitç. Tøku telisgup.

10 Ak Niksksm teluáidugup niukumigék, mskumigou ; sk sámugwon'l mousdasiksíg'l teluáidugub'nn, uktçig'm'l. Ak Niksksm nemidøgup ukulúltununu.

11 Tøku Niksksm eep : Mskumigou upkisi-dútç m'skigúl, sk eskipkug'l tsn'l wedjigweg'l uskinimínn ; sk elp mánitçkoksi tsn teli kskeiyisi milsmúk kumútç kisigwénk umánitçkum mskumigek ; tsn uskiniminumul lamék ék'l. Tøku teliskup.

12 Ak mskumigou pegusidøgubnn m'skigúl, sk eskipkúg'l tsn'l kisigwenk'l uskinimin'm'l tsn teliwsg-ewik, sk mánitçkoksíl kisigwenkul minigul teleg'l stuge tsn teliwsgewik.

13 Tøku welsgup sk eskitpugup sistewe nsgwek.

14 Tøku Niksksm eep : Etç wosøgweg'l wosøguwé muskun iktuk ; sk nousksdútç nsgwek sk depkigu, sk kunugwosuditç tsn tilisip tetpugsgul, sk nsgweg'l sk neuktibunkug'l.

15 Ak tuliwosøgunun-okniditç wosøgewe muskun ; uwosøgun-umadun-unou mskumigou. Ns telisgup.

16 Ak Niksksm kisidøgubunn tsbug'l meskig'l

wosogweg'l: adjimsugik wosogwek utslsud'm'n
nsgwek sk adjiaptçétçk wosogwek utslsud'm'n
depkigu. Ak elp kisiab'ni kulokowetçu.

17 Ak Niksksm igadogúb'n wssoguwé muu-
skuun iktuuk, uwosogunumad'm'nou mskumigóu:

18 Ak utslsud'm'nou nsgwek sk depkik, sk
utçidepkis-sdunou wosadek bog'nitpsk iktuuk.
Ak Niksksm nemidogup ukulúltununu.

19 Tøkuu welsgup sk eskitpugup neuswé na-
gwek.

20 Tøkuu Niksksm eep: Samugwonn pug-
welip-kisulatç tsni madjidálidji sk mimadjultilidji
sk sisipk alsultiiditç kekwek mskumigék muusi-
giskudúk.

21 Ak Niksksm kisiab'ni meskilultilib'ni bu-
tupáw; sk m'sit tsn tesilib'ni mimadjultilib'ni sk
madjidálib'ni, tsni samugwon teli pugwelipkisul-
-lab'ni, tsn teliutinineultiididju, sk m'sit sisipk
wenukskultidjik tsn teliutinineultiididju. Ak
Niksksm memidogup ukulultununu.

22 Ak Niksksm welikeluladji, eladji: Wlism-
nikw sk snkuisdikw, sk bøkswikw samugwonk uk-
tçig'mugu; sk sisipk ankuisiditç mskumigegu.

23 Tøkuu welsgup sk eskitpugup nsnewé na-
gwek.

24 Ak Niksksm eep: Mskumigou tçugwslutç
tsni mimadjultálidji tsn teliutinine-ultiididju

weisis, sk tsni pemabegultilidji, sk segousumuú tsn teliutinine-ultididju. Tøkuu teliek.

25 Ak Niksksm kisiab'ni segousumuú tsn teliutinineultididju, sk weisis tsn teliutinine-ultididju, sk m'sit tsn tesilidji pemabegultilidji mskumigék, tsn teliutinine-ultididju. Ak Niksksm nemidogup ukvultvuvuv.

26 Ak Niksksm eep: Lianétç vlnu vktvradultinennuv sk utvlein stuge teløtiikw; sk slsumsditç nemedji vktçigmuv iktuguv, sk sisip muusigiskvduúk tvlé; sk weisis, sk m'sit mskumigou, sk m'sit elabegultilidji mskumigegu.

27 Ak Niksksm kisiab'nn vlnul utvlatinou; Niksksm utvlatinou kisiab'nn; tçinumuúl sk ebididjul telikisiab'ni.

28 Tøkuu Niksksm welikelvuladji, eladji: Wlimsnikw sk snkviékw, sk utçvsvduúkw usitkumuv, sk wiswig'nødvumuúkw; sk slsummuúkw nemetçigu vktçigumuv iktuguv, sk sisipk muusigiskvduúk tvlék, sk m'sit mimadvultidjik tsnik yalivultidjik mskumigegu.

29 Ak Niksksm eep: Anksptvumuúkw! kisi ig'n'mulók m'sit eskipkúk tsn minik, tsn m'sit usit-kumuv ekv, sk m'sit kumutç tsn minitç køg'mik, tsn minik; ns kilou vilvuidoksvp.

30 Ak ig'numsgik m'sit tsn tesidjik weisisk mskumigek tvlék, sk m'sit tsn tesidjik sisipk muusi-

giskudúk tuleek, sk m'sit tsn tesidjik alibultidjik maskumigek, tsnik mimadjultidjik, m'sit tsn tesig'l eskipkug'l wilultinovu. Tøkuu ns teliáskup.

31 Ak Niksksm snksptuk m'sit køgwe tsn tesuk kisidok, sk edv kesikelúlk. Tøkuu welsgup sk eskitpugup usukumewe nsgwek.

TCAPTER 2.

NA telikisidásig'l wæsok sk maskumigou sk m'sit uuntvbluimimouou.

2 Tøku eluig'nugawe nsgwek Niksksm kisi kskai kiskadjsdøgup ukisidsk'n'm tsn kisidoku; tøkuu stlssmuktuk eluig'nugewe nsgwek m'sit ukisidsk'n'm tsn tesuk kisidok.

3 Ak Niksksm welsdok eluigunugewé nsgwek sk mouikpumsdok. Mvdu ns tilisip stlssmuktuk m'sit ukisidsk'n'm tsn tesuk Niksksm kisidoksip sk kiskajsdoksip.

4 Ns uls ag'nud'mok'n utçit wæsok sk maskumigou tsn tilisip kisidasiksuvunn, ns nsgwék tsn Uktçisisk'mou Niksksm kisidoksip maskumigou sk wæsok,

5 Ak m'sit eskipkuk memkék tulé eskw mvnák et'nugwék maskumigou iktuk, sk m'sit m'skigul igadsk'n iktuk tulél, eskw mvnák niktønugwék.

Mudu Uktçissk'mou Niksksm me munék etli-
-kisiduksup ukikpesán mskumigegñ, sk mөгwe
eumugup tsn wen elugwotk mskumigou.

6 Ksdui wedji unsgurunisksup mskumigék, sk
sabuqwons-doksup uskitúuk mskumigouñ.

7 Ak Uktçissk'mou Niksksm wedji kisiab'nn
ulnúl tçigsdjewedju iktuuk mskumigou tulé, sk
ksmlsmuuduobnn wid'núk mimadjuok'né ksmls-
muudi; sk ulmuu teli mimadjui-nuiej.

8 Ak Uktçissk'mou Niksksm igdsdgwotkus
igdsdk'n útçib'nugwél Ædunku, sk nsdél tet ig-
lab'nn ulnúl tsn'l kisiab'nn.

9 Ak Uktçissk'mou Niksksm kissdoksup utçi
skslisn mskumigou iktuuk m'sit kumutç weli-
-snksmkuk sk tsn kelúlk umitçiptçeweinu, sk
elp mimadjuokune kumúutç etlikisidoksup meg-
weiik igdsdk'n iktuuk, sk elp kumúutç tsn tulé
kedjidegemkewé ulód iktuuk sk m'tuód iktuuk.

10 Ak Sibui wedjipkøtumkitkup Ædunku usam-
ugwonsduun igdsdk'n; sk wedjsdegemk nsdél ne-
we-niktuomkitkup, sk newi-eskweiigup.

11 Umskwesewe sibui teluisik Peison. Ns
kskei-kiutø-gwomkitk m'sit mskumigou telui-
sik Habils, tsn tet wisousuliewé ék; sk wisousu-
liewe sls mskumigou tulé, kelúlk;

12 Ak elp delyum nsdel ék, sk elp kuudou
teluisik søham.

13 Ak tsbuoué sibuu teluuisik Gihur Wls ns tsn kskai-kiutogwomkitk m'sit mskumigék teluuisik Kuusu.

14 Ak teluuisik sistewe sibuu Hidekul. Ns tsn eliák utçib'nuugwél Siliegwelu. Ak newswe sibuu teluuisik Iupletus.

15 Ak Uktçissk'mou Niksksm weswlab'nn ulnúl sk igslab'nn igsdsk'n iktuuk Tdunk tulé, utuluukwod'm'n sk utankod'm'n.

16 Ak Uktçissk'mou Niksksm teblumaj'l ulnúl, eladj'l: Utçimalkøden tsn pssuk m'sit kum-útç igsdsk'n tule.

17 Ksduu kumúutç tsn tulé kedjidegemkewé ulód iktuuk sk m'tuód iktuuk, muu kuudjimalkød'-muu; mudu tsn nsgwek utçimalkødmun mair'úutç n'putúks.

18 Tøkuu Uktçissk'mou. Niksksm eep: Muu welisnuuk tçin'm unneuktu-gwslugwén. Kisiduo-des sbøg'n'masuudi tsn welkediididju.

19 Ns Uktçissk'mou Niksksm wedji-kisiab'ni mskumigou iktuuk m'sit weisis sk m'sit sisip muusigiskuduuk tulé, sk pegisuladji tsn Adshul eumlitç unmislin tsn teluuiidslisu; sk tsn teluuiidslitç Ads m'sit mimadjilidj'l ns teluuisilidj'l.

20 Ak Ads teluuiidadji m'sit weisis sk m'sit sisip tsni muusigiskuduuk tule, sk m'sit segousumu. Ksduu utçit Ads møgwé wedjiduosub'nek sbøgnumasuudiek tsnek welkediididegu.

21 Ak Wktçissk'mou ignumwadj'l Adshul up-askuasilinu, sk nebát, sk tewolksduotç neuktétçk upigsk'n, sk elinitçksduotç msgei nsdél tetu.

22 Tøkuæbilidj'l wedjikisiadj'l nspigsk'n iktuuk tsn wedji tuolkadok tçiinmuu iktuuk, sk pegisuladj'l eum'litç tçin'muul.

23 Tøkuu Ads eet: Wls ns wok'ndou n'twok'n-démk tulé, sk msgei nssgeik tulé. Neg'm tuluidaden ebit, mudu wedji tuolkslut tçin'm utininu.

24 Ns utçit tçin'm n'kuladu unguigu sk utkunssidák utebitem'l. Ak neg'mou kitk n'kuudetçdudóu wsgeiwouu.

25 Ak kitk emiskeigib'niik, tçiin'm sk utebitem'l, sk muu nedsgaigunák.

TCAPTER 3.

NA m'teskum adji nedadssip muu enkuude m'sit weisis tsni Wktçissk'mou Niksksm kisiab'ni. Ak elab'nn æbilidj'l: ?Teliák tu Niksksm utuluen muu kudji malkødumunou m'sit tesuk kumudj'l igdskn iktuuk tulél.

2 Ebit elab'nn mtésk'muul: Usidelumuksiek nuudji-malkød'm'nén minitçk'l tsn'l wedji-gweg'l kumudj'l igdsak'n iktuuk tulél.

3 Ksdou minitçk'l tsn'l wedji-gweg'l ules kum-
útç tsn kskumík megweiik igdsdk'n iktuuk, Niks-
ksm telwep, muu kudji-malkød'munou, kisus
muu uksemsduunou ; tulsdegeók n'putóksup.

4 Mtesk'm eladj'l ebilidj'l : Ms n'puók.

5 Mndu Niksksm kedjidok tsn nsgwek wedji
malkødumók, ukpukiguol pantsdasidul, sk tule-
doksup stugé Nikskámk, ukudjidunou ulødi sk
m'tuødi.

6 Ns ebit nemedøgup ules kumútç ukvulul-
tunun umitçiptçewein sk elp ulisnksm-kut'nun
sk kumútç utuliutumidédasin ukiss lsn wen'l
unvstuélinu ; tøkku wedjvuswsduob'nn uminitç-
kum'l sk malkødumu-ob'nig'l, sk elp widji ig'n'-
muob'nig'l utçin'muum'l ; sk tçinum malkøt-
kubnig'l.

7 Tøkku kitk upókiguol pantsdasigub'nn, sk
kedjiisibnaik utemiskeinou, sk mouiissdib'nigu
tuputat-wimsnoksiéku nibiku, sk wedji kisidasii-
dib'nig'l lskpisudig'l.

8 Tøkku tsn tilisip nsgwek pemitkiísk nuudus-
dij'l Uktçissk'msl Niksksm'l aliduu-gwólidj'l ig-
dsk'n iktuuk ; tøkku Ads sk utebitem'l wedji mim-
ugwosidjik Uktissk'mou Niksksm ewiktuuk, meg-
weiik kumútç iktuuk igdsdk'n tulel.

9 Tøkku Uktçissk'mou Niksksm elkømiktudj'l
Adchul, eladj'l § Tsmi sumun.

10 Ads eladj'l : Nuduúl wedoukøisin, (wedewed-ugwán) igsdsk'n iktuk, sk tçipálwæ, mudu emis-keii ; ns utçit mimugwosi.

11 Niksksm eladj'l ? Wen telimsk utemiskeiinu. ? Weji malkødmuusup uls kumútç tsn tebluumulep muu kudji malkøðumunu.

12 Tøku tçinum eladj'l : Uls ebit tsn kil ign'muuiip n'tugweadinenu, negum wedji ign-umuiip uls kumutç iktuk, sk malkøðumep.

13 Tøku Uktçisskumou Niksksm eladj'l ebidij'l ? Køgué tu, út tsn kisi twlsdegén. Ebit eladj'l : M'teskum kespugwølip, sk nin malkøðumep.

14 Tøku Uktçisskumou Niksksm eladj'l m'teskumul : Mudu kisadun uls køguæ, adji unmadj-ødasin muu enkuidε m'sit weisis sk m'sit segou-sumu : kumusték utçi pumsbegidúks sk tçigs-djewétç malkoltúks tsn telipkidousinu.

15 Ak sigadji-dédsk'n igsdudés lugwék kil sk ebit, sk lugwék tsn wedsbeksit uktininku, sk tsn wedsbeksit ebit utinink. Tsn wedsbeksit utininku nuukpegsduultou k'nudji, sk kil nuukpegs-duoduks negum ukúnu.

16 Tøku eladj'l ebidij'l : Lók vksi-snkuis-duul-tes midjuadjjçwe-gemkewél kunmadjødilu. Midjuadjjçwe-geduks unmadjidæsuud iktuk ; sk tsn telimunwegen itou uktçinumum iktugwelu ; sk negum slsumuultou.

17 Tòkuu eladj'l tçinmool : Mòdu djiksetatup uktébitem sk kisiutçimalkødumun uis kumúutç tsn teblumulep muu kudji malkød'm'n, unmadjás-dasik mskumigou utçit kíl uktininku. Utç'i midj-isiduks unmadjidassud iktuuk m'sit nsgweg'l tsn telipkidousinu.

18 Kouikssmusák elp sk kinigwedjitk utç'i sks-liedák utçit kilu, sk malkøtuks eskipkug'l mem-kék tolél.

19 Utçimalkøtuks kilu uksáskw utuguniødím iktuuk, misøkuu ulikiwonskssin mskumigou iktuuk. Mòdu wedji tuolkdsásiip mskumigou iktuuk. Mòdu tçigsdjewedjuw'in, sk tçigsdjewedjuu iktuuk likiwonskssiduks.

20 Ns Ads teluúidadj'l utepitem'l Eb, (Mimadjuok'n,) mòdu negum ukwidjuol m'sit tsn tesidjik mimadjuultidjik.

21 Tòkuu Uktçissk'mou Niksksm eliduodj'l Adshul sk utébiteml mugegnél utøkwónuol, sk telissunóduladji.

22 Tòkuu Uktçissk'mou Niksksm ét : Ulnu edu kisi tolék stugé neuktedjit kinuu, ukudjidjidún ulødi sk m'tuødi ; sk nuigútç kulsmán muu usibinskssin sk utçusussduun mimadjuokné kumudju sk umalkødumun, sk upumousin yaptçuw.

23 Ns utçit Uktçissk'mou Niksksm wessab'n n igsdsk'n iktuuk fduunku utluukwodumun mskumigou tsn wedji tuolkdsásipu.

24 Ak teliutçi-djig'lteskuadj'l ulnuúl, sk igáladji utçib'nuugwél igsdsk'n iktuk ðdunku kelsbim sk sisueik espugwosik, tsn elikiutøgwssik utsn-kød'm'n outi tsn eltek mimadjuokné kumuju.

CHAPTER 4.

NA Ads kedjiadj'l utébitem'l Ab'l, sk nen-nes-touék sk wëgwisiedj'l Ksn'l, (Ksniewimk,) sk eet: Wedji ksniewi tçín'm Uktçissk'mou iktuk.

2 Ak aptç wegwisiedj'l utçignuml Abululu. Ns Abul nuudji ankweuodji tçitçkelueutçi,ksdu Ksn nuudji igsdsguk.

3 Ns telék kulabis Ksn pegisuduótc Uktçissk'msl upegid'num-adimke-weum tsn wedjigwek mskumigou iktuk.

4 Ak elp Abul pegisuladji meltsmi-kwilib'ni utçitçkelue-utçumpm, sk uwigéúmuol. Tøku Niksksm welamadj'l Abelul sk upegid'n'madimke-weum.

5 Ksdu muu welmsgul Ksn'l sk upegednum-adimkeweum. Tøku Ksn løk wegeiik sk usiskw wegeiték.

6 Ak Uktçissk'mou eladj'l Ksn'l: † Køgué wedjiukweim, sk †køgué wedjiukweiték uksiskwu.

7 Wlsdegen s ms tu suisnumuk. Ksdu eub'l-sdegen, eluwewuudi edek ksg'nugu, sk munwsk-shultoú, sk kil slsumadúks.

8 Ns Ksn weskuumadj'l Abelul utçig'num'l, sk tsn etlitkweadiiditç memkék, wensgssit umat'nán utçig'num'l'Abelul, sk nebsdj'l.

9 Toku Uktçissk'mou eladj'l Ksnul s Abelók uktçig'numók. Eladj'l: Mu kedjisgák. s Nin tu nudji snkweák n'tçig'num.

10 Uktçissk'mou eladj'l; s Ksgués tu kisi tulsdun. Uktçig'num umuldem wedoukóesk wedjilkómiktuik mskumigegu.

11 Ak nugú wedji unmadjódasin mskumigou iktuk, tsn pantsdoksap utún utçusuisduón uk-pitunk uktçig'num'l umuldemu.

12 Tsn lukwod'm'n mskumigou kulabis nu-gútc, ms igunumuluúk umulgignødim. Upkø-djuitúks sk yalssui-nuidúks usitkumugu.

13 Toku Ksn eladj'l Uktçissk'mal: N'kuds-bóg'num wesamkiik tçel mu kisipumádu.

14 Anksptén, kiskuk wedjidjigltéskuin uski-tuk mskumigegu, sk uktinink utçi mimugwol-kuisides, sk upkødjuités sk yalssuinuidés usit-kumugu, sk tulikiskadjiadou m'sit tsn wen wedjít, nebsidou.

15 Toku Uktçissk'mou eladj'l: Tsn wen nebsdul ksnul eluig'nuk eliadji usidewøden. Ak

Uktçissk'mou keginugwoladj'l Ksnul, utçit m'sit wen tsn wedjiadj'l, muu unebánn.

16 Tøku Ksn wedjipkøtumkssit usksluk Uktçisskumsl, sk etlugstk mskumigou teluisik Nod, utçibenuugwél Fdunku.

17 Ns Ksn kedjiadj'l utebitem'l sk negum midjuisdjidjunit, sk weskwøuadj'l ukwis'l telusilidj'l Fnvkul. Tøku elidok vktçigun sk teluiduk Fnvk, widji-wisuunkoutuk ukwis'l.

18 Ak Fnvk wegwisiedj'l Fladul, sk Fladul wegwisiedj'l Mehudjølul, sk Mehudjøl wegwisiedj'l Matúseel, sk Matusseel wegwisiedj'l Lemek'l.

19 Ns Lemek maliewultiididji tsbusilidji utebitem, neuktedjit teluisit Ads sk vktúk teluisit Sils.

20 Ns Ads midjuus-djidjunit sk wegwisiedj'l Djébulul. Ns negum utçuol tsnik etlugsd'muudidjik wigwomku ; sk tsnik weskwøus-didji wendjudismuun.

21 Ak widjigudiididj'l tçinmuul teluisilidj'l Suusl. Negum ns utçuol m'sit tsn tesidjik neduags-duudidj'l abisdjitçk'l sk pipugwok'nn.

22 Ak elp Sils wegwisiedj'l Tubulksnul. Negum nuudji kinuudumuodji m'sit weni tsni nuudji-lukwodum-údulitç sumalki sk kuswøgu. Ak Tubulken widjigudiididj'l ebilidj'l teluisilidj'l Nems.

utçit m'sit

uusksluuk
teluisik

k negum
s'l telu-
sk telu-

k Fladul
wegwis-
dj'l Le-

usilidji
ik telu-

visiedj'l
sd'mu-
lji wen-

isilidj'l
ik ned-
n.

lksnvl.
i tsn
swogv.
silidj'l

23 Ns Lemek eladji utebitempu: Ads sk Sils, djiksetuikw tsn telue; Kilou Lemek utebitemp nuudumuikw n'kuluswok'n. Mudu kisi nebák tçínun n'tçiltosim-kewewum iktuuk, sk slbsdu n'tatçkune-adimkewewum. iktuuk.

24 Ns eduk Ksn eluigunuk vliadji usideútg, smútg Lemek eluigunúk tesinskák tçel luig'nuk vliadji usideuodén.

24 Ns aptç Ads kedjiadj'l utebitemul sk wegwisiet, sk teluidadj'l ukwis'l Setv, (igsdumk,) mudu teluet Niksksm igsdudj'l ap vktug'l nidjónn unspunewón Abulœ, tsn Ksn nébsb'nn.

25 Ak elp Set wegwisiet, sk teluidadj'l ukwis'l fnus. Tøku tuitçu mimadjuuinúk bøk-tçilkœ-miktusdidj'l Uktçisskumsl wisunum iktuuk.

CHAPTER 5.

NA uls ag'nud'mok'nm utçit Ads ns nsgwek tsn Niksksm kisiab'nn vlnúl, utvadinou Niksksm'l teli kisiab'nn.

2 Tçínunmul sk ebilidj'l teli kisiab'ni, sk wel-sladi, sk teluisun-kewob'ni Ulnu neguls nsgwék tsnék kisidasiididegv.

3. Ns Adá telipkidousis kuskimtulnsk'n-ibuun-

kuk tçel nesinskegi-buunkuk, sk wegwisjabun ukwis'l sk utulélin tsn negum telék, utuladinou, sk teluáidabnn Setu.

4 Ns Ads unsgweg'm'l Set kisiuskidji-nuudek, ugumultçin kuskimtulnsk'n-ibuunkugék, sk wes-kweuab'ni ukwis sk utúsu.

5 Ak m'sit nsgweg'l tsn telipkidousip Ads peskuunadek kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel nesinskegi-buunkugék, tøkku ns tilisip nepkub'nók.

6 Ak Set telipkidousip kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel nsn, sk wegwisineb'nn Fnusul.

7. Ak Set telipkidousis kisiuskidjinuudek Fnusul, ugumultçin kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel luig'nuk, sk weskwuab'ni ukwis sk utúsu.

8 Ns m'sit nsgweg'l tsn telipkidousis Set, peskuunaduk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel metlssi-buunkuk tçel tsbu. Ns tilisip nepkub'nók.

9 Ns Fnusøø telipkidousib'nok peskuunaduk-tésinskugi-buunkuk tøkku wegwisieb'nn Kenunul.

10 Ak Fnusøø telipkidousib'nok kisiukwisiedék Kenunul, ugumultçin kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel metlssibunkuk tçel nsn, sk weskwuab'ni ukwis sk utúsu.

11 Ak Fnusøø unsgwegumk'l peskuunaduk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel nsn; tøkku nepkub'nok.

12 Ns Kenunøø telipkidousib'nók elwig'nuk

wegwisiabun
utuladinou,

dji-nuidek,
ék, sk wes-

ousip Ads
ek tçel ne-
pkub'nók.

sk'n-ibun-

idjinuidek
unuk tçel
utúsu.

s Set, pes-
tçel met-
pkub'nók.

skunadvk-
Kenunul.

kwisiedék
-ibuunkuk
kweuab'ni

skunadvk
ku nep-

elwig'nuk

tesinskugibuunkuk sk wegwisieb'nn Mehelulilul.

13 Ns Kenunoo telipkidousib'nók kisiukwisi-
edek Mehelulilul ugumultçin kuskimtulnsk'n-
-ibuunkuk tçel neuinskegi-buunkuk, sk weskwewu-
ab'ni ukwís sk utúsu.

14 Ns m'sit Kenunoo unegwegumkul pesku-
nadvk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel metlssibun-
kuk, tøkku tilisip nepkub'nók.

15 Ns Meheluliloo telipkidousib'nok usukum
tesinskegi-buunkuk tçel nsn sk wegwisieb'nn
Djeludul.

16 Tøkku Meheluliloo telipkidousib'nók kisiu-
kwisiedek Djeludul ugumultçin kuskimtulnsk'n-
-ibuunkuk tçel metlssibuunkuk, sk weskwewuabuni
ukwís sk utúsu.

17 Ns m'sit Meheluliloo unegweg'mkul,
ugumultçin kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel pesk-
unadvk tesinskegi-buunkuk tçel nsn. Ns tilisip
nepkub'nók.

18 Ns Djeludoo telipkidousib'nók kuskimtul-
nsk'n-ibuunkuk tçel usukum tesinskegi-buunkuk,
sk wegwisieb'nn Fnukul.

19 Ns Djeludoo kisiukwisiedek Fnukul telip-
kidousib'nok ugumultçin kuskimtulnsk'n-ibun-
kuk, sk métç weskwewuab'ni ukwís sk utúsu.

20 Ns m'sit Djeludoo unegweg'mk'l peskuuna-
advk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel usukum tesin-

skugi-buunkuk tgel tsbu. Na tilisip nepkub'nók.

21 Na Fnuksoo telipkidousib'nók usukum tesinskegi-buunkuk tgel nan, sk wegwisieb'nn Metusalul.

22 Na Fnuksoo tokipumadai-dib'nn Nikskam'l kisiukwisiedek Metusalul sist kuskimtulnsk'n-ibuunkuk sk weskwuab'ni ukwis sk utúsn.

23 Na m'sit Fnuksoo unsgwegumkul sist kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel usukum tesinskegi buunkuk tgel nan.

24 Na Fnuksoo tokipums-di-idib'nn Nikskam'l, sk mögwé sumuugubnók, mudu Nikskam weswsl-abnu.

25 Na Metusalsoo telipkidousib'nók kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel ugumultgin tesinskegi-buunkuk tgel luig'nuk, tokuu wegwisieb'nn Lemek'l.

26 Na Metusalsoo kisiukwisiedek Lemekul, telipkidousib'nok eluignuk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel ugumultgin tesinskegi-buunkuk tgel tsbu, sk weskwuab'ni ukwis sk utúsn.

27 Na m'sit Matusalsoo unsgwegumkul peskunaduk kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel usukumtesinskegi-buunkuk tgel peskunaduk, tokuu nepkub'nók.

28 Ak Lemeksoo telipkidousib'nók kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel ugumultgin tesinskegi-buunkuk tgel tsbu, tokuu wegwisieb'nók.

nepkub'nók.
 usukum te-
 sieb'nn Me-

Niskam'l
 imtulnsk'n-
 utúsu.
 ul sist kus-
 tesinskegi

Niskam'l,
 am weswal-

ók kuskim-
 tesinskegi-
 gwisieb'nn

Lemekul,
 mtulnsk'n-
 gi-bunkuk
 utúsu.
 omkul pes-
 l usukum-
 k, toku

kuskimtul-
 tesinskegi-
 k.

29 Ak teluidabnn ukwis'l Noue, (ulkwidjad-
 sk'n,) ebnák: Uls ulkwidjaluukudou ukflug-
 wok'n-uminou iktuuk, sk ukpit'nnul utuunmadj-
 -dsk'noumuou iktuuk utçit makumigou tan
 Uktçisak'mou wenmadjádogup.

30 Ns Lemekso telipkidousib'nók kisiukwisi-
 edek Noueul nsn kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel
 peskuunaduk tesinskegi-buunkuk tçel peskuunaduk
 tesinskegi-buunkuk tçel nsn, sk weskwewab'ni
 ukwis sk utúsu.

31 Ns m'sit Lemekso unsgweg'm'l eluig'nuk
 kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tçel luig'nuk tesinskegi-
 -buunkuk tçel luig'nók toku nepkub'nók.

32 Ns Noueso nsn kuskimtulnsk'n ibunab'nók,
 sk Noueso wegwisieb'ni Semul, Hamul, sk Dje-
 petul.

CHAPTER 6.

NA telisgup tan tilisip mimadjuinuúk bçktçi-
 -ankuiedidek usitkumuugu sk utusuoku wedj-
 iuskidji-nultilibnigu,

2 Niskam ukwis nemisdibni mimadjuinu
 utusuó ukelusultilinu, sk weswalsdib'nigu
 utebitemultinouu m'sit tanku kisi ninsunsdib'-
 niguu.

3 Tøku Uktçisšk'mou eep: N'tçskumitç ms aptçi mat'nsgwi mimadjuuinuu, mudu negum ewsgewit. Ksdu unsgweg'm'l kuskimtulnsk'ni-buunkutól.

4 Ns kinabskik ekub'niik usitkumúk neguls nsgwég'l. Ak kulabis tsn çilisip Niksksm ukwís piskwedsdidék tçinumuúk utuusuwó eumudulipu, sk midjuuedjâtçku wedjuuskidji-nultilib'nigu utín-ewök, neguls meskilultib'niik tçinumuugwik, tsnkik sák eumudib'niik espøltib'niik tçinumuugwik.

5 Tøku Niksksm nemiduopmimadjuuinú utel-uwewuadiwól umuskiktunn usitkumugu, sk m'sit utalidsswok'numuól sk utankidsswok'n-umuwol uwintçid'nun sk elp utuløltunn negouu,

6 Tøku Uktçisšk'mou meskék utulikisién mimadjuuinul usitkumugu, sk wenmatkwidjstøp ukwomlamuunku.

7 Tøku Uktçisšk'mou eep: Utçi-kskeik-sugs-ladés mskumigek mimadjuuinuk tsnik kisigubnik, mimadjuunúk sk weisík sk tsnik alibultidjik, sk sisipk muusigiskuduuk tuleek. Mudu meskei n'kislsnu.

8 Ksdu Noue wedjidøgup welstümkewe Niksksm ewiktuk.

9 Ns uls Noueøø utag'nudumok'num. Noueøø sabewib'nok tçinumok sk welmudøøgub-nok tsnek eguls neuktan-kuiædidegu, sk Noueøø tøkippmediidibunn Niksksmul.

skumitç mæ
 du negum
 mtolnsk'ni-

úuk negula
 ksm ukwís
 mudnlipu,
 nigu utín-
 gwik, tan-
 umugwik.
 ainú utel-
 u, sk m'sit
 'n-umuol
 u,
 tulikisián
 kwidjstap

reik-sugs-
 sigubnik,
 ultidjik,
 u meskei

ve Niks-

ok'num.
 dsegub-
 Noueøø

10 Næ Noueøø wegwisebunigu nesilib'nigu ukwisku teluisultalib'nigu Semu, Hamu, sk Djepetu.

11 Næ usitkumuugewek winmuduudib'niik uskeluk Niksksm, sk usitkumu wedjiutçusdasigup kistewødegemkewé iktuk.

12 Ak Niksksm snkæptuk usitkumu, sk edu m'sittankik etlugsdumuditik winmudu-dib'niik, mudu m'sit wenkik eubulou-tigums-dib'niik mækumigegu.

13 Tøku Niksksm eladj'l Noueul : M'sit mægei ukespisguwæum igák nuskeluk ninu : mudu usitkumu wedjiutçusdasik kistewødegemkewé iktuk, mimadjuinuk teldsæks-didjik, sk edu, kskeik-sugslades negumou sk mækumigou.

14 Næ utçilidasi luskeig'n upkuøgumé. Pøktuskæsig'l tuliduduks luskeig'n iktuk, sk utçipkuukwodén lamutkuuduk sk uskituukuuduk upku iktuk.

15 Ak næ uls tuliduduks luskeig'n tulipidulkutou sist kuskimtolnsk'n muuskunigun igslutç ; sk tuligedasidou nsninskæ muuskunigun igslutç ; sk tuli-espulkutou nesinskák muuskunigun igslutç.

16 Tuøbuti-sduuduks luskeig'n, sk newkt muuskunigun igslutç ebunegél igæduuduks wedjædegemk kekwégu. Ak igæduuduks kæg'n upumel-

kudiugu. Tulidudúks upkewé eligsnik, sk tsb-
uoué eligsnik sk sistewe eligsnik.

17 Ak nin, mismutę upkisidudes usén ms-
kumigegu, utęi-kskeik-sugsduun m'sit msgei tsn
utinink mimadjuokné ksmłsmuudi ék, tsn ebunék
wsogę. Ak m'sit tsn tesidjik mskumigek em-
uididjik, n'puudidák.

18 Ksdu n'kisag'nu-dumum-kewem igsdudes
uktininku, sk kil tebsiduks łuskeig'n iktuk;
kil, sk ukwísk, sk uktébitem, sk ukwísk utebit-
emuo utkweulták.

19 Ak m'sit tsn tesidjik mimadjultidjik tsn
teliwsgeiwultiditę, itsbusidák tsn itłsmuksul-
tiditę tebsladúks łuskeig'n iktuk, tęinum sk
ébit, umimadjunuk-sultinou tsn emmę.

20 Sisipk tsn teliwsgeiwultiiditę, sk elp weisisk
tsn teliwsgeiwultiditę, sk elp tęudjítęk mskum-
igek tulék tsn teliwsgeiwultiditę, itsbusidák tsn
itłsmuksultiiditę, pedjidsdk tsn emmę, umim-
adjun-uksultinou usitkumę.

21 Ak Susduuks tsn teli kskeiyisi-milsmúk
mitęiptęwé tsn malkodasię, sk mousduuks tsn
tet emmę, sk kılıiduks, sk elp wiluidák
negumę.

22 Ns Nouęę telikiskadjsdę'ņuk. Ansums
stugé Niksksm telitplumap, ns teli kisdęub'ņuk.

CHAPTER 7.

TOKW Uktçissk'mou elab'nu Noueøø: Tebidákw, kil sk m'sit tsn telikwdjiksuinu, luskeig'n iktuk; mudu kil nemul ukukwodjein nuusksluk egulís neuukt-ankuiedjik.

2 Ak utçusuuál m'sit tsnik wok'møltidjik weisisk eluwig'nuk itesidák, yap sk ulgwedugu.

3 Ak weisisk tsnik mu wokumøltiik, itsbusidákw, yap sk ulgweduk sk sisipk muusigiskuduuk turek eluwig'nuk itesiták skinimin umimadjuunasin usitkumugu.

4 Mudu medjåtçk eluwig'nuk tesugunák kisedudes utulip-kidji kikpesán mskumigék neuinskegu-gunák; sk utçi-kskeik-sugslades mskumigék m'sit tsnik mimadjuultidjik tsnik kisigub'nik.

5 Ak Noue kisi tulsdeget m'sit tsn Uktçisskumal telitplumtçu.

6 Ak Noueøø usukum kuskimtulnsk'n-ibun-sbunok tsn tilisip usenek ekék mskumigegu.

7 Na wedji tebidab'niik luskeig'n iktuk Noueøø sk utebitemuu, sk ukwiskuu, sk ukwís utebit-emuokuu, utçit ussnegu.

8 Ak wokumøltidjik weisisk, sk weisisk mu wokumøltiik, sk sisipk, sk m'sit tçudjatçk tsnik alabegultidjik mskumigegu;

9 Widji tebidádidjul Noueul luskeig'n iktuk,

itsbuusultidjik, yap sk ulgweduuk, nabuu sk eskweu, tsn Uktçissk'mou telitplumatç Nouenu.

10 Na telegup eluig'núk kisi tsuugunsgek ussnek ekubnek mskum.igegu.

11 Usukm kuskimtul-nsk'n ibunkugek tsn Noueostelipkidousitek tsbuoueók depkunusitok, metlsuugunidek tçel luig'nuk, eguls nsgwék m'sit utkubøkul meskík wolkogum.igek telégl, kскеiskwisks-dasiksubnig'l, sk wssók utuøbuti-mul pants-dasik-subnig'i.

12 Ak telipkidjiksi-kikpessksubnek mskum.igék neuinskegi-gumísk.

13 Na uls nsgwék Noue sk Sem, sk Ham, sk Djepet, Noue ukwísu, sk Noue utepitem'l, sk ukwís nesisilidji utepitemuó moue-tebedsdjik luskeig'n iktuuk.

14 Negumou sk m'sit weisisk tsn teliwagei-wultidjik, wendjudismuk tsn teliu tinewwultidjik, sk tçudjitçk tsnik alabegwultidjik mskum.igegu, tsn teliu-tinewwul-tidjik m'sit sisipk tsn teliu-tinewwul-tidjik.

15 Ak elitebedsdjik luskeig'n iktuuk, tsn Nou-eul eumulidju, m'sit msgei iutçitabusidjik tsn utinewok mimadjuokne ksmlsmuudi sku.

16 Ak tsnik tebedsdjik wedji-tebedsdjik, tçinum sk ebit, m'sit tsn teli kскеiyisi-milsmúk mágeiu; stuge tsn Niksksm telitplumatç; toku Uktçissk'mou nespikpusksladj'l.

nabeu sk
g Nouenlu.
uugunsgek

kugek tsn
unusitok,
s nsgwék
ek telégl,
tuøbuti-

skumigék

sk Ham,
em'l, sk
bedsdjik

liwagei-
altidjik,
nigegu,
ui-tine-

n Nou-
ik tsn

ginum
égeu;
tçiss-

17 Ak ussn telipkidjitçuguisksup mskumigek
neuinskegi-guunák; sk sabugwon'l snkuisg'l,
sk boukwidjsduiditç luskeig'n, sk boukwidjsdasik
kekwek mskumigek.

18 Ak sabugwon melkig'newasik sk kesianku-
isk, sk luskeig'n eliák uskitpsktugv.

19 Ak sabugwon metç pemi adji mulkig'n-
-ewasik mskumigegu, sk m'sit espudjidjik kum-
dunk upkewék tsn telkák wásók eunpøgudidjik.

20 Ns samugwonn telá adji mulgigne-wadasig'l
m'til'n tçel nsn muuskunigun igelutç kekwegelu,
sk kumdunk eunpøgudidjik.

21 Ak m'sit msgeiéek tsnek pemisgubnék msk-
umigék nepkub'nek; sisipkik, sk weisiskik, sk
segousumukik sk m'sit tçudjitçkik tsnkik pema-
beguultib'ník mskumigegu, sk m'sit mima'juu-
nuugwik.

22 M'sit tsnkik wid'nuou iktuk mimadju-
ok'neék ksmlsmudiék ekubnék; m'sit tsnkik
niukumigék eumudibniik, nebudib'niik.

23 Ak m'sit mimadjultitkik tsnkik enmudib'-
niik uskituuk mskumigék, kskeiksugsdasultib'-
niik; mimadjuuinugwik, wendjudis-muugwik, sk
tçudjitçkik, sk sisipkik musigiskudúk tçlegik
wedjiksugs-dasultibniik mskumigeku. Ak Nou-
eøø psuk eskwinpugub'nok sk tsnkik tegweus-
dib'nu luskeig'n iktuuk.

24 Ak samugwon'l telipkidji-mulgignewasig'l mskumigek kuskimtulnsk'n ugunák tgel nanin-skegigunák.

CHAPTER 8.

NA Niksksm migwidelumadj'l Nouevlu, sk m'sit mimadjuinú, sk m'sit weisis tsnik tegweusdidji luskeig'n iktuk; sk Niksksm kisadok utçús'n usiousut'n mskumigegu, sk samugwon'l pemiutçi-kksysg'l.

2 Tokuu utkubog'l meskik wolkogumigék tulel sk wssók uttuøbutimul kebidjogwadasig'l; sk tsn teliutçikikpessk wssók nenksdasik.

3 Ak sabugwonn wedjiutçi-kksysg'l mskumigék, aji pemiutçi-kksysg'l meju; sk kisi kuskimtulnsk'n-ugunák, sabugwonn niwegisg'l.

4 Ns eluig'ngewe depkunuset metlssugunitç tgel luig'nuk luskeig'n nenksik kekud'nuk pumdunk teluisultidjik Alalát.

5 Ak sabugwonn, peminiukwisg'l meju misoku m'til'newe depkunuset neuuktugunitç kumdunk kekwikumd'núk nemigui-sultidjik.

6 Ns kisi neuinskegu-gunák Noue pantsdok tuøbuti tsn etlikisidoksap luskeig'n iktuk,

7 Ak pøktugimadj'l ukteçikskskúl, tsnwi alis-

rignewssig'ł
tçel nsnin-

u, sk m'sit
weusdidji
utçús'n
ł pemiw-

igék tulel
ł; sk tsn

mskumi-
isi kus-
isg'ł.
ugunitç
uk pum-

ju mi-
ç kum-

ntsdok
k,
ł alis-

suoksilnidj'ł misøku samugwon wedji kskei niwi
ék mskumigegu.

8 Tøku eip wedjipkøtkimadj'ł utinink pulés'ł,
unmdáulin samugwon ukksk-niwišn uskituuk
mskumigegu.

9 Ksdu pulés mu wedjidúk stlssmudi utçit el-
kunsbuguussitç ukwotku; sk eliapskwšsidj'ł Nou-
eul luskeig'n iktuuk; mudu sabugwon'ł ék'ł tsn
telkák uskituuk mskumigegu. Tøku tewinskšsit
sk wetçkwšladj'ł, sk piskwiladj'ł tsn ék luskeig'n
iktuuk.

10 Tøku eskibedok ap uktuuk eluigunúk tesu-
gunšk, tøkku aptç wedjipkøtkimadj'ł pulés'ł lus-
keig'n iktuuk;

11 Ak pulés piskwát welsgwu tsn eumulitç sk
edu ølibis-wipkuul mensdasilidj'ł øgulemidj'ł. Ns
wedjiktçidjdøg'ł Noue sabugwonn, utçi kskei-
niwišn mskumigegu.

12 Ak aptç eskibedok eluig'nuk-tesugunšk,
tøkku wedjipkøtkimadj'ł pulés'ł tsn'ł mu aptç
šbadjipkisilniguul tsn éku.

13 Ns tełegup usuukumewé kuskimtulnsk'ni-
-buunkugék tçel neukt umskwesewšsk depkunusi-
tšk, sk neuktiguunidék, samugwonn, wedji niwi-
sg'nig'ł mskumigegu. Ak Noue edjigšdok ukpus-
kíg'n luskeigné sk elabit, sk edu uskitúuk ms-
kumigou niwék,

14 Ak tabuoweák depkumuseták, tabuinskugi-guaidék tçel luig'núk, makumigou kisi niwisgup.

15 Ak Nikskam keluladj'l Noueul, ét :

16 Mouinstkidákw luskeig'n iktuk, kil, sk uk-tébitem, sk ukwisku, ~~sk ukwisku~~ sk ukwisk ute-bitemuó.

17 Ak tuolkál ten tesidjik mimadjultidjik m'sit mægei tsnik tegweuskik ; sisípk weisísk, sk tçudjítçk tsnik pemabegultidjik makumigegu, upugweli-tuli-unidjumnultinou makumigegu.

18 Tokou mouinstkiddjik Noue sk ukwís, sk utébitem'l sk ukwís utebitemuó.

19 M'sit weisísk, m'sit tçudjítçk, sk m'sit sisípk, sk tsnik alíbultidjik ten teliutinewuultiáiditç wedji nstkiddjik luskeig'n iktuk.

20 Ak Noue eliduotç Uktçisakumel ubatkwi-sls-sudum-sk'num ; sk weswladji inkúitç m'sit wokumøltidji weisis sk inkúitç m'sit wokumøltidji sisipu, sk pegid'numuadj'l Uktçisakumel pegidnumadimkewél batkwi-sls-sudum-sk'n iktuk.

21 Ns Uktçisak'mou pesedók welimák, sk Uktçisak'mou telimsit ukwomlsmunku : Ms aptç tuli unmadjsdu makumigou utçit mimadjuuinuk, tilis mimadjuuinuk ukwomlsmunuol wintçig'l wedjsdegemk nutkøltídidegu ; sk ms aptç tulkskeiksugslsgik m'sit mimadjultidjik stuge kisi tulsdegeu.

abuinskugi-
si nawiagup.
ét :
kil, sk uk-
kwisk ute-

ltidjik m'sit
k tçudjâtçk
upugweli-

ukwís, sk

k m'sit si-
wultiiditç

ubatkwí-
útç m'sit
okumulti-
umal peg-
iktiuk.

k, sk Uk-
Ms aptç
juinuk,
wintçig'l
eptç tul-
nge kisi

22 Telipkidjuisit-kumuik, (telipkidjimækum-
-igewik,) igadaguidimk sk peskwesouuidimk, sk ut-
ké, sk utakné, sk nib'n, sk kesik, sk nagwek, sk
depkik, ms bunisnuç'l.

CHAPTER 9.

TOKU Niskem welikeluladji Noueul sk uk-
wísu, eladji: Ulimonikw, sk skwuidikw, sk
utçusdukw usitkumu.

2 Ak ukusitçipalku-suidimuou idou m'sit seg-
ousumuk utánewou iktuuk, sk m'sit sisípk muusi-
giskudúk telék, sk m'sit ténik alibultidjik mækum-
igegu, sk m'sit nemedjuk utçig'múk telék ; ukpi-
t'nuou iktuuk igaluksultidjik.

3 M'sit ténik alidsdjik mækumigék ténik mi-
madjuultidjik, wiluidoksop. Stugétç eskipkug'l
tuliig'nmuløk m'situ.

4 Ksdu mu uknespudumnuou mssgei sk umi-
madjuok'num, eiétç umuldem.

5 Ns mismútç kumuldemuou ukmimadj-uok'-
num-uok tulé utççi kwilu-dumuul-toksop ; m'sit
weisis uiktuuk utççi kwiludum-uodes ; sk m'sit
ulnu upitunk, m'sit ulnu widjigudádidj'l upitunk,
utççi kwilu-dumuodes ulnu umimadjuok'num.

6 Tsn wen kudsduótç ulnúul umuldem, ns

negum umuldem utçi kuudsduoden ulnu iktuk.
Mudu kisiadj'l ulnu'l Niksksm'l utbladinouu.

7 Ak kilou, ulimsnikw, sk snkuwék, sk puigweli-unidjun-ultikw usitkumuğu, sk tuli snkuw-iekw nsdélw.

8 Ak Niksksm moui-keluladji Noueul, sk uk-wísw, ét :

9 Nin edu melkikisag'nudum-sdiikw kilou sk tsnik wedsbeksultidjik uktinewou iktuk,

10 Ak elp m'sit tsnik mimadjultidjik tegwens-kigw ; sisipk, wendjudismuuk, sk m'sit weisisk mskumigek tulék, tsnik tegwenskik, m'sit tsnik wedji natkidadjik lwskeig'n iktuk ; eiéç, m'sit mimadjultidjik weisisku.

11 Ak edu nin melkikisagun-udum-sdiikw kilou m'sit msgei ms aptç utçi kskeik-sugsdasin-uk sabugwon iktuk ussn iktuk ; kisan ms aptç ussninuk ukkskeik-sugsduun mskumigegu.

12 Ak Niksksm ét : Wls kisagunw-dumum-kewe ukunugwoknum tsn telikisag'n-udum-sdiikw kilou sk m'sit mimadjultidjik tegweadul-tiyok tsn tessskuieditç (yaptçuw).

13 Nsn igsdu n'wolkwonum (n'munkwonum) sluk iktuk, sk utçi kunugwosudidou tsn telikisagunw-dumeikw nin sk usitkumu.

14 Ns tuli kiskadji-adou tsn tilisip kissduon utslugwisn kekwek mskumigegu, munkwon, wolkwon, tuli-numigutou slmk iktugu.

n plnu iktuk.
 pladinouu.
 iékw, sk pug-
 sk tuli snku-

ouel, sk uk-

ikw kilou sk
 tuk,

ljik tegweus-
 t weisisk ms-
 t tsnik wedji
 'sit mimadj-

lum-sdiikw
 t-sugsdasin-
 sns ms aptç
 gegu.

u-dumum-
 g'n-udum-
 egweaduul-

nkwonum)
 tsn teli-

kissduon
 won, wol-

15 Tøkuu migwidetes tsn teli kisagnu-dums-
 -diik kinuu sk m'sit mimajultijik, tsn tilikskei-
 yissi-wsgeiwultidjik ; samuugwonn ms aptç ussn-
 ug'l ukskeiksugaduun m'sit msgei.

16 Ak wolkwon, munkwon, idou sluk iktugu,
 sk snksptudes n'migwidedumun tsn teli-aptçi-ki-
 sag'n-udumsdidjik Niksksm sk m'sit tsn mimadj-
 ultidjik tsn teli kskeiyisi-wsgeiwultidjik, eumu-
 didjik usitkumuugu.

17 Ns Niksksm eladj'l Noueul uis kunuugwos-
 udi tsn teli kisagnu-dumsdiik m'sit mimadjul-
 tidjik tsn teli kskeiyisi-wsgeiwultidjik, tsnik
 eumudidjik usitkumuugu.

18 Ns Noue ukwís tsnik wedji natkídsdjik lvs-
 keig'n iktuk, Sem, Ham sk Djepet. Ns Ham
 Kennn utçul ns.

19 Eguuls Noue nesisilidji ukwísu, sk negumou
 utinewou iktuk wedji kskei-sessludjik tsn tessk-
 -smiksultidjik tsn telkik usitkumuun.

20 Ns Noue bøkçai-igsdsk'nák sk igsdsgwótk
 igsdsk'ntçitç tedubøgwsgewé.

21 Ak wedjinsamuugwot megøbák iktuk, sk ket-
 kiet, sk emegwisínk lamigwomk usegig'nigun-
 umku.

22 Ns Ham, Kennn utçul, emisksmadj'l utçul,
 sk agnudumuodji widjigimadji kuudjumuugu.

23 Tøkuu Sem sk Djepet weswsduuditç ssún sk

igaduditɔ utulmæk'nuokɔ sk esedebumɔdidjik, sk ankuunɔdidjɔl utɔuol tɔn telimiskeelidjɔ ; sk uisiskuuol sɛk elteg'l, sk muu nemiduuɔdikw utɔuol teli miskɛsilnitɔv.

24 Ak Noue wedjitugiet umegɔbɔg'm iktuuk, sk kedjiadj'l ukwis'l nuutkwelidj'l tɔn kisituls-lɔtɔv.

25 Tokuu ét : Unmadjɔdasitɔ Kenun ; kestedj-uuu ukwistedjuu-milidou utɔninu, widjigimadji utinewou iktuugv.

26 Ak elp ét : Muuivolkusitɔ Uktɔisisk'mou, Sem uniksɔm'l, sk Kenunul unokubemidɔl.

27 Niksɔm puɔgwelism-kuusladul Djɛpetul, sk tulugstou Sem usegigunigunumku, sk Kenunul unokubemidɔl.

28 Na Noueɔɔ telipkidousib'nók kisiusɔkek sist kuskimtul-nɔk'nɔbunkuk tɔel nɔnɔbunkuk.

29 Ak Noueɔɔ m'sit unsgwegumkul peskw-naduk kuskimtulnɔknɔbunkuk tɔel nɔnɔbunkuk ; Tokuu nepkub'nok.

CHAPTER 10.

NA Sem, Ham sk Djɛpet, Noueɔɔ ukwis tɔn telliu-tubskum-ultidipv. Ak wegwisidib'nik kis kisiusɔgegv.

mædidjik, sk
ju; sk uuis-
utçuol teli

g'm iktuk,
sn kisituls-

n; kestedj-
idjigimadji

çisæk'mou,
emidól.

jepetul, sk
k Kenunul

asákek sist
kuk.

ul peskw-
ibuunkuk;

vis tsn te-
b'nik kis

2 Djepet ukwís, nê Gømal, sk Megog, sk Medæi,
sk Djeban, sk Tubal, sk Misek sk Tilas.

3 Nê Gømal ukwís, nê Askinas, sk Lipat sk
Tøgsalms.

4 Ak Djeban ukwís, nê Eliss, sk Tæsis, Kitim,
sk Død'ném.

5 Ak tessæks-miksidjik umøtkiuol etliutçi ut-
kunuodasig'l eguls utinewou iktuk n.'sit wenik
umækumigemuuou iktuk tsn teli kskei-yæsimilii-
sitç sk tsn teli kskeiyæsi-milikdjikwsuitçu, sk tsn
teli kskeiyæsi-milagudumádijju.

6 Nê Ham ukwís; Kus, sk Mislem, sk Pøt, sk
Kenun.

7 Kus ukwís, Sæbs, sk Hæbils, sk Sabta, sk Le-
ms, sk Sabteks; sk Lems ukwís Sæbs, sk Didun.

8 Ak Kus wegwisiedj'l Nimlod'l, sk Nimlod
meltæmi-espitçinumuit mækumigegu.

9 Negum buiskiktanteget usksluk Uktçisæk-
'msl. Nê utçit teluemk: Telék stugé Nimlod
tsn telibuskik-tanteget usksluk Uktçisæksmsl.

10 Wedjipkøtumkisk uteligewægim Bøbul ik-
tuk, sk Elek sk Akad, sk Kalne, mækumigek te-
luisik Seinal.

11 Negum wedjipkøtumkæsit uls mækumigek
eliet Assilægø, sk elidok Ninibuu, sk øktçigun Li-
høbøt, sk Kæls,

12 Ak elp Læsen, lugwæek Ninibu sk Kælu : øut
nê meskák øktçigun.

13 Ak Meslsm wegwisiedj'l Luudim'l, sk Anamim'l, sk Lihabimul, sk Naptuhim'l,

14 Ak Pathusim'l, sk Kasluhim'l (tsn wedjipkotumkiedjik Pilistinewsk,) sk Kaptulimu.

15 Ak Kenun wegwisiedj'l meltami-gwelidj'l Seid'nul, sk Hetul,

16 Ak Djebusiewsdj'l, sk Amuliewsdj'l, sk Gulgusiewsdj'l,

17 Ak Hibiewsdj'l, sk Alkiewsdj'l, sk Siniewsdj'l,

18 Ak Albudiewsdj'l, sk Semsmiewsdj'l, sk Hamutiewsdj'l, sk wedjsdegemk Kenuniewsk teli-kskeiyisi-milemuuk-sultiiditç sessluuksultidjik.

19 Ns Kenuniewsk utsbsbimuol, wetskpälidj'l Seidunku, tsn teli tçuguuien Gilulku, misøku kulabis Gesu, tsn telilién Sodomkelu, sk Gømolkelu, Admsku, sk Sibøimku, edu, misøku Lesu.

20 Eguuls Ham ukwisu tsn telikwdjuuksultiiditç tsn telikskeiyisi-milisultiditç umutkiuou iktuuk sk tsn telimilabek-sultiditç.

21 Ak elp Sem utçuol m'sit Ebul ukwisu, tsn moui-kisiguit Djepet widjigudádidj'l, negum wendjunit.

22 Eguuls Sem unidjin : Flam, sk Asul, sk Alpaksad, sk Lud, sk Elum,

23 Ak Elum unidjin ; ns Us, sk Hul, sk Gatul, sk Mas.

lim'l, sk Anam-

'l (tsn wedjip-
tulimv.

ltami-gwelidj'l

wadj'l, sk Gul-

j'l, sk Sinje-

niewadj'l, sk

uniewák teli-

ksultidjik.

wetskpálidj'l

lku, misøkuu

v, sk Gømol-

nisøku Lesv.

vdjuksultii-

umutkiuou

ukwísu, tsn

lj'l, negum

Asul, sk Al-

lul, sk Gi-

24 Ak Alpaksad wegwisiedj'l Salsul, sk Sals wegwisiedj'l Fbululu.

25 Ak Fbul tsbusilidji ukwísu ; neuktedjit teluisit Pileg, (utkønuok'n,) muðu unsgwegum iktuuk mskumigou utkøn-uodasik ; sk widjigudi-didjul tçinumuul teluisilidj'l Djoktøn.

26 Ak Djoktøn wegwisiedj'l Almodad'l, sk Silip'l, sk Hasulmabetul, sk Djilul,

27 Ak Hadolam'l, sk Usalulu, sk Diklulu,

28 Ak Øbalul, sk Abimiølul, sk Sibululu,

29 Ak Øpulul, sk Habilul, sk Djøbsbul ; m'sit eguls Djoktøn ukwís.

30 Ak umutkiuó ék wedjsdegemk Misu tsn telilién misøkuu Sipul, pumðun utçabønugwe.

31 Eguls Sem ukwís, tsn telikwdjik-sultidjik, sk tsn telisultiditç umutkiuou iktuuk, tsn telsgudumiiditç.

32 Eguls Noue ukwís tsn telikwdjiksultiditç, teliutabeksultiditç, telsgudumudiditç. Na negumou utinewou iktuuk tessks-miksultidjik wedjissessludjik mskumigeek kasiussku.

TCAPTER 11.

NA m'sit tsn telkik usitkømuu øukub'nek neuktetçkubnek m'siduunek, sk neuktetçkubnøk telisimkegu.

2 Ns teleegup tsn tilisip wedjuksultib'niik utqib'nugp, wedjidudib'nek psukumigeek mskumigou iktuuk teluisik Simbu ; sk sls tet etluga-dumudib'niik ;

3 Tokuu telimtuultib'niik : Ke ! tçugwidákw ! ulidunetç ulsegnig'n-tçidj'l, sk uliksksumnetç. Nsteliuumäididj'l ulsegnig'ntçidj'l stuge kundul, sk mskumigoué upkuu stuge siskuu nesabasig'el.

4 Tokuu teluedjik : Tçugwidákw, ulidunetç uktçigun sk elsegnig'n, tsn ukwekweum utebsnskién wssogu, sk wisuunkousultinetç kuulsmén muu ukækei-bekwi-sessluksul-tinenu uskituuk mskumigep.

5 Tokuu Uktçissk'mou nissit utankap-tumun uktçigun sk elseg'nig'n tsn mimadjuuinúk eliduditç.

6 Ak Uktçissk'mou ét : Anksptén ! mimadjuuinúk psuk neuktuunemiksidjik sk neukte telisultidjik ; ns uls meltsmi-tulsdsksdidjik, sk nuugu ms kogué utugulstç tsn telidsultiditç utulsdsksdinuu.

7 Ke ! nisidsnetç sbwtçkøduonetç usidunuuou tsn telisultiditç, kuulsmen muu unustad-ultinuu.

8 Ns Uktçissk'mou wedjisseladji nsdelu tsn telkék usitkumu ; sk buunidúditç uktçigun.

9 Ns uls uktçigun wedji teluisik Behul,

ksultib'niik
 eek mskum-
 t etlugs-du-

ugwidékw!
 ksumnetç.
 ge kundul,
 abasig'el.

ulidunetç
 n uteben-
 kuismén
 uskituuk

ap-tumun
 úk elidu-

mimadj-
 ukte tel-
 idjik, sk
 sultiditç

sidunuu-
 stad-ul-

delu tán
 unu.

Behul,

(sbuutçksdumk) mudu Uktçissk'mou nsdél wedji sbuutç-ksdögup m'sit usitkumu usidunuu. Ak nsdél wedji sessladji m'sit tán telkék usitkumuu.

10 Na eguls wedsbeksidjik Semegu. Semø kuskim-tólnsk'n-ibuun-sb'nok, sk wegwisieb'nn Alpaksudul; tsbuibunkugék kisiusagegu.

11 Ak Semø telipkidousib'nók kisiukwisiedek Alpaksudul, nsn kuskimtólnsk'n-ibuunkuk, sk weskwuab'ni ukwís sk utúsu.

12 Ak Alpaksadø telipkidousib'nók nesinskegi-buunkuk tçel nsn, sk wegwisieb'nn Salsulu.

13 Ak Alpaksadø telipkidousib'nók kisiukwisiedek Salslu, neu kuskimtólnskni-buunkuk tçel nesibuunkuk sk weskwuabni ukwís sk utúsu.

14 Ak Sals telipkidousib'nók nesinskugibuunkuk sk wegwisiebnn Ebululu.

15 Ak Sals telipkidousib'nók kisiukwisiedek Ebululu, neu kuskimtólnskn-ibuunkuk tçel nesi-buunkuk, sk weskwuab'ni ukwís sk utúsu.

16 Ak Ebulø telipkidousib'nók nesinskugi-buunkuk tçel neu, sk wegwisieb'nn Pilegul.

17 Ak Ebulø telipkidousib'nók kisiukwisiedék Pilegul, neu kuskimtólnsk'n-ibuunkuk tçel nesinskegi-buunkuk, sk weskwuab'ni ukwís sk utúsu.

18 Ak Pilegø telipkidousib'nók nesinskuugi-buunkuk sk wegwisieb'nn Luulu.

19 Ak Pilegøø telipkidousib'nók kisiukwisi-
edek Luulv, tsbu kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel
peskunaduk tesibuunkuk sk weskwewab'ni ukwís
sk utúsu.

20 Ak Luøø telipkidousib'nók nesinskugi-
-buunkuk tgel tsbu sk wegwisiebnn Silugul,

21 Ak Luøø telipkidousib'nók kisiukwisi-
-edek Silugul tsbu kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel
luignuk tesibuunkuk, sk weskwewab'ni ukwís sk
utúsu.

22 Ak Silugøø telipkidousib'nók nesinskugi-
-buunkuk sk wegwisiebunn Nehululu.

23 Ak Silugøø telipkidousib'nók kisiukwisi-
edek Nehululu, tsbu kuskimtul-nsknibuunkuk sk
weskwew-ab'ni ukwís sk utúsu.

24 Ak Nehuløø telipkidousib'nók tsbuinskugi-
-buunkuk tgel peskunaduk sk wegwisieb'nn Tilu-
lulu.

25 Ak Nehuløø telipkidousib'nók kisiukwisi-
edek Tilululu kuskimtulnskni-buunkuk tgel met-
-tsibuunkuk tgel peskunaduk, sk weskwewab'ni
ukwís sk utúsu.

26 Ak Tiluløø telipkidousib'nók eluigumuk-te-
sinskegi-buunkuk sk wegwisieb'ni Ablsmul, sk
Nehulul, sk Heluml.

27 Ns eguls wedsbeksidjik Tilulegu. Tiluløø
wegwisieb'ni Ablsmul, Nehulul, sk Heluml. Ak
Helun wegwisieb'nn Lotul.

isiukwisi-
nkuk tgel
b'ni ukwís

esinskugi-
ngul,
isiukwisi-
nkuk tgel
ukwís sk

esinskugi-

isiukwisi-
nkuk sk

esinskugi-
nn Tilw-

isiukwisi-
ngel met-
weuab'ni

umuk-tē-
mul, sk

Tilulōō
ul. Ak

28 Ak Helunōō etlinpugunok umutkik, Ūl iktuk, Kaldiewák umutkiuok, tsn tet etliuskidjinnuip, eskumunák utçul nebuligwegu.

29 Ns Ablsm sk Nshal maliēwi-didji ebilidji. Ablsm utebitem'l teluisilidj'l Sslei, sk Nehul utebitem'l teluisilidj'l Milks, Helun utuus'l, Milks utçul sk Isks utçul.

30 Ksdu Ssleōō mōgwe kisi pumi-gidsksub'nsk, mōgwe wendjuniks sub'nok.

31 Ns Tilulōō weswēlab'nn ukwis'l Ablshsmul, sk Lotul ukwis'l Helun, ukwis'l ukwis'l, sk Ssleilul utlusweskwum'l ukwis'l; Ablsmul utebitem'l, tōku wedji widjedul-tib'nik Ūlku, Kaldiewák umutkiuoku, utulidsnou mskumigek teluisik Kenunu. Ak pedjidsbunjik Helunku, sk nadel etlugsdumu-dib'nák.

32 Ns Tilulōō unsgwegumkul tsbu kuskimtul'nák'nibuunkuk tgel nsnibuunkuk. Tōku etlinpuksub'nok Helunku.

CHAPTER 12.

NA Uktçissk'mou elab'nn Ablsm'l; Liyé, utçipkōtumkssi kumutkigu, sk kōg'mou iktuk, sk kútg wák; liyé mskumigou tsn neysdultes.

2 Ak kışsultes ukpuigwelin-kudaks-miksinn, sk ulslultes, sk espsdultes ukwisun'm, sk ulsluksudiduks.

3 Ak ulslades tɛnik wɛslɔskik, sk ɔbulɔlades tɛnik ɔbulɔskik. Ak kɔl ɔktininku m'sit tɛn tɛsskɛmiksɔdjik usitkumúk utɕi ulsluksultɔdsk.

4 Nɛ Ablɛm telipkɔtumkɛssit stuge Uktɕisɛsk'mou telimátɕ, sk Lot widjedɔdidj'l. Ak Ablɛm eluig'nɔk tɛsɛnskegibunɛt tɕel nɛn, tɛn tilisip wedjip-kɔtum-kɛssit Helɔnku.

5 Ak Ablɛm wɛswɛladj'l utɛbitem'l, Sɛlɛul, sk Lotul widjigudɔdidj'l tɕinɔmuul ukwis'l, sk m'sit utaligɛmuol tɛn'l wɛdaligamultɔdidj'l, sk m'sit mɔmɔdjuɔnu tɛni etliɛsuɛlɛdib'ni Helɔnku, sk ɔkɔtumkɔdɔdjik utulɔdɛnou mɛskumigek Kenɔnku; tɔkuu Kenɔnk pedjɔdɔdjik.

6 Tɔkuu Ablɛm sɔuteskɔk mɛskumigou mɛsɔkuu tɛn tet Sikum ɛk, mɛsɔkuu mɛmɛkwɔnmɛusi-ɛgumiktugɔ, Mɔlu tulɛ. Ak Kenɔnkewɛk ɛmɔudidjɛk nɛ mɛskumigek nɛ tilisipɔ.

7 Nɛ Uktɕisɛsk'mou elɛneyssɔdj'l Ablɛm'l, sk eladj'l: Igunɔmuodes kɔnɔdjɛnk ulɛ mɛskumigou. Ak nɛdɛl etliduotɕ batkwi-sɛlɛsɔudum-ok'n Uktɕisɛskumɛl tɛn'l elɛneyssɔlɔdj'l utininku.

8 Nɛ wedji adjikwsit nɛdɛl sk ɛwɔgɛt pɔmdɔn iktuuk utɕib'nugwɛl Betelku: Betel ɔtkɔsnuk, sk Hai utɕibnuɛgɔ. Ak nɛdɛl etliduotɕ batkwi-sɛlɛsɔudmɔk'n sk wɔgumadj'l Uktɕisɛskumɛl uwi-sunɔm iktuuk.

9 Tɔkuu Ablɛm wedji adjikwsit nɛdɛlu, nɛgou elikwsit ɔpkɔdɛsnugwɛlu.

obulslades
m'sit tsn
ksultidák.
Uktçissk-
Ak Ablsm
tsn tilisip

Ssleul, sk
sk m'sit
l, sk m'sit
unku, sk
k Kenun-

u misokuu
si-egum-
muudidjik

sm'l, sk
kumigou.
k'n Uk-

pumdun
knsnuuk,
bstkwi-
asl uwi-

, negou

10 Ns ouisous-uok'n igák mskumigegu, sk Ablsm elnisimtçuást Esiptegu, utetlugsd'mun nsdél, mudu ouisous-uok'n meduék mskumigegu.

11 Ns tsn tilisip wedjuoussit upiskwén Esiptegu, eladj'l utebitem'l Ssleul : Nuugú edu kedjuúl lók keluusin weli snksmkusin ;

12 Ns utçit tsn tilisip Esiptegewák numiisk, tuluedák, eguls ns utebitem'l ; sk nebsidák ; kçdu kíl mimadju-nulták.

13 Edamul uktuluen ukwidji-gudinenuu ; kuulsman n'tulein utçit kilu sk sabousides utçit kíl uktinink.

14 Ns kiskadják tsn tilisip Ablsm pegisink Esiptek, Esiptegewák nemisditç ebilidj'l ulisnksm-kusilinu.

15 Ak Palounn espøtilidji unokubém nemisdidj'l sk elmudogwolédidj'l Palounnegu ; sk ebit elsluksit Palounnegu.

16 Tøku welsladj'l Ablsm'l utçit ebitu, sk weskwewadj'i tçitçkeluæutçi, sk wendjudismuu, sk djekssiu, sk unokubempmu, sk unokubemiskwu, sk ulgweduuk djekssiu, sk ksmels.

17 Ns Uktçissk'mou wedjiunmadjeadj'l Palounnul meskig'l unmadjød iktugu, sk wigumu, utçit Ssleu, Ablsmul utebitem'l.

18 Ak Palounn wigumadj'l Ablsmul, sk eladj'l : ? Koguae tu ut kíl kisi tulsdegen. ? Kogué mu wedji tulimiusup uktebitemin.

19 † Koguae wedji tuluen widjigudiek, kuulsan tçiptúk suásliegsb'n n'tebitemin. Nuugu, snkám uktebitem : suásl, sk upkøtumkasi.

20 Ak Palouun teblumadji utçinuumum utçit Ablsm'l, sk pøktugámsdidj'l sk utebitem'l, sk m'sit utaligsmu.

TCAPTER 13.

TØKW Ablsm wedjtkødjuimtumst Esiptegu ; negum sk utebitem'l, sk m'sit utaligam'l sk elp Lot widjediididj'l, elidádjik upkudes'nugwelu.

2 Tøku Ablsm lók milesit weisisu iktuuk sk suuliewé iktuuk sk wisousuuliewé iktuuk.

3 Ak negou aptçilikwsit wedjsdegémk upkudes'nugwel, misøkuu Betelku, tsn tet tumk wágipu lugwék Betel sk Hai,

4 Tsn tet uls batkwi-slsuudumok'n ék, tsnek meltsmi kisidoksub'nek nsdelu. Ak sls tet slssumadj'l Uktçisckumsl.

5 Ak elp Lot tsn widjediididj'l Ablsm'l weskwuadji tçitçkelueutçi, sk wendjudismu sk segiguniigunul.

6 Ns mskumigou muu kisi ankwe-agwidikw utugwe-adinouu, mudu umilesuudimuol wesami-pugwelkul.

liek, kuuls-
a. Nuugu,
ssi.
num utçit
bitem'l, sk

Esiptegu ;
m'l sk elp
ugwelu.
iktuk sk

k upkude-
nk wágipu

ék, tsnek
k sls tet

m'l wesk-
ismu sk

agwidikw
l wesami-

7 Ak tsnik nuudji ankweusdidji Ablsmul uweisisum, sk tsnik nuudji ankweusdidji Lotul uweisisum, wedji mat'ndultidjik. Ns toku tili-sip Kenunkewák sk Pelusiewák etlugsdumuididjik uls mskumigegu.

8 Toku Ablsm eladj'l Lotul : Tili's psdsksyemk mu imotnúkw lugwék nin sk kil, edamuul ; kinsn lugwek tsnik nuudji snkweusdidji uktuém sk tsnik nuudji snkweusdidji n'tuempmu : mudu widjigudiik kinuu.

9 S Mu m'sit mskumigou kuuskaluk etunuk. Utçitepkissasi n'tinink nuugúdjv. Psdsdwtçkél lién, insk'negél liedés : kusns kil lién insk'negél, liedes psdsdwtçkelu.

10 Toku Lot semkulabssit sk nemidok m'sit pskumigék Sulden tulé, m'sit ulisamugwonsdasinu, eskw muná Uktçissk'mou kskeiksugsdugwék Sodumek sk Gomolegu : teleek stugé Uktçissk'mou utigsdsk'num ; stugé mskumigou Esiptegu, tsn teliutçuguien Solku.

11 Ak Lot ninssunk m'sit pskumigek Sulden tulu. Ak Lot elikwsit utçib'nuugwelu. Ak neg-mou tepkisádidjik.

12 Ak Ablsm etlugstk m'kumigek Kenunku, sk Lot etlugstkul uktçigunul pskumigek tulél, sk ewáigst kweitçk Sodumku.

13 Ksdw tçinumuúk Sodumk tulék psdsdks-

didjik sk lók eluwewul-tidjik uskaluk Nikskomul.

14 Na Uktçissk'mou eladj'l Abləm'l kasiutçi-tepkiss-sidek utinink Lotu; Sumokulabasi, utçi ankaptén tən tet emum, okwot'nugwél, sk upkudes'nugwél, sk utçib'nugwél sk utkus'nugwél;

15 Mudu m'sit tən telkák makumigou nemidún igumumultés sk kunidjink ig'numuodes yaptçuu.

16 Ak tuli kisblades kunidjink utulipugwel-nou stuge tçigadjewedj'l makumigek tulél, sk tçinum, kakitk tçigadjewedj'l makumigek tulél, toku wedsbeksidjik uktinink na tuli kakidasidak.

17 Unagasi, sk layé, bekwasi makumigegu telipit-kumigek sk telikskakumigek; mudu igumumultes.

18 Na Abləm adjikwsit sk pegisink sk etlugatk mimkwonmuusi-egumikt-ugu, Mamlegu, Heblunk tulé; sk nsdél etliduotç Uktçisskumisl ubatkwi-slasudum-sk'num.

CHAPTER 14.

NA telisksup Amlepuló unagwegumkul tənok etlieligewit-ewitok Seinulku, Elisko tənok etlieligewit-ewitok Elaulku, Kedolsomulo etlielige-

gluk Niksk-

m'l kisiutçi-
mukulabasi,
t'nuugwél, ak
k utkus'nu-

ou nemidún
les yaptéun.
tulipuugwel-
k tulél, ak
nigek tulél,
k.kidasidak.
nigegu tel-
mudu igun-

ak etlugatk
u, Hebluk
l ubatkwi-

kul tsnok
tsnok etli-
etlielige-

wit-ewitok Elumku, ak Tidulo tsnok etlieligewit-
-ewitok ukugi tesaka-miksul-tilidjin ;

2 Na egula kisduudip mat'n dimk umat'n
snou Bilson, tsnok etlieligewit ewitok Sodumku,
ak Bulseó tsnok etlieligewit ewitok Gómolku, ak
Sinab tsnok etlieligewit ewitok Admaku ak Seme-
bulo tsnok etlieligewit ewitok Sibóimku ak tsnok
etlieligewit ewitok Bilaku, na Söbku.

3 Na m'sit egula mouumabnák wolkogumigek
teluisik Sidim. Na wiskubogwe ukçigum.

4 Metlasibuunkuk çel tabu elugowa-dib'nu
Kedolsömlóu; kadu metlasibuunkuk çel sist
elistuudib'nn.

5 Ak metlasibuunkuk çel neu Kedolsömló
pegisinkubnok ak eligewitkik tsnkik tegweudib'-
nuu, ak nebdib'nigu Lepsewá tsnkik emudib-
nigu Astelot-kalnemku, ak elp Susiewá tsnkik
ethugadumudib'nák Hamku, ak elp Emiewá ethug-
adumudibnák pskmigek teluisik Kilistem.

6 Holiewak ukumd'numuou iktuk teluisik
Sil, misoku mimkwonmuasi-ogumiktuk teluisik
Pelun tsn kweitçk Baktakum iktuk.

7 Tokuu apskwedab'náik ak pedjidadjik En-
misptku tsn Kedesk tulé, akkakeiksugb-duudib'nek
Ameleikewá umutkiuouegu ak elp Ameleikewá
tsnkik ethugadum-uditkik Hesison-tsmalku.

8 Tokuu etlieligewit-ewib'nok Sodumegu, tewi-

ebnok sk tsnok etlieligewit-ewib'nok Gømolkegu, sk tsnok etlieligewit-ewib'nok Admæegu, sk tsnok etlieligewit-ewib'nok Sæboimegu, sk tsnok etlieligewit-ewib'nok Bilsægu, (ns Sæslegu,) sk etlimat-nædib'nigu wolkogumigek teluæisik Sidimn.

9 Kedolsæmuló, sk tsnok etlieligewit-ewib'nok Elamku, sk Teduló tsnok etlieligewit-ewib'nok uktugitesksmiksilidju, sk Amlip'ló tsnok etlieligewit-ewib'nok Seinalku, sk Aliok tsnok etlieligewit-ewib'nok Elæssalku, næwitkik eligewitkik matn-dultidib'nigu nsnilitknn.

10 Næ wolkogumigék Sidim wodjuæisgup el-malkug'l tsn'l msknuigoue upkuú wedji tuolkæ-lutçu; sk etlieligewite-wibniæk Sodumek sk Gømolegu, wesimuugwobniæk, sk nædél etlisiktesinkubniæk, sk tsnkik eskwieb'niæk elsimultib'niæk pumd'n iktuçu.

11 Ak weswæduudib'nignl m'sit milesudig'l tsnkul ekub'nig'l Sodumku sk Gømolkn, sk m'sit wæluok'l, tøkku pøktumkidsb'niæk.

12 Ak køkwsæsdibnu Lot'lu, Ablæm widjægd-iididj'l ukwis'l, tsnul etlugædumolib'nn Sodumku, sk utapsuunkul; tøkku pøktumkidsb'nik.

13 Næ wen tsn wesimuugwop pegæsinkup, sk telimab'nn Ablæmul, Hæbluæwsdj'l, mudu etlugætk MamlæAmuliewstçu umimkwon-muæisgumiktuçu, Eskøl widjægd-iididj'l sk Annl widjægd-iididj'l; ns negumou mouumædidj'l Ablæmul.

Gomolkegu,
 egu, sk tsnok
 tsnok etlieli-
 sk etlimat-
 idimv.

wit-ewib'nok
 wit-ewib'nok
 snok etlieli-
 ok etlielige-
 witkik matn-

juisgup el-
 dji tuolk-
 odumek sk
 etlisiktessin-
 multib'niik

milesudig'l
 nolkuu, sk
 k.

widjigud-
 Sodomku,
 ik.

sinkup, sk
 w etlugatk
 umiktugv,
 udiididj'l;

14 Ak tsn tilisip Ablsm nuudumátg widjigudá-
 didj'l ukwistedjuulinu, wedjituusladji tsni etlikin-
 u-dumuk-sultilidji etliuskidji-nultilibni wáku,
 sist kuskimtulnsk'n-álidji tçinumuuv, sk madjuul-
 kwolsdidji tçinumuuv misokuu Danku.

15 Toku Ablsm sk unokubém tepkisedadjik
 umat'nbnou depkigu, sk nebadidji, sk madjuul-
 kwolsdidji misokuu Hóbaku, tsn ék pdsdutçkél
 Demaskuskv.

16 Ak sbadjipkisidok m'sit aligou, sk abadjip-
 kisuladj'l Lotul widjigudididj'l, sk utaligam'l,
 sk elp ebilidji, sk mamadjuinúv.

17 Ak tsn etlieligewitewit Sodomku tewiet
 utssuguoonu utsbinebán Kedolsomululu, sk eli-
 gewitkik tsnkik tegweusdibniguv wolkogumagek
 teluisik Sebuu, tsn eligewit uwalkogumagegumu.

18 Toku Melkisedek tsn etlieligewitewit Selem-
 ku pegisidok pibnok'n sk megóbák, Uktçiniksksm
 upsdulesum'l ne,

19 Toku welikeluladj'l, welsldj'l keluswok'n
 iktuk, eladj'l: Utçiuulslutç Ablsm mouiespék
 Niksksm ewiktuk, tsn wedaligamitç wssok sk
 mskumigou.

20 Ak ulsluksitç Uktçi Niksksm tsn igsladji
 kedanski ukpatvuku. Ak Ablsm ig'numuotç
 Melkisedekul m'til'newe m'sit tsn sbadjipkisi-
 dögup.

21 Na tan etlieligwitewite Sodomku, eladj'l Ablamul: Igunumui mimadjuinugu; ak suedasi aligou.

22 Kadu Ablam eladj'l etlieligewitewilidj'l Sodomku: Kisi lisabinskasiap Uktçisakumou Uktçi Nikskam utininkel, tan wedaligamitç wasók ak makumigou,

23 Mu nutçisuadasiin tçel ababitç kisne nun-kunepisun, ak mu n'suadun kogue tan wedaligamin, kuksan mu uktuluwa ukmilisuuinuulan Ablamul.

24 Pasok tan abaduak malkødumidib'nn, ak tçinnumuk tanik widjewib'nik, utatkuwuok'n-umuol, Anel, Mamk, ak Eskol, usueduditç utatkuwuk'n-umuol.

TCAPTER 15.

NA kulabis kis kiskadjisg'l eguls koguel, Uktçisakumou ukeluswok'n igék Ablam utinink piltuoptum-ugewe iktuuk, tehuek: Mu uktçipal-uou, Ablam: Nin uktuligasudim ak kesimsugák uktsan-kuduouem.

2 Toku Ablam ét: N'sskumam, Uktçisakumou, s kogue ig'numuiduks, ak nin mu wendjuniu,

akn, eladj'l
; ak sued-

ewitewilidj'l
tçisakumou
edaligamitç

kisnè nèn-
e tan wed-
miliswinnu-

idib'nn, ak
knuuok'n-
suusduuditç

s koguel,
m utinink
u uktçipal-
kesimsugák

ktçisakum-
wendjnniu,

ak negum tan utaligamidou nák, na ula Eliesn
Damaskusk tolé.

3 Ak Ablam ét : Ankspten, mu igunumuiunik
nidjink, ak edw wen tan etliuskidjanuit nák, ut-
aligamidou n'taligam.

4 Ak edw Uktçisakumou ukeluswoknum igák
utininku, teluek : Wla mæ utaligamikw nktalig-
amw. Kadu tan wen utçiedou nktinink utalig-
amidou uktaligamw.

5 Tokou Uktçisakumou tewladj'l Ablamul
kudjumuúk, ak eladj'l : Sumukulabasi wesogwélu,
ak kim kulokowétçk, kaskimtçw. Tokou eladj'l :
Tulotidák tanik wedabeksidjik nktininku.

6 Na kedlamsitkul Uktçisakumal ak telided-
umuoçç kçkwodjadskuninu.

7 Ak ap eladj'l : Nin Uktçisakumou, wedjitu-
shap Wku, Kaldiewsk umutkiuoku, n'tig'num-
ulin ula mskumigou kortaligaminu.

8 Ablam ét : Uktçisakumou, taliktçidjiduades
n'taligaminu.

9 Ak eladj'l : Wsuusdui wendjuitismúatç
ulgweduktçitç nesibunást, ak ulgwedu tebúltç
nesibunástu, ak tçitçkeluwutç lätölou nesibunástu,
ak wendjuipulés, ak nuukwék pulésu.

10 Tokou Ablam weswæduotç m'sit eguls,
ak nouskogws-duodji, ak iedui-igæduodji.
Kadu mu nouskogws-duogwi sisipu.

11 Ak tsn tilisip sisipk pessultiiditç tsn tet m'tininn edek, Ablsm edjig'lteskuodji.

12 Ns pemikulkwásietç psskusuudi igák Ablsm utininku. Ak edu wegwodssuudi sk kesipkønitpsk igák utininku.

13 Ak eladj'l: Wliktçidjidu wedsbeksidjik uktinink pilueouidsk mskumigek tsn muu neg-mou umntkiuouu, sk lugwodák, sk telipkidji-kistewe-agudák neu kuskimtulnsk'n-ibankuk.

14 Ak elp neguls neuktsks-miksidjik tsnik kisteweuodsk, ilsumades, sk kulabis utçi tuwol-kidsák, sk løk milesultidsk.

15 Ksdu kil liedúks kwtçugik emuudididju wontokód iktuk, sk tsn tilisip ulikisi-guidúks utkuudslulten.

16 Ksdu neuankui-editç abadjidsák uis tetu; mudu Amuleitkewsk upsdssuudimuou me muná kiskadjisnuuk.

17 Ns kisi kulkwásietç sk bøgunitpsk buktou-øgwom etlipkudák, sk wosøgunumok'n etlamkulék, elisg'l lugwék eguls upkesig'n weisis-uebu.

18 Ak ns nsgwék Wktçisskumou kisag'nudum-sdib'nn Ablsmul, ép: Ig'nusmik kunidjink uis mskumigou wedjsdegemk Sibuu Esiptek tulé misøku meskík Sibuu, Sibuu teluásik Yupletus.

19 Ak Kinunkewák, sk Kenisikewák, sk Kad-moniskewák,

ditç tsn tet

igák Ablsm
sipkõnitpsk

dsbeksidjik

n muu neg-

telipkidji-

ibunkuk.

idjik tsnik

tçi tuwol-

mudididju

si-guidúks

sdák uls

imouou me

psk buuk-

mok'n et-

g'n weisis-

g'nudum-

idjink uls

ptek tulé

Yupletus.

, sk Kad-

20 Ak Hitiskewák, sk Pelisiskewák, sk Lipaikewák,

21 Ak Amileikewsk, sk Kenunkewák, sk Gulgaskewák, sk Djebusikewák.

— — —
CHAPTER 16.

NA Sslei Ablsm utebitem'l mөгwe wedji un-djuniligul Ablsmegu. Ns wenokubemiskwum-idj'l Esiptegewiskwol teluisilidj'l Hәgul.

2 Ak Sslei eladj'l Ablsmul: Ankaptén, nугú Uktçisskumou wetkullit nõndjuninu. Ns utçit nугú piskwák nenokubemáskw ék; tçiptúuk eduk utçuskwewu-odes nidjink utininku. Tõku Ablsm ewulistuadj'l.

3 Ns Sslei Ablsm utebitem'l, weswladj'l Hәgulul unokubenáskwum'l Esiptegewiskwol, kisi tulipkitkstkup Ablsm máskumagek Kenunk metlssibunkuk, sk igunumuodj'l Ablsmul utebitemilinu.

4 Tõku piskwátç Hәgulul ewulitç, sk nenestouék, sk tsn tilisip kedjisitç unenestousein usskumsskwem'l wedji bunõkidélum-uksilidj'l upuk-ikku iktuugu.

5 Tõku Sslei eladj'l Ablsmul: N'tatçkune-uok'num ítç uktinink. Igunumuulep nenokub-

em-iskwem uklamsek, sk edu tsn tilisip kedjidok unenestouein, nin wedji bunoki-delumuksi upukikuiktugu. Uktçisskumou ilsumul-kudou.

6 Tøku Ablsm eladj'l Sæleul: Anksptén, kunokubemiskwem ek ukpitunku: tulál tsn teli ulidedumunu. Ak tsn tilisip Sælei kisteweuotç wedjuusi-mugwolidj'l usiskuugu.

7 Tøku Uktçisskumou utansalem'l etliwedji-adj'l kweitçk utkubók Baktskum iktugu, kweitçk utkubók tsn ek outik tsn eltek Sulku.

8 Tøku eladj'l: Hegul, Sælei unokubem-iskwemul, § tsmi wédjien, sk § tsmi elien. Tøku ét: Wedjuusimugwei usiskuuk Sælei n'sskumsskwemu.

9 Tøku Uktçisskumou utansalem'l eladj'l Hegulul; Liapskwasi uksskumsskwemku sk utçikistawódasi upitunku.

10 Ak Uktçisskumou utansalem'l eladj'l: Kisslades ukusipugwelnou wedsbeksidjik uktininku, sk mu ukisi kskei tepkidassultinou tsn telipugweltsk.

11 Ak Uktçisskumou 'utansalem'l eladj'l: Anksptén, nenestouein, sk ukwisidúks, sk tuluidaduks Ismeulu, (Nikskam djiksetou,) mudu Uktçisskumou djiksetk kunmadjidasswok'n'm.

12 Ns wskusitçánumwidou; m'sit upitún

ip kedjidok
delumuksi
ilsumuul-

Anksptén,
ál tsn teli
isteweuotq

etliwedji-
u, kweiitqk

inokubem-
en. Tokuu
'sskumas-

n'l eladj'l
u sk utqi-

l eladj'l:
jik uktin-
tinou tsn

l eladj'l:
sk tulwi-
) mudu
k'n'm.

wupitún

wenu uknanadul, sk uktsnkudul. Ak tulugstou
uskaluok m'sit widjigimadjiv.

13 Ak Hegul teluidadj'l Uktçisskumal uwis-
unum iktuk, tsnul weskuamtqul, Kil, Niksksm,
nemán. Mudu teluet ð elp uis slsmkus negum
tsn nemit.

14 Ns utqit uis n'kunòbsadi wedjiteluisik:
Wunukunòbsdim tsn mimadjit sk nemát. Ns lu-
gwék Kedes sk Beled.

15 Ns Hegul wedjuuskweuodj'l ukwis'l Abl-
shmegu; sk Ablshsm teluidadj'l ukwis'l tsn'l
Hegul wegwisiedj'l, Ismeulu.

16 Ns Ablsm ugumuultqin tesinskegibunát
tqel usukum tsn tilisip Hegul wegwisiedj'l Isme-
ulu, Ablsm ukwisul.

CHAPTER 17.

AK tsn tilisip Ablsm peskuusduk tesinskegi-
bunst tqel peskuusduk, Uktçisskumou neyssidj'l
Ablsmul sk sladj'l: Nin moui-mulgi-niksksmewi.
Pumiye nuksaluk, sk kskei ulitetpugsdege.

2 Ak kisseudes n'kisag'nudum-umkewum
lugwék uktinensku; sk uksi pugweli-sakuulul-
tes.

3 Tokuu Ablsm ogulumkwedesínk, sk Niksksm
weskuumadj'l, ét:

4 Anksptén, nin n'kisag'nudum-umkewewm tegweñsk, sk kil utçidák uktinin kskeiyis-kskm-iksultidjik.

5 Ak ma me teluuisiuvn Ablsm ; kasdu Ablshsm, pigwelkik utçuó tuluisiduks ; mudu kisslul utçinou uktinin kskeiyis-ksmik-sultidjiku.

6 Ak kisslultes ukusi-ulimsnin, sk igunvultes vkskeiyis-aks-miksinu ; sk eligewidjik utçi tuolkidsdák uktininku.

7 Ak mulgig'n-ewaduudes n'kisaguu-dumumkewewm tsn lugwék uktinensku, sk lugwék utinewók wedsbeksidjik uktininku, tsnik kudek utugultsk tsn tessnkuisdididju utapta'g'n-udumum-keweinu, nin nuniksksmewin uktinin sk utinewó tsnik wedsbeksidjik uktininku, tsnik kudek utugultsk.

8 Ak igunvultoksup kil sk kunidjink tsnik kudek utugultsk, uls mskumigou tsn tet etlipilueouin, m'sit mskumigou Kenunku, kotaligamultinou yáptçu, sk uniksksmidák n'tinin.

9 Ak Niksksm eladj'l Ablshsmul : Ak kil kuløduks n'kisaguu-dumum-kewewm, kil sk kunidjink tsnik kudek utugultsk tsn tessnkuie-ditçu.

10 Ns uls n'kisag'nudum-umkewewm tsn kilou kulótoksup lugwék uktinensk, kil sk kunidjink tsnik kudek utugultsk, m'sit tçinvmúk

-umkewewum
eiyis-aksm-

ksdu Ablsh-
mudu kisse-
sultidjiku.

sk igunum-
widjik utçi

-dumumke-
gwék utin-
nik kudek
utapta'g'n-
in uktinin
inku, tsnik

djink tsnik
sn tet etli-
u, kwtalig-
n'tinin.

ak kil ku-
il sk kuni-
tessnkuié-

m tsn ki-
l sk kuni-
tçinumuák

uktinewou iktuk, uktinewol maimkuus-ksuasas-sul-
tidul.

11 Ak mimkuusksu-sasultidoksop uktinewou
iktuk: Ak ns kungwosudidou tsn telikisag'nu-
-dumsdiik.

12 M'sit tsn slbsdudjítç tedudjék eluignuk
tesugwnák uktinewou iktuk, mimkuusksu-sassidou
utinink; m'sit tçinum tsn tessnkuisdiyoku.
Tsn etliuskidjinuit wendjigwomk, kisns tsn wedj-
ipkwodelasit suliewe iktuk, m'sit piluwék utine-
wou iktuk, tsnik muu wedsbeksiik uktininku;

13 Tsn etliuskidjinuit kik, sk wedjipkwode-
lasit uksuliewewum iktuk, mismútc mimkuusksu-
-sassidou, sk n'kisagnu-dumum-kewewum [ukun-
ugwoknum] ídou kskéiwou iktuk, utçit utap-
tagunu-dumumkeweinu.

14 Ak tçinum tsn muu mimkuusksu-sassik uti-
nink, negum utçi kskéiksugs-luksidou wigumou
iktugu; [mudu] kisi skwiskadok n'kisag'nu-
-dumum-kewewum.

15 Ns Niksksm eladj'l Ablshsmul, Sslei ukté-
bitem metç ms tuluidout Sslei, ksdu Ssli tului-
isidou.

16 Ak negum ulsladés, sk utinink utçig'num-
ultés ukwisu; sk ulsladés, sk kskéiyis-aks-mik-
sultidjik ukwidju-ouidsk, sk kskéiyis-aks-mik-
sultidjik uteligemuo, utçiedák utininku.

17 Tòku Ablsham ogulum-kwedessink sk wes-kewék ; sk telimsit ukwomlsmunku § Tçinum tu tsn kuskimtulnskn-ibunnst ukwisidou : sk Sali tsn peskuunaduk tesinskegi-bunnst, § uundjunidou.

18 Tòku Ablsham eladj'l Niksksm'l : Ismeul tilié tulipumousitç kukseluk !

19 Niksksm ét : Mismútcç Sali uktebitem utçukwisiedou uktininku. Ak tuluidaduks fssk (Weskeweimk,) sk widji mulgig'ne-wsduudes n'ki-sagnu-dumumkewewum utinin iktuuk utçit utap-tagunu-dumumkewein, sk unidjink tsnik udék utugsgudskp.

20 Ak wedji djiksetul Ismeul utinininku. Ankspten ! welsluk, sk kissladés upugwelims-ninu, sk uksisnkuwadés. Neuktinskuksilidji tçel tsbu slsusuultilidji, ukwisiedu ; sk kisslades upugwelin-kudsksk-miksinu.

21 Ksdu n'kisag'n-udum-umke-wewum widji mulgig'newaduudes fsskegu ; tsn'l Sali utçikwisiedul uktinink tsn tilisip utetpugsg'm bsnisnuugu.

22 Ns buniuskumadj'l, sk Niksksm wedji nepsasit Ablshamegu.

23 Ns Ablsham weswsladj'l Ismeulul ukwis'l, sk m'sit tsn etliuskidji-nuultilidji wáku, sk m'sit tsn wedjipkwodelas-ultilidji usuliewewum iktuugu ; m'sit tçinum mimadjuuinu iktuuk wik tulék, sk ne negwek mimkuus-ksuasadj'i utinewou iktuuk, stuge tsn telimáp Niksksmu.

sk wes-
 tçinuu tu
 : sk Sali
 djunidou.
 l: Ismeul

uktchitem
 duks fsak
 ades n'ki-
 çit utap-
 nik udék

ku. An-
 ims-ninu,
 tçel tsbu
 es upu-

m widji
 utçikwis-
 nisnugu.
 m wedji

ukwis'l,
 sk m'sit
 m iktu-
 ik tulék,
 u iktuuk,

24 Na Ablsham peskuusdek-tesinskegi-buunét tçel peskuusdek, tan tilisip mimkuus-ksuasasit utininkr.

25 Ak Ismeulul ukwis'l metlssi-buunlidj'l tçel sist, tan tilisip mimkuusksuasasit utinink.

26 Na nsgwek Ablsham mimkuus-ksuasasit utinink, sk ukwis'l Ismeulul;

27 Ak m'sit tçinuuu lamigwómk wik etliu-
 skidji-nultilidji, sk m'sit tani wedjipkwodelas-
 ultilidji, suuliewe iktuuk peluák utinewou iktuuk,
 mimkuus-ksuasas-sultilidji utinewou iktuuk.

TCAPTER 18.

NA Uktçisskumou neyssidj'l Ablshmul mim-
 kwonmuusi-sgumiktuk Mamli tule, ebilidj'l ksg-
 'núk segig'nigunk, tan tilisip nsgwek mouiksad-
 egu.

2 Na semkulabssit, snkapteget, sk edu nesidjik
 tçinuumuk kweitçk kskumultididj'l; sk nemiatç
 wedjipkødjábit segig'nigunk ksgnugu, utssuguu-
 onu sk elidjinkwassit makumagegu.

3 Ak ét: N'sskumam, utçiwedjiduon welsttim-
 kewé ukpukikwu, mu kudji sioussiu kunokub-
 emku.

4 Samugwontçátç upkisudasitç, sk uksisps-

dukw ukaduól; sk atlasmultikw upkewék kum-
útg iktugu.

5 Ak upkisidudes pib'noksig'n, sk ulkwidj-
dukw ukamlsm-unuolu; sk ns kulabis siouids-
doksop. Mndu ns utçit pedjidsiók kunokubem-
uou éku. Ns teluedjik, ns tulsdui tsn teluenu.

6 Tokuu Ablshsm wiskeipiskwát segigunágunku
Ssliogu, sk eladj'l, wiskeiilsdu nesiskul njgak'n
wobetçkul tsn kelulkul; luskunoué sk lidu lusk-
kúnigunn.

7 Ak Ablshsm elíbidji wendjudismuu, sk wes-
wsladj'l wendjudismudj'l tsnul buuskulélidj'l sk
kelúsilidj'l; igunumuódj'ul sbsduusul, sk naksi-
-iláladj'l.

8 Tokuu weswadok melsgetçwami sk mels-
gedjul, sk wendjudismúdj'l tsnul kissladj'l, sk
igadógul usksluoku; sk negum kweiitçk kskumit
upkewék kumútg, sk negumou midjisultidjik.

9 Ak elsdidj'l: ? Sslió uktebitemák. Negum
ét: ék edu segigunágurk.

10 Tokuu ét: Mismútg liapskwásidés uktinin-
ku, mimadjuok'n utetpsagum, sk edu Ssli uk-
tebitem ukwisiedou. Ns Ssli hútk segigunágunk
ksgunugu, tsn negum udek edegu.

11 Ns Ablshsm sk Ssli lók kisiguuidjik, sk
Ssli bunitulék stugé ebidjik teløtidjik.

12 Ns utçit Ssli weskeweasit ukwomlsmuunku

teluet : Tsn kisi kisiguie § ulidsuudi uskotes, sk n'sakumam kisiguut.

13 Ak Uktçisakumou eladj'l Ablshsmul. § Kogwe wedjiusugewék Ssli, sk teluet, § kedlewe iktuuk undjunidés tsn kisi kisiguieü.

14 § Me kogwe wesamimtuék Uktçisakumou utinink. Uliletpuçák uliapskwssides uktininku, mimadjuok'n utetpuçágumu, sk Ssli ukwisidou.

15 Na Ssli petkwosit, teluet : Møgwe weskeweiu : mudu tçipaluet. Tokou ét : Møgwétç ; smútcç weskewein.

16 Na tçinumuúk wedji unskidadjik nadel, sk elabultidjik Sodomkelu, sk Ablshsm bøkçawidj-euodji upøktumkslenu.

17 Tokou Uktçisakumou ét § Utçimimugwoduo-odes Ablshsm tsn telsdegen.

18 Mudu Ablshsm puçweli-mulçim-kuudska-miksidou, sk m'sit tsn tessksmiksuultidjik me-kumigék utçi ulsladen utininku.

19 Mudu kedjak utublumsn unidjin sk tsn telikwdjiksuidju tsnik utetçk utugugudsku. Ak negumou kulølták Uktçisakumal utoutiu, utuls-dsksdinou ulsdskun sk kuukwodjadsk'n : sk Uktçi-sskumou upuçisuduon Ablshsmul tsn telimapu.

20 Tokou Uktçisakumou kisi teluep : Mudu Sodom sk Gømol s ukwesi-dewedeksimk-ewenmuou meskík, sk uteluwewuðiwol løk meduégul,

21 Nuugu nissasi n'tankaptumun utuli-kisituls-dskadinou snsums stugé ukwesi-dewedoksime-ewemmuou tsn igsgup n'tininku ; sk muu tulis-nuk uktçidjidudes.

22 Ns tçinumuúk wedji kiwonskul-absdidjik nedew, sk eldidjik Sodomkélw ; kasdu Ablshsm métç kskumit usksluk Uktçisskumslu :

23 Tøku Ablshsm wedjuoussit sk ét ? Ak elp sabewultidjik widji kskeiksugsladuks eluwewultidjidju.

24 Tçiptuk eduk nsninskeksidjik sabewultidjik imudádis uktçigunku : ? kskeiksugsladúks sk ms sbiksiktumun uktçigun utçit eguls nsninskeksidjik sabewultidjik tsnik emudidjik.

25 Wls smaskslnitç uktinink, uktulsdegen ulsu, ukwidji-nebsn sabewultidjik sk eluwewultidjik ; sk sabewultidjik utuløtinou stugé eluwewultidjik ; Wls smaskslnitç ! Tsn nuudji ilsudeget tsn telkák usitkumu, ? ms tu kuukwodjsdegékw.

26 Tøku Uktçisskumou ét : Utçiwedjiik Sodomk nsninskeksidjik sabewultidjik uktçigun, tøku sbiksiktudés m'sit uktçigun utçit negumou.

27 Tøku Ablshsm usidabúguet, ét : Ankapten ! nin bøkçikelu'lk n'sskumsm, sk nin tçigsdjewedju sk tupkwoni.

28 Tçiptúk edúk nsnidák nuudsdjik unsninskeksinou ; ? kskeiksugsladúks m'sit uktçigun

kisituls-
doksink-
u tulis-

didjik ns-
Ablshsm

ǂ Ak elp
uwewul-

wultidjik
ks sk ms
ninskek-

ren ulsu,
ultidjik ;
uwewul-
lsudeget
degékw.

ik Sod-
tǂigunk,
egumou.

Ankap-
in tǂigs-

unsnin-
ktǂigun

utǂit nsnidjik nuudsdidju. N_s ét : Nsdél tuliwe-
dják neuinskeksidjik tǂel nsn, ms uksugadu.

29 Ak ap eladj'1 : ǂ Tǂiptúuk edúuk neuinskek-
siiditǂ tuli wedji-gusultiiditǂ nsdelu ; Ak ét :
M_s tulsdegou utǂit neuinskeksidjik.

30 Tǂoku ét : Uktǂisskumou muu ukweiuitǂ,
sk kelusi ǂ nsdél nesinskeksidjik tuli wedji-gu-
sultiiditǂ. Ak ét : M_s tulsdegou nsdél tuliwe-
dják nesinskeksidjik.

31 Tǂoku ét : Ankspten, bǂktǂikelúuk n'sskum-
sm, ǂ tǂiptúuk edúuk tsbuinskeksidjik nsdél tuli-
wedji-gusultiiditǂ ; sk ét : M_s kskeiksugadu
utǂit tsbuinskeksidjik.

32 Tǂoku ét : Uktǂisskumou muu ukweiitǂ,
medjítǂk neuukt kelulades negum, ǂ tǂiptúuk edúuk
nkuudinsküksiditǂ tuli wedji-gusultiiditǂ nsdél-
lu : Ak ét : M_s kskeiksugadu utǂit neuuktinskek-
sidjik.

33 Tǂoku Uktǂisskumou pǂktumkǂsit tedutǂi
kisi wistuiditǂ Ablshsmul ; sk Ablshsm eliap-
skwǂsit wiiku.

CHAPTER 19.

KADW eguls tsbusidjik ansaléwidjik pegisin-
kik Sodumk welsgwu, sk Lot ebit kǂg'nsdasik

Sodumku, sk Lot nemiadji sk wensgasit utssu-
guonu sk elidjinkweduwodji maskumige-wiktua-
gwelu ;

2 Ak et : Anksptumúkw, n'sakumsmtúut, lips-
kwdikw, edamulók, lipiskwwdikw kunokubemuou
wík, sk tuliktuguníkw, sk uksispaduukw ukadu-
ol, sk eskitpuugi-numtqadi-doksop sk upkotum-
-kwdidoksop uktoutiwou. Ksdu édjik : Mógwe,
ksdu uktugun-idesinen outigu.

3 Ns kesimuunssmadji sk elipskwdidjik tsn eum-
nlítq, sk piskwwdidjik wíku. Tóku wíguubsladji,
sk eluskunigewodji, sk negumou midjisidjik.

4 Ksdu eskw munék nepssums-didikw, tqi-
numúkw uktqigunkewsk, Sodumk telék tqinumúkw
pedji-kiutogubuu-gwedsdjik wendjigwom, kisi-
gúkw sk nutkøltidjik, m'sit mimadjuinúkw m'sit
nsdami telék, sk elkømiktuasdidjl Lotul elsdidjl,

5 † Talsditkik egwet tqinumugwik tsnik pis-
kwsdibniik kik nige uls welégwu. Tqugwi-tu-
aduin kuulsmsn uktqidjidesinen.

6 Tóku elituwiedji ksgunngu, sk kepsugsdok
ksg'n udegw.

7 Ak ét : edamuløk, widjigøduultiik, mu uk-
tuli-winmudu-dinou.

8 Anksptumukw, nuugútq weskwesgik tsbu-
sidjik n'tusku, tsnik me munék kedjisdigwi tqi-
numuu ; wetqkwituas-lugnik tsn eumudiyoku,

utssu-
e-wiktu-

tút, lips-
bemuou
ukadu-
pkotum-
Mogwe,

tsn eum-
ubsladjj,
ljik.

kw, tçi-
inumúk
a, kisi-
k m'sit
sadj'l,
kik pis-
gwi-tu-

ngsdok

nu uk-

tsbu-
wi tçi-
liyoku,

sk tnlslukw tsn teli-uldédum-udiyoku. Pssuk muu vktulsnou eguls tçinumuugu; mudu utçit uls wedji piskwásdidjik náku.

9 Tøku teluedjik : Sedabugwassi ! Ak me teluedjik : Uls tçinum piskwass utetlugsdumun, sk edu s nuudji ilsudegedou. Ns utçit nuugu adjj atçkunsululek muu enkuude negumou. Tøku melkik-sumkuásdidj'l tçinumul Lotul, sk wedju-ouidsadjik usugwiskadunou ksgunu.

10 Ksdu eguls tçinumuk tewinskásdidjik, sk piskwásdidj'l Lotul lamigwomk tsn tet eumididju ; tøku kepsugsduditç ksg'n.

11 Ak negabigwásdidji tçinummu tsni eumu-
dolidji ksgunugu, sk kespunas-ultidjik uwedji-
duidinou ksgunu.

12 Tøku eguls tçinumuk (ansalewidjik) els-
didj'l Lotul : s Me ap weskwéadjik ut tet ; vktlu-
suk, sk ukwisk, sk vktusk, sk tsn kogwe wesko-
dumun vktçigunku ; tçugwi-tusdu uls tetu.

13 Mudu uls tet mskumigek kskéiksugs-du-
desenen, mudu ukweside-wedoksimke-weumuou
meskík usksluk Uktçisskumsl, ns utçit Uktçi-
sskumou elkiminamut n'kskeik-sugsdunen eguls
vktçigun'l.

14 Tøku Lot tewiet sk keluladjj utlusuuku
tsni maliewul-tidib'ni utusu, sk eladjj : Wnski-
dskw, utçi tuuidskw uls tet, mudu Uktçisskumou

kedui-kskeik-sugsdok uis uktçigunu. Ksdu utluusuk telidelumtçi utulein stuge wen maligi-edukel.

15 Ns wopk eskitpúk ansalewidjik noksugimsdidj'l, (wiskugimsdidj'l) Lotul, édjik : Wnsngssi, suul uktebitem sk tsbusidjik uktúsk, tsnik uis tet ekik, kuismen mu ukskeik-sugsluksin uktçigun upedsuudim iktuk.

16 Ns etlinugssitç tçinumuuk køkwsldidj'l upitunku, sk utebitem'l upitunku, sk tsbusidji utus upitnuoku, mudu Uktçisskumou eu-lidelumadji ; sk tewslsdidji sk igslsdidji kudjumuuk uktçigunku.

17 Ak tsn tilisip tewslsditç kudjumuuk, édjik : Utçusimugwó kustouidun ukmi-madjuok'n'm ; mu uktapskulabssiu ! kims mu uknuokssiu tsn telkák pskumigeçu : liusimugwó kumd'n iktuk, kuismen mu ukskeiksugsluksinu.

18 Ksdu Lot eladji : Mu tulisnuutç, n'sskum-sm !

19 Ankspten ! kunokubem kisi wedjidok welsl-tinkewe ukpukiku iktuk, sk puuwelsduun ukteulidelsuudim n'tininkelu, tsn westouiduin n'mi-madju-ok'n'm : ksdu edjeli-liusimugwei kumd'niktugu ; mudu tulsdegeén nsdu kogue meduek igás n'tininku.

20 Anksptén, nuugu uis uktçigun wedjuou

Kædu
maligi-

sugims-
Unsgssi,
nik uls
n uktçi-

slsididj'l
tsbuusi-
nou eu-
udjum-

, édjik :
ok'n'm ;
siu tsn
iktuk,

sskum-

k welsl-
n ukte-
n n'mi-
kum-
e med-

edjuou

ehk, n'liusimugwon nsdélv ; sk edv aptçetçkv.
Usidelumi n'tliusimugwon nsdélv. ? Muu tu
aptçetçdvnuúk : sk n'tçidjskumitç pumousidou.

21 Eladj'l ; Anksptén, elp uls wedji tuli uls-
lul, muu n'kskeik-sugsdun uls uktçigun tsn
weskuúdumun.

22 Kusssi, liusimugwó nsdélv ; mudv ms
kisi tulædv kœgue misœkv nsdél vpkisinuvv.
Ns utçit wedji teluisik uls uktçigun Sœsls,
(aptçetçkv.)

23 Ns nsgœsit kis segewát tsn tilisip Lot pis-
kwát Sœslks.

24 Tœkv Uktçisskumou kissdok utuli-kikpe-
ssn Sodumk sk Gœmolkv utçibuktewi-kikpessn,
sk utçi subuliewe-kikpessn Uktçisskumou iktuk
wssœkv.

25 Ak kskeiksugsdœg'l eguls uktçigunv, sk
m'sit pskumigék, sk m'sit tsni etlugsdumudulidji
uktçigunku, sk tsn'l wedji skslisg'l mskumigœ-
wiktuk.

26 Kædv Lot utebitem'l apskulabssit, sk sals-
weiwedák stuge kundou kskumikél.

27 Ns Ablshsm wensgssit eskitpúk eliet nsdél
tsn tet kskumip usksluk Uktçisskumslv.

28 Ns elabssit Sodumkélv, sk Gœmolkélv, sk
m'sit tsn telkák mskumigœou pskumigék. Ns sn-
ksptegét, sk edv n'tludou wedji unsgipkvðák

mskumigeek stuge pugwipkudsgel meskík bukte-
-wogwomku.

29 Ns telişk tsn tilisip Niksksm kakeiksugs-
dög'l uktçigunn pskumigeek tulél, Niksksm migwi-
delumadj'l Ablshsmul, sk wedji tuugimadj'l Lotul
kskeik-sugsdum-kewe iktuuk, tsn tilisip kskeik-
sugsdög'l uktçigunnul tsn tet Lot e'tlugstku.

30 Ns Lot wedjip-kødjuu-imtümát Söskku sk
etlugstku kumduv iktuugu, sk tsbusilidji utúus
tegweadji: mudu tçipatkup utetlugsd'm'n Söskku,
sk etlugstku elmunasik mskumigeeku; negum sk
tsbusilidji utuusv.

31 Ns meltamiuskidji-nuimkup ebités eladj'l
maltçewe-djuilidj'l, kwtçinu kisiguuit, sk mou
wen tçinum eumuúk mskumigeek upiskwán eum-
úgu stuge tsn teløltidjik m'sit usitkumugewák.

32 Ke! lugwolsuétç kwtçinu unsamugwón
megöbsgu, sk wibemaduksunu, sk utçi mimadj-
un-túksunu skinimin kwtçinu utininku.

33 Ns kışsıdidj'l utçuól-unsamugwolin
megöbák ns depkik, sk meltamiuskidji-nuimkup
ebités eliet, wibedádidj'l utçuul; sk utçuul mu
kedjáguug'l tsn tilisip elismasıp, kusns tsn tilisip
wensasıp.

34 Ns wopk meltam-iuskidji-nuimkup ebités
eladj'l maltçewe-djuilidj'l: Anksptén, nin wibed-
ieguv utpúuk nuitçu; lugwolsnetç unsamugwon

k bukte-

keiksugs-

n migwi-

lj'l Lotul

kskeik-

ku.

valku sk

ji utúús

Søalku,

egum sk

és eladj'l

sk mou

án eum-

ugewák.

nugwón

mimadj-

u.

ugwolin

uimkup

gul mu

n tilisip

o ebités

wibed-

ugwon

megóbák elp utpuunúk, sk kil liyé, wibedidoksup, sk utçi mimadjun-tuksunu skinimin kuutçinu utininku.

35 Ns utçit kisslsdidj'l utçuol unsamugwolin megóbák elp ns depkik, sk maltçewedjuuit wensgssit sk wibedididj'l. Ns utçuul muu kedjigugul tsn tilisip elismssit kisns tsn tilisip wensgssit.

36 Ns teliutçi-nestouegik kitk Lot utusu utçuol utininku.

37 Ns meltsmiu-skidjanu-inkup wegwisiet sk teluüadj'l ukwi lkisøab. Negum Møabek wedsbeksidjik misøkuusk iskuuk utçuouu.

38 Ak maltçewe-djuuit elp wegwisiet; sk teluüadj'l Benami: ns Amunek wedsbeksidjik utçuou misøku kiskuuk.

CHAPTER 20.

NA Ablshsm wedji adjikwsit nsdel, elikwsit upkudésnuuk mskumigek, sk etlugátk lugwék Kedes sk Sul, sk etlugstk Gålulku.

2 Ak Ablshsm teli ag'nimadj'l Ssliul utebit-em'l, widjigudiek ns. Tøkuu Abimelek, tsn etli-eligewit Gålulku, elkitk sk weswsladj'l Ssliulu.

3 Kadu Nikskam pegisinkul Abimelek'l puok'n iktuuk, depkigu, eladj'l: Anksptén, kil pssuk

n'puinuwin utçit uls ebit tsn weswslut, mudu wetçinumumit ns.

4 Ksdu Abimelek mens kisuli-tebøssigul. Ns eladj'l s Ak elp, Uktçisskumou kakeiksugsladuks sabewultidjik neuuktsksmiksidjik.

5 s Muu tu tçinum telimiksup, widjigudiek ns : sk ebit negum telimit, widjigudiek ns. N'ksmlsm'n ukøkwodjask'n'm iktuuk wedji tulsdege ulsu.

6 Tøku Niksksm eladj'l puok'n iktuuk : Kedj-úl kudji tulsdegén uls ukksmlsm'n ukøkwodjask'n'm iktuuk, sk nin wetkuululép muu ukpsdsduinu ; ns utçit muu usidelum-ulwép uknatulslnu.

7 Ns utçit abadji-ig'n'muu tçinum utebitem'l, mudu nagsnik-tçidji-tegewinuit ns, sk slssudum-elseultou, sk pumousidúks. Ksdu muu abadji-ignummuóutç, ukçidjidu mismutç n'putúks, kil sk m'sit tsn telkik etlislusun.

8 Tøku Abimelek lók eskitpuugi-numtçssit sk wigumadj'i m'sit unokubempmu, telimadj'i m'sit eguls keluswok'nn usituok'n-ummuou iktuuk ; sk tçinumuk lók wegwodssultidjik.

9 Tøku Abimelek wigumadj'l Ablshsmul, sk eladj'l : s Kis talsleek ; kinsns s tslipsdsdulús kil kudji-tçugwsduun nin n'tinink sk n'teligewsgimk meskík pdsuudi. Kisi tulsdegen tsn muu depksdinuuk utulsdasinu.

ut, mudu

gul. Ns
ngladuks

diek ns:
N'ksm-
tulsdege

k: Kedj-
kwodja-
nkpsds-
knatuls-

ebitem'l,
sudum-
abadji-
úks, kil

çssit sk
ji m'sit
uk; sk

nul, sk
ulús kil
wsgimk
u dep-

10 Ak Abimelek eladj'l Ablshsmul: ? Kogwe nemidúsup kudji tulsdegen ulsu.

11 Tøku Ablshsm ét: Mudu teluésép smútg Niksksm utçipslkusuidim muu ét'nuuk uls tet; sk utçi nebsidák n'tebitem iktuuk.

12 Ksdu kedlewe iktuuk widjigudiek; nuutç utuus'l ns, ksdu muu n'kítç utuus'l, sk wetebitem-iép utinin.

13 Ns teliksups tsn tilisip Niksksm kisslidek nudjipkøtumkassin nuutç wák, tilimkup, ns tuli-ulsliúks, m'sit nsdami tsn upkisinúuk, tulagu-nimidúks, widjigudiék ns.

14 Tøku Abimelek weswsladji tçitçkeluèutçi sk wendjudismu sk lugøwinu, sk lugøwinu-ískwø, sk ig'numuótç Ablshsmul, sk sbadji ig'n-umodj'l utebitem'l Ssliul.

15 Ns Abimelek ét: Anksptén, n'mskumigem kuksluk ék: tulugadén tsn pssuk welidedumun.

16 Tøku eladj'l Ssliul: snksptén! igunumsg'l kuskim-tulnsk'n-ig'l suliewél widjigudiók: snkspten, weskwæat utøkui-nøku-pisuudin utine-wou iktuuk m'sit tsn tesidjik tegwenskik, sk m'sit uktugik. Ns teliptugimut.

17 Tøku Ablshsm slssumsdj'l Niksksm'l, sk Niksksm nesladj'l Abimelek'l sk utebitem'l, sk unokubemískwø, sk tøkui midjuusdjatç-wegf-didjik.

18 Mudu Nikskam kisiutugulab'ni m'sit tan tesilidji Abimelek wigumak umidjuus-djidjumuultinou, utçit Ssliul Ablsham utebitem'l.

CHAPTER 21.

NA Uktçisskumou teli mitugwoladj'l Ssliul stuge telikeluulapu: sk telsladj'l Uktçisskumou telikeluulapu.

2 Ns utçit Ssli nenestouék sk wegwisiedj'l Ablsham ukwis'l tan telikisiguitçu, tan tetpugák tan tilisip Nikskam telimapu.

3 Tokou Ablsham teluádadj'l ukwis'l tan'l wedji liuskidji-nuulidj'l utininku tan'l Ssli wedji unidjvuidj'l utininku, Fssák.

4 Ns Ablsham mimkuuskatu-sadj'l ukwis'l tedudjélidj'l eluigunuk tesugunák, stuge Nikskam telitplumap.

5 Ns Ablsham kuskimtulnsk'n-ibunát tan tili-sip weskidji-nuulitç Fsskul ukwis'l.

6 Tokou Ssli ét: Nikskam telslit nuuskeweinu, sk m'sit tsnik nuuduméditç widjiusuge-woltidés-nen.

7 Ak Ssli ét: § Wen tulimús Ablsham'l Ssli kis.inu-seskwalés midjuusdjidju: mudu wedjuukwis-je utinink tan teli kisi-guidju.

m'sit tsn
djumul-

Ssli
skumou

dj'l Ab-
etpugák

tsn'l
Ssli

s'l ted-
iksksm

sn tili-

weinu,
ltidés-

Ssli
ukwis-

8 Ns midjuadjitq pemigwet sk buunitsruút. Toku Ablshsm kisdok meskák wigubaltimek neguls nsgwék Fssk buunitsmudégu.

9 Ns Ssli nemiduódj'l Hegulul Esiptegewis-kwol ukwis'l tsnul wedjuukwisieb'n Ablshsmek, maligi-gedumulidj'l.

10 Toku Ssli eladj'l Ablshsm'l: Tuál uls kunokubemáskw sk ukwis'l; mudu uls kunokubemáskw ukwis'l ms widjwataligemákw nin n'kwis'l, Fsskulul.

11 Ak uls kogue lók medusk Ablshsm upuk-iku iktuk, utqit ukwis'l.

12 Ksdu Niksksm eladj'l Ablshsmul: Muu tulimtuénutq ukpukiku iktuk slsbdus utininkél, kisns kunokubemáskw utininkél. M'sit tsn Ssli telimskub'nn djiksetú; mudu Fssk utinink kuni-djínk utqi tuluiduk-sultidék.

13 Ksdu elp kunokubemáskw ukwis'l utqi-kissadudés unektsks-miksudinú; mudu kuni-djún ns.

14 Ns utqit Ablshsm eskitpugi-numtqasit, sk weswdok pibunok'n sk puteíl wodjúbelitq samuugwon, sk igunumuádj'l Hegululu, kekwdok utulmsk'nugu, sk slsbdudjidj'l toku pøktugimadj'l. Ns ebit pøktumkssit sk alssit boktskum iktuk Bialsibs tulé.

15 Ns samuugwon ksksyák putei iktugu; toku

ebit elnisegedj'l albedudjadj'l ebunék neuktéték
nibisok'núdjú :

16 Tòku eliet tetpugeiiu ebasit eduk tilisip
madjiok-telig'n igás ; mudu teluet ma numidu
albedus unpuok'n. Tòku tetpugeiiu ebasit,
bektçi utkidemit.

17 Kadu Nikskam nutk telkøisilnitç albedus-
'lu ; sk Nikskam utansalém'l wedji wigumadj'l
Hegulul wasøgu, eladj'l : Hegul ! § talødegen ;
mu ukçipaluou, mudu Nikskam nutk wedoukø-
silnitç albedudjadj'l tan tet emulitç.

18 Unagsi, unagél albedudjitç, kuln ukpat'n-
ku ; mudu kisclades upugwelin-kuðskø-miksui-
dinu.

19 Tòku Nikskam pantsduodj'l upukikul,
tòku nemidok n'k'nóbadi, sk eliet sk wedjutçu-
begladj'l puteíl sabugwon, sk nesamuço-du-
ladj'l albedudjadj'l.

20 Nø Nikskam tegweuadj'l albedus'l, sk
pemigwét, sk etlugátk baktøk'm iktuuk sk nedø-
dsgák.

21 Nø etlugátk baktøkum iktuuk Peløn tulé, sk
ukwidj'l wedjsadaj'l utebitem'l mækumágek Es-
ipték.

22 Nø tòku tilisip Abimelek sk Pikøl tan et-
liktçi-keptinewit utublui-imímpku telikeluládidj'l
Ablshsm'l, édjik : Nikskam tegweúsk m'sit tan te-
lsdegenu.

23 Na utçit utçai-luudumasi nin n'tininku Niskam wiktuk mu kuspugwalin nin, kisan n'kwis, kisan n'kwis ukwis'l: kadu stuge nin teli ulalnép, na kil tulalidóks, sk tulsduudóks ulá makumigou ten tet etli-paluéouinu.

24 Tokuu Ablam ét: Uluudumasidés.

25 Na Ablsham wedjiptugimadj'l Abimelek'l utçit n'kunóbadi ten Abimelek unokubém k-kwa-diú dip.

26 Kadu Abimelek et: Mu kedjisk ten wen kesi tuls degedj'l; sk kil mu telimiutop, kisan mu nuudumouep misoku kiskuuk.

27 Tokuu Ablsham weswaladji tçitçkelueutçai sk wendjudismu, sk ig'numuodj'l Abimelekul. Tokuu kitk kisag'nuudumadjik.

28 Tokuu Ablsham tepkissladji eluig'nuk tesilidji tçitçkelueutçitç ulgweuuk.

29 Tokuu Abimelek eladj'l Ablshamul: S Tals-dsksidjik eguls eluig'nuk tesidjik tçitçkelueutçitç tenik tepkisslodjik.

30 Ablsham et: Mudu kil wedju suuladuks n'pitanuk eguls eluig'nuk tesidjik tçitçkelueutçitç ulgweuktçitçku uteluwidumasudin nin n'kisi-muunksdumun uls n'kunóbadi.

31 Tokuu wedji tuluiduk uls makumigou Bilsibs, [eluudumasudie n'kunóbadi,] mudu uls tet kitk etli-luudumasibnik.

32 Tòkuu etli kisag'nu-dumadjik Bilsibagu ; na wengasit Abimelek ak Pikól tan etliktçikeptinewit untubluim iktugu, ak eliapskwadidjik Pílistinkewak umotkiuoku.

33 Na Abrahám ágadagwótk mimkwonmuusi Bilsibagu, ak nsdél elkómiktuadj'l tanul aptçi nikskamewilidj'l uwisuumum iktuk.

34 Na Abrahám etlugótk Pílistinkewák umotkiuok kakeiyisuguaák.

CHAPTER 22.

NA kisi kiskadjag'l egulá kóguél Nikskam kwedjladj'l Abrahám'l, ak eladj'l: Abrahám. Eladj'l: [Ankami,] ulá eum.

2 Nikskam eladj'l: Suul nuugú ukwís, neuktubistún, tsák, tan kesalt, tòkuu liyé makumigek Mólúku ak tulipkit'numui negum nsdél upeg-it'num-adimke-wein koksasik kekwi pumdmúk neuktedjit egulá kumdnk tan konu-adaultés.

3 Tòkuu Abrahám eskitpuga numtçásit, ak kekwsduótc kudpuudi upskumk udjekas'm'l, ak widjiususaladji tabusilidji albsdum, ak elp tsák'l ukwis'l, tòkuu niliksakték kumuotç, tulé pegid'num-adimkéwé koksasik: tòkuu wengasit ak eliét nsdél tan tet Nikskam eli-kinuum-uodj'l.

lsibagn ;
ktçikep-
wadidjik

onmuusi
ol aptçi

umot-

nikskam
ablaham.

neuk-
omagek
upeg-
úkw ne-
s.

sk ke-
'l, sk
'sok'l
g'id'n-
eliét

4 Na sistewé nagwek Ablaham semkulabasiit ak nemidók ula makumigou kuneku.

5 Tokou Ablaham eladji utalbadúmpm; Im-úkw ula tet, utkweukw djekasu ; nin ak sbbaduas laldidesenen ala tet, ak sbbaduasdes'nen, ak eli-apskwaldides'nen eumoku. *S. G. R.*

6 Tokou Ablaham weswadok kumútg tulé peg-it'numadimkewé koksasik, ak kekwarduótç 'sákul ukwis'lu, ak weswadok buktou upátunk, ak wokm ; tokou kitk widjédidjik.

7 Tokou 'sák keluladj'l utçul, eladj'l : Nú, Ablaham eladj'l : Kwás, ula eum. Eladj'l : An-kaptén, buktou ak buksug'l, kadu s tegen tçitç-kelueutçitç utçit pegidnumadimkewe koksasik.

8 Ablaham eladj'l : Kwás, Nikskam wedjidasi-dól tçitçkelueutçidj'l utçit pegid'numadimkewe koksasik. Na kitk widjédidjik.

9 Na pegisink nadel tan tet Nikskam keginuudumuobin. Tokou Ablaham elidók batkwi-sbbaduas'nsak'n nadel, ak ilsagadçg'l buksug'l ; tokou keltakpiladj'l ukwis'l 'sákul, weskidjaladj'l batkwi-sbbaduas'nsak'n iktuk kekwaladj'l buksuk iktugv.

10 Tokou Ablaham sibinskasiit, weswadok wok'n unebán ukwis'l.

11 Tokou Uktçisakumou utansalém'l wedjilugomiktudadj'l wasók, ét : Ablaham, Ablaham ! Eladj'l : ula eum. +

12 Eladj'l: Mu uktigadu ukpit'n sbsadu
utininku, kisa mu uktulou. Mudu nigéte
kedjuul uktépalán Nikskm'l, mudu mógwé wet-
kuliutup ukwis neuktubistun.

13 Toku Ablsham semkulabasít, elabssit, sk
edu nemiadj'l udek ltolóul tçitçkelueutçul
usumu nabadokpolidji nibisok'n iktuk. Ns
Ablsham eliet sk weswladj'l latolóul tçitçkelue-
utçul, sk pegit'n'muedj'l pegit'n'umadimkewe
koksasik unapkuolin ukwis'l.

14 Ns Ablsham teluiduk uls makumigou
"Uktçisskumou snksp-tegedou." Stuge teluémk
kiskuk: Pumd'n iktuk Uktçisskumou snksp-
tegedou.

15 Toku Uktçisskumou utansalemul wedjilu-
gomiktuadj'l Ablshamul wssok tsbuoue,

16 Ak eladj'l: Wedja luuidumasi nin n'tinink,
Uktçisskumou ét, mudu kisi tuldegen uls, sk
mu wetkuliutup ukwis neuktubistun,

17 Uksiuulslultes sk tulisnkuslades kunidjink
stuge kulokowétçk wssók tulék, sk stugé aduómk
kaskék uktçigumuugu, sk kunidjink utaligamadák
kedankwádidji uksgns-dasikumou.

18 Ak tsn wedsbeksit uktinink, utinink utçiu-
lsluksultidák m'sit tsn tessks-miksultidjik usit-
kumuugu; mudu saktum'n nkeluswok'n'm.

19 Toku Ablsham eliapkwssit utalsbduusúmp

slsbdus
n nigétg
gwé wet-

bsit, sk
ueutçul
k. Ns
tçkelue-
dimkewe

umigou
eluémk
snksp-

vedjiluu-

'tinink,
ulá, sk

midjink
duómk
amidák

utçiu-
k usit-

usúmp

emulitç. Ns wenskidádjik sk mouilidédjik
Bilsibaku; sk Ablsham etlugátk Bilsibaku.

20 Tøku kisi kskeikiskadjiák eguls køguel,
Ablsham teliraut, teluémk, sk elp Milks wedji
undjunidj'l widigudiog'l Nehulul utininku:

21 Husu uneltami-gwelidj'l, sk Busul
widjigudádidj'l. sk Kimuelul, Alám utçulu.

22 Kesed, sk Hoso, sk Pildas, sk Djidlap, sk
Betuel.

23 Ak Betuel wedusiedj'l Lebekul: eguls
ugumultçin tesilidji Milks wedjuuskweodji
Nehulul utininku, Ablsham widjigudádidj'l
tçinumul.

24 Ak utebitem'l tsn'l teluisilidj'l Luums
negum elp weskwewodji Tibshul, sk Gehumul, sk
Tehsul, sk Mekul.

CHAPTER 23.

NA Sslió telipkidousibnok kuskimtulnsk'ni-
-buunkuk tçel tsbuinskugebuunkuk tçel luigunuk.
Ns Sslió telipkidousib'nók.

2 Tøku Sslió etlinpuksub'nók Kuldjyt sbaku,
Heblun ns, mskumagek Kenunku. Tøku Ablsh-
ham pegisink umuskein Sslió sk umuimán.

3 Ns Ablsham wedji unsgasit kweitçk unpu-

inumul, sk keluladji Het unidjintnu, eladji :

4 Nin piluεoui sk passuk maks-doukwodum eumudiyokv ; igunumuikw nuotaligamin utkuudsknekadi eumudiyokv, nudji - utkuudsln n'puinum tsn tet ms numiskv.

5 Tokv Het unidjink usitegnululsdidj'l Ablshsmul, εdjik :

6 Djiksetuin, n'sskumsm, kil etlipugwelisskumouin eumudiikwv ; tsn bedjuli kelulnk n'tutkuudsk'numinen tule utkuudsl ukpuinumv. Ms wen ninen utugulnuukw ututkuudsk'num uk-tutkuudsln ukpuinumv.

7 Tokv kskumsit Ablshsm sk ebutkwiedji mimadjuuinu uls mskumigeek tulε, Het unidjintnu,

8 Ak keluladji, eladji : Ulidedumudiyok nutçi utkuudsln n'puinum tsn tet ms numisk, djiksetuikw, tsmuikw Eplvn Söhl ukwis'l, toulsewukw,

9 N'tignumsgun wolunssktek Makpile tulε, tsn wedaligamit negumv, tsn ek elmiwegwsk umemkeyumv, utçit tesuk suलिए tsn elteboutik, igunumuidou nuotaligamin utkuudsknekadin tsn eumudiokv.

10 Ns Eplvn moukwodumu-dididji Het unidjintnu. Tokv Het Hitiewstç usiteg'luladj'l Ablshsm'l tsn telinudumudiditç Het unidjintnu,

sk m'sit tsn tesidjik etlipiskwedsdjik ksg'nsdssik
uktqigunku, eladj'l :

11 Məgwé, n'sskumsm, djiksetui ; memkék
ig'numúl sk wolunsskték tsn eku : ig'numúl
usksluók nəgumou unidjnuoku ig'numúl.
Wtkudál ukpuinumv.

12 Təku Ablshsm ebutkwiajdi usksluok
mimadjuinuú mskumigék tulé.

13 Ak weskumadj'l Eplunul telinudumudiditq
mimadjuinuuk uls mskumigek tulék, eladj'l :
Ksdu djiksetuin. Igunumultes suliewé utqit
memkégu. Utqusudui, sk utkudslás n'puin-
úm nsdélv.

14 Təku Eplun usiteg'luladj'l Ablshsm'l,
eladj'l :

15 N'sskumsm, djiksetui ; mskumigou eliteb-
outik neu kuskimtulnsk'n sek'l suliewen ? Tal-
dutkanensku. Ns utqit utkudál ukpuin-
umv.

16 Ns Ablshsm djiksetuadj'l Eplunul, sk
Ablshsm tebsbsk'muotq Eplunul suliewé tsn
weskutku, tsn tet Het ukwis etlinudumudilidju,
neu kuskimtulnsk'n sek'l suliewen, tsn telék sul-
iewe aliák malsun ewiktugu.

17 Təku Eplun umemkəgum tsn ek Makpils-
ku, tetqəgou Mamláku, memkék sk wolunsskték tsn
ék, sk m'sit kumutqul tsnul kskumigul memkégu,
tsnul skweikw elibuguiag'l ouiiuu

18 M'sit kakei-kedlewasdasik Ablshsm utinink utaligaminu, usksluok Het unidjintu, sk m'sit tsnik elisibedsdjik ksg'nsdasik uktgigunku.

19 Ns kulabis Ablshsm utkuwsladj'l Sslinl utebitemul wolunssktek iktuk tsn tulé memkék Mskpilsku, tsn tetpsgeiiu Msmliku; ns Hebl'n mskumigek Kenunku.

20 Ns memkék sk wolunssktek tsn tet ék eli, kakei-kedlewasdasigul Ablshsm utinink utaligamin utkuwsk'n-ekadin, Het unidjint teledsksd-
ilidji.

CHAPTER 24.

NA Ablshsm lék kisiguit, sk Uktgisskumou kisi uleladj'l m'sit koguae iktuk.

2 Ns Ablshsm eladj'l mouikisi-guilidj'l unokubem'l wik tulél, tsn'l slsuumulitg m'sit utaligsmu, Fgsdu ukpit'n nuugútg upkewék nulugunugu,

3 Ak tulslules kudjiluumasin Uktgisskumou utininku, tsn etli-niksksmewit wssók sk etliniksksmewit mskumigek, mu kudji suusduon n'kwis utebitem'l Kenunkewsk utusuuou iktuk, tsnik moukwodum-udiseeku.

4 Ksdu lieduks numutkik sk nógumou iktuk, sk suusladuks n'kwis Fssák utebitem'l.

utinink
sk m'sit
ku.

'l Ssliul
memkék
s Hebl'n

t ék eli,
utaliga-
lsdsksd-

skumou

l unok-
t utali-
ulugu-

tgissak-
sók sk
asduon
iktuk,

iktuk,

5 Tòkuu unokubem'l telimtg'l: Ebit muu uli-
dedumuuk n'tulinuusugwogun uls mskumigek,
' ap lsladés tu ukwis mskumigou ten wedjiép.

6 Tòkuu Ablshsm eladj'l: Ankweasi muu uk-
tapskwsln ap n'kwis nsdél.

7 Uktgisskumou ten etliniksksmewit wssòku
tsn wedjslip nútg wák sk nògumák umutkiuoku,
tsn kelulip sk eluidumasip n'tinin, ép: igunum-
uodes wedsbeksidjik uktininku uls mskumigou;
Negum ulgimadul utansalemul kukseluk, sk
utgisuusladuks n'kwis utebitem'l nsdelu.

8 Ksdu ebit muu ulidedumuuk uknuusugwog-
un, tòkuu utgi muusigeduks uls n'teluidumasud
iktuk: passuk muu uktuli apskwslou nsdél
n'kwisu.

9 Tòkuu unokubem'l igsdstg upitu'n ebunék
Ablshsmul usskumsmul ulugunugu, sk telilui-
dumasidj'l utinink stuge uls keluswok'n.

10 Tòkuu uls unokubem'l wedjuusladji
neuktin-skuksilidji kameláu, usskmsm'l utuém-
pmu, tòkuu pòktumksit; mudu m'sit usskumsm'l
utaligam'l upátunk ek'l; tòkuu wensgssit, eliét
Mesipotemiaku Nehul umutkigu.

11 Ns kisladj'i utuém umutkuuli-bugwed-
sln kuadjumuuk uktgigúnk kweitgk n'kunòbsdi,
welsgwu ten tilisip tetpugák ebidjik uansk'nòbs-
dinou.

12 Tòku, ét: Uktçisskumou tsn wenikskamitç uktinin n'sskumsm Ablshsm, igunumuui nuuldesin kiskuugu; sk ulél n'sskumsm Ablshsm.

13 Nin edu etlinkumi kweiitçk n'kunòbsdigu, sk utusuó tçinumuuk uktçigunk telék nskunsb-
sdildji.

14 Ns tuliátç ebités tsn tulimades m'ssk'nél ukladoksuun'm, n'kunsmuui, sk tuluedou, n'sam-
ugwó, sk elp n'ssamugø-dulades uktuemku, ns
negumewitç tsn kíl uinsuunt utçit kunokubem
tsáku. Tòku ns utçiktçidji-duudes kuulewon
n'sskumsmu.

15 Ns edu eskw munák kisewistuk Libéks
pegisink, tsn wedjuuskidjinuip Betuel utininku,
Milks ukwis'l, Nehul utebitem'l, Ablshsm widji-
-gudiididj'l tçinumuul; ns Libéks ulsdoksuun'mul
kekuubilidj'l utulmæk'nuku.

16 Ns ebités kesi ulisnksm-kusit, nokskwet,
sk mouen tçinum kisiktçidji-sgul. Tòku nisk-
usuuet n'kunòbsdigu, wodjubegsladj'l ulsdok-
-suun'm'l sk toktçugusuuet.

17 Tòku Ablshsm unokubem'l elíbidj'l utb-
sugumon, eladj'l: N'sabugóduli, edamuúl, sabug-
wontçitç ukladoksuun-umku.

18 Tòku ebités ét: N'ssamugwo, n'sskumsm;
tòku nenski-igsduodj'l ulsdoksuun-um'l upit'n-
ku, sk nesamugóduladj'l.

kskmitç
nuldésin

rbédigu,
skunsb-

'sæk'nél

, n'sam-

nku, ns

okubem

uleuon

Libéks

ininku,

n widji-

un'mul

kskwet,

u nisk-

ulsdok-

'l uts-

sabug-

omsm ;

upit'n-

19 Ns tsn tilisip kisamugodulatç, eladj'l: Elp nsknsboukwik uktuémk misoku kisamugol-dáditç.

20 Toku sessgssit elsigusladj'l ulsdok-sun'm'l wolsaktsu iktugu, toku elp ap elíbit n'k'nøbdigu, unsk'naben, sk nsknsbs-dummuodji m'sit utuæ-mu.

21 Ns tçinun pskuleiadj'l, muu kelusikw, ss-widék Uktçisskumál ulsdagun upemsdimkewem kisns muu.

22 Ns tsn tilisip kamelák kisamugol-dáditç, tçinun weswdok wisou-suliewee ~~sk~~ nousa-budsak'n, skudeiik sek'l teliksúk, sk tsbug'l wisou-suliewe-él m'pit'n-él utçit negun upit'nku, neuktinskak sekul teliksuk'l.

23 Toku teluét ? Wen kil utuus'l; edamul uktnlimin. ? Welimsugák tu kuitç wák n'tetliktuguninen.

24 Toku sbités eladj'l: Nin Betuel utuus'l, tsn Milks ukwis'l, tsn'l wedjuuskweuodj'l Nehululu :

25 Ap me teluét : Weskodumeg'l kulumkwoksil sk weisisk wiluol, sk nigunen welimsugák uktnliktuguninu.

26 Toku tçinun edjinkwésit sk slssumadj'l Uktçisskumsl :

27 'Et : Muíwolkusitç Uktçisskumou n'ssku-

mas Ablshamul unikskam'l, tsn muu bunig'n-
umuogul n'ssk'mam'l uteulid-elsuudim sk
ukedlewuwok'n'm; nin tsn telipumié Uktçissku-
mou elslit n'ssk'mam widjigimadji wigwokn.

28 Tokuu ebités elíbit agnuudumuodji, eguls
køguel ukwidj'l wík.

29 Ns Libéks widjigudididj'l tçinumul enra-
ulidj'l teluisilidj'l Lebun. Tokuu Lebun elibidj'l
tçinumul kuudjumúk n'kunøbsdigu.

30 Ns tsn tilisip nemiduóç noussbudsk'n sk
m'pit'nél widjigudáididj'l ebilidj'l upit'nku, sk tsn
tilisip nuuk keluswok'nn tsn'l Libekal widjigud-
ididj'l ebilidj'l, teluelidj'l, ns teliuskumit tçinum,
tokuu eliédj'l tçinumul, kskumulidj'l edw kweitçk
ksmelsk emmudidjik n'k'nøbsdigu.

31 Ns eladj'l: Piskwé kil wedji ulshuksin
Uktçisskumou iktuk. § Køgue wedji bugwin
kuudjumúk. Kisi ilsdul wendjigwom sk kisi
ilsdu tsn tet uktuémk iumuididsku.

32 Tokuu tçinum piskwét wendjigwomku, sk
apkwsladji utuémpmu sk ig'numuodj'l kulum-
kwoksil, sk wíluol ksmelsku, sk sabugwon tsn
kesispædøg'l ukwod'l, sk elp ukwoduol tçinumuk
tsnik tegweadjin.

33 Ak mitçiptçewe igsdasik usksluk umalkø-
d'm'n; ksdu ét: ms midjisiu eskumu agnuudumu
nuudu-médsk'n'm. Tokuu ét, agnuudén.

uniig'n-
m sk
tqissku-
ku.

eguis

ul eura-
elividj'l

k'n sk

sk ten

djigud-

ginum,

weitqk

luksin

ugwin

k kisi

ku, sk

ulum-

on ten

umuk

aalkø-

lummu

34 Tøku ét : Nin Ablahsm unokubem'l.

35 Ns Uktqissakumou pugweli-ulsjadj'l n'ssk-
mam'l, sk kisiéspék, espsladj'l, sk kisi ig'n'mu-
odji tqitqkeluæutqæ sk wendjudismu sk suliewé
sk wisousuliewé sk unokubém, sk unokubemís-
kwu sk ksmuls sk djekásiu.

36 Ns Saliók n'sskumam utebitemu wedjiuk-
wisieb'nn n'ssk'mam'l utininku ten kis kisigu-
idju : sk n'ssk'mam ig'numuadj'l ukwis'l m'sit
utaligamu.

37 Ns n'ssk'mam kisslip n'tuliluidumasin ét :
Ms utqeu-susdu-ou'tq'l n'kwis utebitem'l Kenun-
kewák utusuiou iktuk tenik umutkiuó etlug-
dum.

38 Kædu lieduks nútg wák sk nøgumæk, sk
nsdél sueladuks n'kwis ten'l keduwutebitemidj'lu.

39 Ns telimkup n'sskumam, tqiptúuk edúk ebit
ms nussuguikw.

40 Tøku telimip, Uktqissakumou ten uskeluk
pemié eliabugwedudul utansalemul uktugwead-
inou, sk ulsdultou ukpemsdimkæwem, sk
utqusussduoduks n'kwis ten'l keduwiu-tebitem-
-idjlu nøgumou iktuk, sk nutq wák.

41 Tøku utqimusigéduks uls n'teluidum-
-asudim iktuk ten tilisip upkisinun nøgumou
iktuk, sk eduk mu ig'numuuluk ; tøkku utqim-
-usigeduks uls n'teluwidumasudim.

42 Ns kiskuk pegisinep n'kunɔbsdigu, sk tel-
uɛép; Uktɔisskumou, Ablshsm n'ssk'mám unik-
sksm'l, nigé ulsduun outi tsn elié:

43 Anksmi, n'kskumin kweiitɔk n'kunɔbadigu; ns twliɛtɔ ebités tsn nskunsbet sk twlimades sam-
uugwontɔtɔ ig'n'mui nudjiges-amugwon uklad-
oksunum iktuk.

44 Ak twlimidou, kil n'samugwó sk n'samug-
ɔdulades uktuémku, ns negumewitɔ tsn Uktɔiss-
kumou keginugwolabnn utɔit n'sskumsm
ukwis'l utɛbitemilin.

45 Ns eskw munák kisewistuu n'ksmlsmúnk,
Libéks edu pegisink ulsdoksunumul kekubildj'l
utwlmasknugu, sk niskuswet n'kunɔbsdigu, nsk-
unák samugwon; tɔkuu telimk, edamuúl kunsam-
u-gɔdulin.

46 Tɔkuu sesagísit sk wedji nissladj'l ulsdok-
sunumul utwlmask'nugu, ét, kil nesamugwó, sk
elp n'samugɔ-dulades uktuémku. Tɔkuu nin
nesamuukweiep sk elp nesamugɔ-duladji kamelsu.

47 Ns pibsnimk, telué: ? Wen utúus'l kilu.
Teluét, Betuel utúus'l, tsn Nehul ukwis'l, tsn
Milk wedjuuskweu-adj'l utininku. Ns nousab-
udák'n igdsak usiskúgu, sk m'pit'nél upát'niku.

48 Tɔkuu edjinkwesi slsumk Uktɔisskumou,
sk muuwolk Uktɔisskumou n'ssk'msm Ablshsm
uniksksm'l, tsn kisiulsit n'kuukwodou-tákumsn

sk tel-
n unik-

badigu ;
es sam-
uklad-

samuug-
Uktqiss-
kumsm

múnk,
abilidj'l

U, nsk-
unsam-

ulsdok-
wó, sk
u nin
melsv.

l kilv.

l, tsn

ousab-

t'niku.

umou,

lshsm

umsn

n'suulsln n'sskmsm widjigudádidj'l tçánumul ut-
us'l utçit ukwis'l utébitemilinu.

49 Ns nuugu ulslók n'ssk'mám sk tulslók
kedlewe iktuuk, tulimíkw : ksdu muu tuldsks-
-diuóók, tulimidoksup, n'tulikiwonskassin inskneg-
él, kisns psdsdutçkélv.

50 Tøku Lebun sk Betiuel usidabuu-guedjik,
édjik : Wls koguæ wedjísk Uktqisskumou iktuuk ;
edjeli-tulimulék kelúlk, kisns muu kelúltánuuk.

51 Anksptén ! Libéks kuksluk ék ; suásl sk
liyé : ukssk'mám ukwis'l utébitemitç, stugé Niks-
ksm teluuet.

52 Ns tsn tilisip Ablshsm unokubem'l nuu-
dumuotç ukelus-wok'n-umuoól, edjinkwssit ms-
kumigegél, slssumadj'l Uktqisskumsl.

53 Tøku Ablshsm unokubem'l pegisidøg'l
suliewél sk wisou-sulieweél m'tpsúnn sk m'tø-
kwónn, sk ignumuuádj'l Libeksul, sk elpignum-
uádj'l Libeksul widjigudádidj'l tçánumul sk uk-
widj'l megødig'l koguél.

54 Tøku midjisultidjik sk nesamuu-góldidjik
Ablshsm unokubem'l sk tçánumúk tsnik tegwe-
usdidj'l ; ketkunnádidjik. Tøku wopk, eskitpuúk,
nemtçádsdjik : tøkku tçánum ét : Ulgimíkw n'ssk-
umsm ék.

55 Ksdu Libeks widjigudádidj'l tçánumul sk
ukwidj'l, teluelidji : Ebités utkwuinamutç teg-

elugunsgu, metlssugunsk tegaduun ; kulabis up-
kotumkssidou.

56 Tokuu eladji : Muu uknunkuninóu, mudu
Uktçisskumou welsduitç ntóuti : Upkøtkimikw,
n'tulién n'ssk'msm ék.

57 Tokuu édjik : Wigumaduks'nuu ebités sk pi-
bsnimaduksunu negumu.

58 Tokuu wigumssidj'l Libeksul, sk elssidj'l :
? Widjedidoksup ut tçinum. Ebités ét : Widjedi-
desenen.

59 Tokuu pøktugi-mssidj'l widjigims-didj'l Li-
beksul, sk nuudjin-kunøoutçul, sk Ablshsm
unokubem'l sk utçinumumpmu.

60 Tokuu welikeluuls-didj'l Libeksul, elssidj'l :
Kil widjigimulék, ukwidjiditç uktinin bituim-
tulnsk'n uktçibituimtulnsk'n-idjik mimadjwi-
nuuk, sk tsnik wedsbeksidsk uktinink utaligam-
ultiditç uksg'nsdasigumuol tsnik segadjidelums-
didji.

61 Ns wensgásit Libeks, sk utebitesúm wens-
kídsidji, sk pemibul-kweduididji kamelsku, sk
nuusugusdidj'l tçinumul. Ns Ablshsm unok-
ubem'l teliusuulsladj'l Libeksul sk pøktumkssit.

62 Tokuu Fssk wetçkwimtumát n'k'nøbsdou-
tigu, tsn n'kunøbsdi teluisik Lshsiloï ; mudu
etlugátk upkudesnuuguwe mskumigou.

63 Ns Fssk eliet muge iktugu nadjislsuudu-

mst welsgwv : tøkku semkulabssit, elabit, nemi-
adji kamels' wetçkwedslidji.

64 Tøkku Libeks semkulabssit sk nemiátç Fss-
kul nissidj'l utuém'l.

65 Mvdu elabnn Ablshsm unokubem'l, wen tu
nut tçinvm tsn pemiet mugeiktuuk vktasvgsu-
-nenuv. Ak Ablshsm unokubem'l teluelibnn,
n'sak'msm ns. Ns utçit ebit weswadok økuunø-
-kupisvudi, sk økuunøku-pisásitç.

66 Tøkku unokubem'l telímtçul Fsskul m'sit
tsnvl kisitvlsdegedjvl.

67 Tøkku Fsák piskwegimadj'l Libeksvl Sslió
ukwidjv usegignigvnmkv, sk weswsladj'l Li-
beksvl, sk wetebitemidj'l, kesaladj'l. Tøkku wel-
kwidjvlut Fsák ukwidj'l kisinpulidjv.

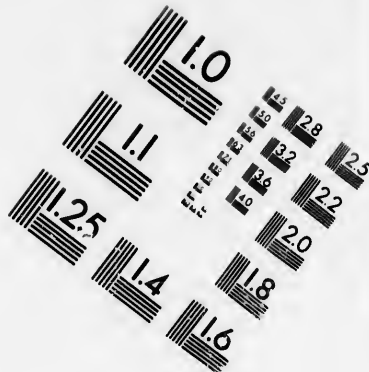
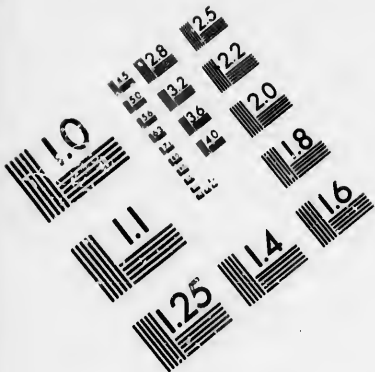
TCAPTER 25.

NA Ablshsm maliewididj'l ap vktvç'l utebit-
em'l, teluisilidj'l Ketúvs.

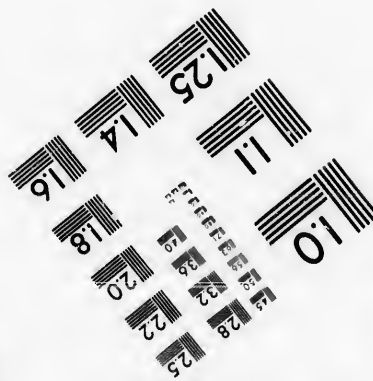
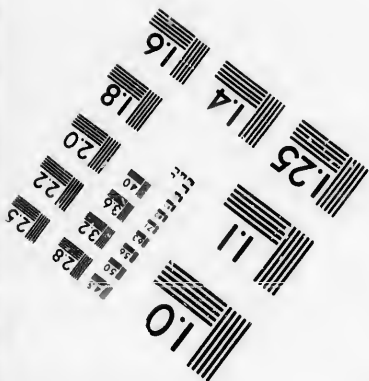
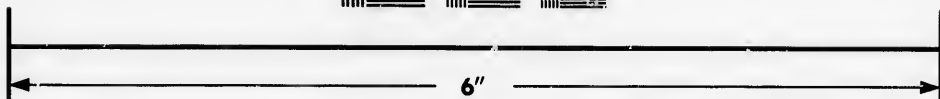
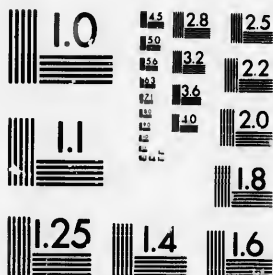
2 Tøkku vls ebit wedjiukwisiedj'l utinink
Simlsv'l, sk Djokssv'l, sk Midsv'l, sk Midisv'l,
sk Isbsk'l, sk Svshvl.

3 Ns Djokssv wegwisiedj'l Sibshvl, sk Didsv'l.
Ak Didsv ukvís telvi-svltlidji Asvlim, sk Li-
tvsvim, sk Liumim.

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.5
2.0
2.5
3.2
4.0
5.0
6.3
8.0
10
12.5
16
20
25
32
40
50
63
80
100

10
50

4 Ak Midian ukwís teluisultilidji Epsu, sk Epel, sk Henok, sk Abeids, sk Eldes. Ns Ketuls unidjín.

5 Ns Ablshsm ig'numuotç Fssk'l m'sit utal-igam'l.

6 Ksdu vktugi utebitém ukwisuó Ablshsm kesk mimadjitç ig'numuodji ig'numadimkwél, sk wedjipkøtkimadji tsn tet ukwis'l Fssk'l eumu- lidju, utçib'nuugwél, utçibnuugwé mskumigou.

7 Ns Ablshsmó telipkidousib'nok kuskimtul- nsk'n-ibunkuk tçel luignúk tesinskegi-bunkuk tçel nsnibuunkuk.

8 Tøku Ablshsmó egulamib'nok sk nepkub- nók, lók kisiguib'nók sk elimous-lut'nok wø- gums eumudilitçu.

9 Tøku ukwís Fssk sk Ismeel etli-utkuuds- lsdidj'l wolunssktek Makpils tulé, Ephun Sowl ukwis'l Hitiewstç umemkegumku tsn ék tetpug- eiiu Mamli!

10 Memke tsn Ablshsmø wedjipkwodelumuop Hetó ukwiskuu. Nsdél Ablshsm etliutkuudasit, sk Ssliul utebitem'l etliutkuudasilidj'l.

11 Ns teliák Ablshsmó kisinpugék Niksksm utuulsln ukwis'l Fssk'l. Ns Fssk etlugstç kweitçk n'kunóbsdi teluisik Lehsiloi.

12 Ns eguls utag'nudumok'numuol tsnik wedsbeksidjik Ismeeléç Ablshsmø ukwisu, tsnul

su, sk
Ketuls

t utal-

blshsm
wél, sk
emmu-

gou.
imtul-

unkuk
epkub-

k wø-
kuds-
Sowl
etpug-

muop
dasit,

sksm
ugátk

tsnik
tsnul

Heguló Esiptegewiskwó Salió unokubemiskwemu wedjukwisi-ébnn Ablshsmó utininku.

13 Ns eguls uisunnumuol Ismeul ukwisu, tsn teluisultilidji tsn telsgudum-udáididju. Ismeul meltami-kwelidj'l ukwis'l teluisilidj'l Nibedjot, sk elp Kidul, sk Adbil, sk Mibssm,

14 Ak Misms, sk Dums, sk Masss,

15 Hedul, sk Tims, sk Djitul, sk Nepis, sk Kedems.

16 Ns eguls Ismeel ukwís, sk eguls uisunnumuol utgigunnumuou iktuuk sk uwokuls-sunnum-uou iktuuk, neuktin-skuksidjik tgel tsbu etli-elsusultidjik, tsn teli kskei-yisi-mils-gudum-ídidju.

17 Ns Ismeuló telipkidou-sib'nók kuskimtulnsk'n-ibuunkuk tgel nesinskegi-buunkuk tgel luwig'nók. Tøku egulamib'nok sk nepkub'nok, sk elimouslut'nok wøgumou iktuuk.

18 Ns wetksdumudidjik wedjsdegemk Habilsku misøku Sulku tsn tetpugeiiu Esiptegu, tsn telién Asilieglu. Ns etlugátk tetpsgeiiu widjigimadji etlugsdumudidjidji.

19 Ns eguls utag'nuudum-ok'numuou tsnik wedsbeksidjik Fsskegu, Ablshsm ukwisu. Ablshsm wegwisiedj'l Fsskul.

20 Ns Fssk neuinskegibunnát tsn tilisip mali-ewídidek Libeksnul utebitem'l, Betuel Siliewátg

Pednelum tulé utuus'l, widjigudádidj'l Lebun Sili-
ewátq.

21 Ns fssk edsmadj'l Uktqisskumsl edouolse-
uadj'l utebitem'l; mudu mөгwe wendjunikw.
Toku Uktqisskumou wetsmuut utininku, sk Li-
beksul utebitem'l nenestouelidj'l.

22 Ns midjusedjítq etlidetkadilidji utlamiluk.
Toku ebit teluēt : Ns tulísk, s kөгuē wedji tulei.
Ns eliet upibsnimán Uktqisskumsl.

23 Toku Uktqisskumou eladj'l : Tsbuuskumik-
sidjik uklamiluk ekik ; sk tsbunemiksidjik u-
tqitep-kissladen *uktininku, sk neuktsksmiksidjik
adji mulgig'nadák muenkuđe uktugik ; sk kisi-
guit lugewodul maltqewedjuilidj'l.

24 Ns tsn tetpugák igák umidjusedjidjuminu
utkobétq edu utlamilúk emulidji.

25 Ns umskwesewé wedji tuiet megwék sk
m'sit bekwú utinin telsmúk stugé piusimigél
m'tokwon. Ns utqit teluisun-keuodj'l fssá.

26 Toku kulabis utqig'num'l wetqkwi-tuie-
lidj'l, sk upit'n wedji kuukun'muodj'l fsshul
ukunu. Ns utqit teluisutin-keuodj'l Sskób.
Ns fssk usukum-tesinskegibunát tsn tilisip wes-
kidji-nuilitq ukwísu.

27 Ns albsduusk pemigidjik, sk fssá nedouintu-
gulit kudjumu-göi-tqinum-uit ; ksdu Sskób
wontski-tqinum-uit, etlugátk segigunigun'lu.

Lebun Sili-

edouolse-
endjunikw.
ku, sk Li-

utlamiluk.
wedji tulai.

uskumik-
ksidjik u-
smiksidjik
; sk kisi-

jidjuminu

egwék sk
iusimigél
'l Fssá.

xwi-tuie-
'l Fsshul
'l Sskób.
lisip wes-

douintu-
u Sskób
un'lu.

28 Na Fssak kesaladj'l Fsshul, mudu wedjimsutk tsn teltugulí-lidju ; ksdu Libeks kesaladj'l Sskóbul.

29 Na Sskób kisinsabet, sk Fss wedjiét ni-buuktuk, sk noutését.

30 Tøku Fss eladj'l Sskób'l : Edamuul uktus-umin ns megwék ssbán : mudu noutésé. Na utçit wedji teluudut Fdum ; (Megwék.)

31 Na Sskób ét : N'tuiskumi kiskuuk tsn telé ukmeltamiu-skidji-nuimke-wewum iktuuk.

32 Tøku Fss ét : Anksptén, teboísk nunbunu, ns utçit i tsliuulslidou út tsn telé n'meltamiu-skidji-nuim-kewewum.

33 Tøku Sskób eladj'l : Eluidumasi n'tinink kiskuuk. Tøku eluidumasidj'l. Na neduiskumatç tsn telé umeltamiu-skidji-nuimke-wewum iktuuk Sskóbulu.

34 Tøku Sskób igunumuotç Fsshul pib'nok'n sk ssbán wedjikisidasik wiguntçitç iktuuk ; tøku midjisit sk nesamugwot, tøku wensgssit pøktumksit. Na utçit Fss teli pugusidétç tsn telé umeltamiu-skidjinu-imkewewumu iktuuk.

CHAPTER 26.

NA aptç etli ouisousuoknik uls mskumi-gék muu nespigi-dymuuk neguls ouisousuoknik Ablshsmók pemousidegu. Tøku Essk eliedj'l tsnul Abimelek'l etli-eligewit-ewididj'l Pilistinkewagik Gílulku.

2 Tøku Uktçisskumou neyásidj'l sk eladj'l: Muu vktulnisssiu Esiptegu; tulugsdén mskumigou tsn kunusduletes.

3 Tulugsdén uls mskumigiou, sk utkweultes, ulslultes; mudu ig'numuultes sk elp ig'numuodes wedsbeksidjik uktinink, m'sit eguls mskumigul; sk kissduudes tsn teluidumasiép kuitçsk Ablshsmók utininku.

4 Ak tuli-snkuslades wedsbeksidjik uktinink stuge kuløkøwetçk wssók tulék; sk ig'numuodes wedsbeksidjik uktininku m'sit eguls mskumigul; sk utinewou iktuuk tsnik wedsbeksultidj' uktinink m'sit tsn tessks-miksul-tidjik usitkumúuk utçi ulsluक्सultidék.

5 Mudu Ablshsmó ssktugubnék n'keluswoknek, sk keløtkubnek n'kelødum-ugewem-egu, sk n'tubludsk'numkul, sk n'tilsu-dsk'numkul.

6 Ns Æsék etlugstk Gílulku.

7 Tøku tçinumúuk ns mskumigék tulék pabsnimsdidj'l utçit utebitem'l; sk Æsék ét: Widji-

gudiék ns. Mudu tçipatk uttuluén n'tebitem ná; mudu tçipsladjí tçánumu ns mskumígek tulé unebsguon utçit Libeks; mudu negum weli-snksm-kusit.

8 Ns telíák kisitelipkitkstk nsdél kskéiyi-suugunák, Abimelek Pílistinkewsk uteligemuol, te-uøbssit tuøbut iktuk, elabit, sk edv Fssk ps-pádidj'l Libeksuli utébitémulu.

9 Tøku Abimelek wigumadj'l Fsskul, eladj'l: Anksptén! kedlewe iktuk vktébitem ns s Køgue wedji tuluen widjigudiék ns. Tøku Fssák ét: Mudu teluep, utçinøbksides utçit negumu.

10 Tøku Abimelek ét s Køgue tu ut kisi tulsliek. Neuktedjit tçinumuuk kisiwíbedídis vktébitem'l, sk eluewuudi upkisi-tuigek n'tinensku.

11 Tøku Abimelek teblumadjí m'sit (wigums) umimadjui-numpmu, tsn wen nstulslstç uls tçinumul kisns utebitem'l, kedlewe iktuk unebøksidou.

12 Ns Fssk etli igsdsguuk uls mskumígek, sk wedjidok eguls neuktibuunkuk kuskimtulnsk'n eliadjigwek; mudu Uktçisskumou weláladj'l.

13 Ns tçinum pemáespék, sk adjí-pumáespék misøku lók kesáespék.

14 Ak wedaligamidjí tçitçkelueutçi, sk wendjudismúw, sk pigwelnidjí unokubempms; sk Pílistinkewák wiskuolsdidj'l.

15 Ns m'sit n'k'nøbsdil tsn'l utçu unokub-
emku kisi munksdumi-dib'nig'l unsgweg'mkul
Ablshsmó utçu, Pilistinkewák kebidjók'mii-
-dib'nig'l, sk wodjutçuus-duudib'nig'l tupkwon
iktugv.

16 Tøku Abimelek eladj'l Æsskul: Utçipkø-
tumkasi emuudiegv: Mvdu piamiksi-mulgig'nun
muenkuude ninenv.

17 Tøku Æssk wedjipkøtumkassit nsdél sk etli-
igat wolkøgumigek Gílulku; sk nsdél tetlugátk.

18 Tøku Æsák munkstku aptç n'k'nøbsdil
tsn'l munkssignig'l Ablshsmó utçu, unsgweg-
umkul; mvdu Pilistinkewák kebidjók'mádib'nig'l
kisinpulidek Ablshsmó utçu: sk teluisun-kst-
kul tsn utçu teluisunkstvmulipv.

19 Ns Æsák unokubém etli-munkadulidji wol-
køgumi-gegv, sk wedjiduditç nsdél utkubók sab-
ugwon pegwidjuik.

20 Tøku nuudji ankødsksdidjik weisisu iktuk
Gílul k tulék, psdksyédidji Æsskul unuudji-snkø-
degémpmv, teluedjik: Ninen nunbiminen ns.
Ns utçit Æsák teluiduk n'kunøbsdi, psdksyem-
kewe. Mvdu nsdél etli psdksyédidj'l.

21 Ak munksdumiditç uktuk n'knøbsdi, sk
elp wedji-psdksyéditç; ns utçit teluiduk Sitns,
(Mesádimk.)

22 Ns wedji adjikwsit nsdél sk munkátk ap

v unokub-
 gweg'mkul
 bidjok'mii-
 l tupkwon

Utçipkø-
 mulgig'nun

sdél sk etli-
 l tetlugátk.
 n'k'nøbsdil
 unsgweg-
 'máidib'nig'l
 uisun-kst-

duvidji wol-
 tkubók sab-

esisuu iktuk
 nudji-snkø-
 oiminen na:
 psdksyem-
 l.

knøbsdi, sk
 uiduk Sitns,

muunkátk ap

n'kumóbsdiu, sk muu wedji pødsks-yédiguul nsv ;
 ns utçit teluiduk Lihøbót (Ewegék.) Mudu
 teluuet : Nigétç Uktçissakumou kisi ewegululk, sk
 uli-msni-duksunu makumigegu.

23 Tøku wedji litkudjuumtunát nsdél, eliét
 Bilsibsku :

24 Ak Uktçissakumou elimeswæsidj'l ns dep-
 kigu, ét : Nin kuitçok Ablshsmó unikskm'l ;
 muu vktçipáluou ; mudu tégwæúl, sk ulsluultes,
 sk snkuulultes wedsbeksidjik vktininku, utçit
 Ablshsmó nenokubemoku.

25 Na nsdél batkwi-slsuudumok'n etlidók, sk
 slsumadj'l Uktçissakumal uisunum iktuk ; sk
 nsdél etliigstk, sk nsdél Fssák unokubém etli-
 muunksdum-iditç n'kunóbsdiu.

26 Tøku Abimelek wedjipkøtum-kassit Gilviku,
 eliedj'l Fsskul, k elp Ahusst widsbal, sk Pekól
 tsn etliktçi-keptinewit un'tubluiim iktugv.

27 Na Fssák eladji ? Køgué wedji-pedji-dsiók
 tsn eumu tsn segadjidelumiok, sk wedji djig'l-
 gimi-øgup eumudiyoku.

28 Tøku édjik : Mudu nemiduék kedlewe
 iktuk Uktçissakumou vktugweagunv, sk teluæek,
 itç eluidumasuudi lugweek v'ktinensku, sk mou-
 agunnuudumsnetç ;

29 Kil muu vktatçkune-uinenu, stuge ninen
 muu teli atçkuneuluegup, ksdu øktugimuegup,

wontokód iktuk; sk kil nigé wedji-ulsluksin Uktçisskumou iktuk.

30 Tøku wigubsladji sk midjisultidjik sk nesamugöldidjik.

31 Ns eskitpugi-numtçidsadjik sk mouilui-dumasultidjik; tøkku Æsák pøktugimadji; sk wedjipkøtum-kidsdidj'l wontokód iktuk.

32 Ns nsgwék Æssk unokubém pedjidsadjik, ag'nuudum-ussdidj'l utçit n'kunøbsadi tsn munnksdumidip; sk elsdidj'l: Sabugwon wedjiduek.

33 Tøkku teluiduk Sibs, (Eluidumasudi;) ns wedji teluisik ns uktçigun Biel Sibs, (Eluidumasudie n'kunøbsadi,) misøkku nigétç kiskuk.

34 Ns Æsá newinskegi buunát, tsn tilisip weswslatç utebitemin Djuditul Bilei Hitiewátç utuus'l, sk Basimatul Ælun Hitiewátç utuus'l.

35 Ns Æssk sk Libeks wedji sespedsidjik eguls ehilidji.

CHAPTER 27.

NA teliák tsn tilisip Æsák kisiguitç sk upuki-gul teli-euledjig'l muu nemidegek; wigumadj'l Æssul kisiguulidj'l ukwis'l, eladj'l: Kwís, eladj'l, Wls eum.

2 Tøkku ét: Anksptén, nige kisigui sk muukedjiduu tsn nsgwek tilisip n'putesu.

ulsluksin

altidjik sk

mouilui-
nadj; sk

k.

edjidadjik,

tsn muun-

edjiduek.

suudi;) ns

Eluidum-

skuk.

ilisp wes-

ewátę ut-

usrl.

sidjik eg-

sk upki-

igumadj'l

ás, eladj'l,

i sk mu-

3 Ns utęit nuęútc suisdu ukpuęumaknn [uklutksmnnuul] ukpusekumúdemku sk ku-dabi; nibuaktuuk liyé; n'tuęuli, nebaduiduks wiúsu.

4 Ak lukwodumuui kelúlkul mitęiptęewél tsn'l wiktumsnn, sk upkisidui, sk midjísides; kuksmsn n'tęidjksmitę kulsluęun esk mnnsk nebuu.

5 Ns Libeks nuuduodj'l řsskul weskuumslitę řssul ukwis'l. Ns řss eliet nibuaktuuk uneba-dun wiusu sk upęisuduunu.

6 Tęku Libeks eladj'l Sskębul ukwis'l, ét: Anksptén, nuudskup kútc weskuumabunn řsshul widjęvdiyęg'l uksis'l, telimab'nn,

7 Upkisidui segousumué wiusu, sk lukwod-umuui kelúlk mitęiptęewe, sk midjísides, sk uli-multes usksluk Uktęisskumou esk mnnsk nebuu.

8 Ns nuęú, kwás, skúdui n'kuluswoknum tsn teliplumuul.

9 Liyé nuęútc etli-mouaiditę weisisku, sk utęipkisi-dui tsbusidjik keluuisidjik tebulęęvdi-ítęk, sk tulikisslades keluulik mitęiptęewe utęit kútcę, tsn teli wiktuk.

10 Tęku upkisiduoduks kútcę umidjísinu, kuksmsn kuulimkuun eskw mnnsk nebuęu.

11 Ksdu Sskęb eladj'l Libeksul ukwidj'l: Ankspten, řss n'sás piusimit, ksdu nin sesubei.

12 Tçiptuuk eduuk n'útç ukwtunidou, sk tuli-delum-uksides utinink stuge nuudjik-subugwedegen ; sk upkisudasides n'tinink almimtimk sk mu welimtimkewe.

13 Ksduu ukwidj'l eltçul : Uktalnim-timkewem útç nin n'tininku, kwís, pasuk skudén n'keluswok'num, sk liyé sk upkisidui neguls.

14 Tøkuu eliet, weswsladji sk pegisuduwodji ukwidjulu, sk ukwidj'l elukwodumulitç keluulkul mitçiptçewél tsu utç'l teli-wiktumulidju.

15 Tøkuu Libeks weswæduodj'l Fssul kisiguilidj'l ukwis'l kelúlk'l utspsunnu, tsu'l tegweadj'l lamigwómk wendjigwomku, sk nssøduladj'l Sskøbul maltçewe-djuulidj'l ukwis'lu.

16 Tøkuu tebultçudjidjwéi igsduwodji upit'nku, sk tsu etlisesub'litç utøguluwokug'lnu.

17 Ak ig'numuótç kelúlk mitçiptçewe sk pib'nok'n tsu kissdøg'l upitunk ukwis'l Sskøbulu.

18 Ns pegisinkul utçul sk eladj'l : Nu : eladj'l, uls eum ; ? wen tu kil, kwis.

19 Tøkuu Sskøb eladj'l utç'l : Nin Fss, kisi-guit ukwisu ; kisi tulsdege tsu telimipu ; úns-gási, edamuul, bssi, malkøden segousumué n'wiu-sum ; kuulsmsn uktçidjkskumitç nulimkuuu.

20 Tøkuu Fssk eladj'l ukwis'l : ? Talitpiák út teli wiskei-nebsdúnu, kwís. Eladj'l : Mndu Uk-tçisskumou kunikskemum pegisuduwitç.

u, sk tuli-
k-subugwe-
imtimk sk

m-timkewe-
lén n'kelu-
ls.

gisuduodji
tç kelulkul
ju.

l kisigwi-
l tegweadj'l
uladj'l Ss-

i upit'nku,
nu.

ewe sk pib-
Sskøbulu.

u : eladj'l,

Ƒss, kisi-
ipv ; úns-
uú n'wiu-
kunu.

litpiák út
Mudu Uk-

21 Tøku Ƒsák eladj'l Sskøbul : Edamuul kwei-
itçk ðktulién n'kuud'nuulin, kwis, unegulæwin
n'kwis Ƒss kisns muu.

22 Tøku Sskøb eliet kweiitçk Ƒsskul utçul
sk kwed'nudj'l, ét : Ukelus-wok'n'm Sskøb ukel-
us-wok'n'm ns ; ksduu u'pit'nn Ƒss upit'nn ns.

23 Ns muu kedjisgul, mudu upit'nn teli piu-
simik'l stuge usis'l Ƒsshul upit'nn : tøkku wel-
imadj'l :

24 Eladj'l : Ƒ Kil nut n'kwis Ƒss. Eltçul, é,
nin ns.

25 Tøku ét : Kweiitçk tçugwsdui nutum'n
n'kwis segousumuæ uwiusum ; kuulsmn n'tçidj-
skumitç kulimkunu. Ns wetçkwæduodj'l kwei-
itçku, sk midjisit, sk megøbák pegisuduótç sk
nesamuugwótç.

26 Tøku Ƒsskul utçul telimtçul : Kweiitçk
tçugúye, nuugu kwís, usugsglumí.

27 Tøku kweiitçk eliet, wesksç'l'madj'l ; ns
peseduodj'l tsn telimák utapsun, sk welimadj'l,
ét : Anksptén, n'kwis telimát stuge igsdsk'n tsn
Uktçisskumou kisi ulsdøçp.

28 Ns utçit Nikskm utçi ig'numulitç kek-
pewísk wssøk tule, (muusigiskuduuk tule,) sk mou-
ikelulkul tsn'l wedjigweg'l mskumigek, sk pi-
gwélk kulumkwomúk sk megøbák.

29 Mimadjuánúk lugøwulitç, sk kskeiyis-ksk-

mik-sultidjik tçinkwedulitç. Tulislsuusi widji-gimtçigu, sk ukátç ukwís tçinkwedulitç. Atç-kunødas-sultiditç m'sit wenik tsnik atçkunewskik, sk ulsluksul-tiditç m'sit wenik tsnik welslus-kigu.

30 Ns tsn tilisip telinkuseiu Fšák kisi ulimatç Sækøb'l, sk Sækøb wsgutç wedji kisipkøtum-kssit uskslukk Fšskul utçul, Fšsul widjigudá-didj'l aptugulilidj'l.

31 Ns negum elp kissdok kelúlk mitçiptçewe sk pegismduótç utç'lv, eladj'l utç'l: Núitç unsgssitç sk utumuon ukwis'l segousumué uwi-usum; kuulsmsn uktçidjskumitç nuulimkuuv.

32 Ksdw utçul Fšskul eltçul: ? Wen tu kil. Eladj'l: Nin edu kisiguit ukwis Fšsu.

33 Tøkuw Fšák løk kesinunkudesink, ét, ? Wen-ók. ?Talsitók tsnók pegisiduibnék segousumuéék wiuasék, sk wetumabnék m'sit esk munák kil pegisinuunegw, sk kisi ulimkák; sk smúitç ulsluksidou.

34 Ns tsn tilisip Fšs nuudumuótç utçul ukel-uswok'num'l, løk kesigou-infouet, wenmadjintou-et, sk eladj'l utçul: Nuu! ulimi! smutç nin elp!

35 Ksdw Fšsk ét: Uktçig'num pegisinkup uk-sibuugwdsdk'n iktuuk, sk weswsduskik ukwelim-timkeweum-egu.

usi widji-
litę. Atę-
kneuskik,
ik welsus-

kisi uli-
isipkötum-
widjigudí-

nitęiptęwe
Nútcę un-
mué uwi-
nkunu.
en tu kil.

ét, ę Wen-
usumueék
k kil pegi-
ę ulsluk-

utęul ukel-
madjintou-
mutę nin

sinkup uk-
ukwelim-

36 Toku ęs ét : Muu tu weli-widuksik Sskøb,
(Nudjidokteskouet,) mudu kis tsbu edokteskuit ;
tsn tuléek n'meltamius-kidjinu-imkewum iktuk
wedja-duibnék, sk edu nuugu n'welintimke-we-
umek wedjsduidek. Ak sss ét, ę Muu eligaduiuwu
welintimkéwé.

37 Toku ęsák usidabuguet eladj'l ęssul.
Ankaptén, kissluk uktsuumkunu, sk m'sit widji-
gimadji kisiig'numsgí unokubeminu, sk esumuk
kulumkwomuúk sk megóbsk, sk nigé, kwís, ę ta-
lsulutes kilu.

38 Toku ęss eladj'l utęul : Nuu, ę pssuk neuk-
té kekunum'n welintimkéwé : ulimá ! nuu, sk elp
nin ulimi ! Toku kesigoutemit.

39 Toku ęssk utę'l usidemtęul, eltęul : An-
ksptén, kil tsn itlugstuks itou tsn moikelúlk ms-
kumigou ; sk kekpewisk iktuk tsn tulé wssók ke-
kwégu.

40 Ak utousiduks uktespuęwosigum iktuk,
sk uktęig'num unokubemidou uktinin ; sk tuli-
adou tsn tilisip kil slsusituks utęiskwisks-duo-
dúks uktęg'luok'neum uktęguluok'nuęu.

41 Ns ęsá wedji segadjidélumadj'l Sskøb'l we-
limtimkéwé iktuk tsn utęul wedji ulimtuę. Ns
utęit ęss telimsit, nútcę ututkidemultimkewel
nsgweg'l kedwigsg'l : toku tilisip nebsdés
n'tęig'num.

42 Na Libeks telimudj'l kisiguilidj'l ukwisul
 ʔsshól ukelus-wok'num'l; tōku elkitk sk wi-
 gumadj'l maltgewedjuilidj'l ukwis'l, Sskōbul,
 eladj'l : snksptén, uksis ʔss welkwidjálusit uktinin-
 kél, kedwinebásk.

43 Na utçit, kwís, nugu skudui tsn telimul :
 unsgasi, ulsimugwó widjigudiék tçinum Lebun
 ék eumlitç Helunku,

44 Ak utkweadikw tegalétçkul nsgweg'l misō-
 ku uksis ukweiudim djigulasik.

45 Na tsn tilisip uksís buuniukweiultúsk sk
 wonidétk tsn kisi tulslutç, tōku wiguumultés sk
 tçugwslultes nsdélw ʔ Kōgus utçit utçinóltok-
 sup kitk neukte nsgwek.

46 Na Libeks eladj'l ʔsskul : Wedji siwi-pum-
 ousi Het utús utinewou iktuk. Sskób malie-
 wíditç Het utus'l, tulélitç stuge út mskumigou
 utús tulólti'litç tōku ʔtaligulultudou n'mi-
 madju-ok'n'm n'tinink.

CHAPTER 28.

NA ʔsák wigumadj'l Sskōbul, welimadj'l, telit-
 plumadj'l, eladj'l : Ms utçi suuslout uktebitem
 Kenun utús utinewou iktuk.

2 Unsgasi, liyé Ped'nelumku, Betuel ukitç

j'l ukwisul
itk sk wi-
Sakɔbul,
sit uktinin-

sn telimul :
um Lebun

weg'l misɔ-

iultúsk sk
umultés sk
utɔinɔltok-

i siwi-pum-
skɔb malie-
mskumigou
dou n'mi-

nadj'l, tɛlit-
uktebitem

tuel ukitɔ

widjigudididj'l tɔinɔmul wikɔ, sk utɔisusɛl uk-
tebitem nsɔɛlɔ, Lebun ukitɔ widjigudididj'l tɔi-
nɔmul utús'lu.

3 Ak Uktɔinikskɛm mestɛmulgig'nut uɛslnitɔ
sk tɔɛslnitɔ kuulimsninɔ sk snkuɛslnitɔ kuɔdjipuu-
gwelun mimadjuinu iktugɔ.

4 Ak ig'n'mulitɔ Ablshɛm uɛsltimkewɛm, kil
sk kɔnidjink tɛnik tegwɛnskik, kuɛtaligamin nut
mskumigou etlipilueouin, tɛn Nikskɛm ig'n'm-
uop Ablshɛmɔ.

5 Tɔku ɛssk pɔktugimadj'l Sakɔb'l, sk Sakɔb
eliet Pɛɔn elumku, eliedj'l Leb'nul Siliewɛdj'l,
Betuel ukwis'l, Libeks, Sakɔb sk ɛss ukwidjuu-
ol, widjigudáididj'l.

6 Ns ɛss tɔku tilisip nuɔɔmatɔ ɛssk utu-
limɛn Sakɔbul, sk utɔlgimɛlin Pɛɔ'n elumku, u-
tɔu susɛln utebitemul nsɔɛlɔ, sk elp nuɔɔmát
tɛn tilisip welimab'nn Sakɔb'l teblumabnn teli-
mab'nn : Ms utɔisuslout uktebitem Kennɔn utus
utinewou iktuk ;

7 Ak Sakɔb ussktuon utɔ'l sk ukwidj'l, sk
ukwisilien Pɛɔn elumku,

8 Ns ɛss kedjiadj'l utɔ'l mu ulidelumɛn Ke-
nɔn utusu,

9 Tɔku ɛsɛ eliet Ismeelék sk weswɛladj'l ap
uktugul utebitemin kis tɛni weskwɛuobni, Ms-
helst'l, Ismeel Ablshɛm ukwis'l utus'l, Nibɛsiot
widjigudáididj'l ebilidj'l.

10 Na Sskøb wedjipkøtumkssit Biulsibsk, eli-
et Helunkelu.

11 Na tedshudesk utigšn nsdami sk ketku-
nit; mudu kulkwssieliguul; sk wedjususdóg'l
kuundul uls mskumigék tulel, sk egwsdes'massidj'l
sk nsdél tet elismssit, nebat.

12 Tøkuu pewót, sk edu ulgusuok'n wedji
buguik' mskumigék, sk kuniskwé pedanskudék
kulabis wssók sk edu Niksksm utansalém sswi-
dslidji ulgusuok'n, nepsidslidji sk pegewidslidji.

13 Ak edu Uktçisskumou kskumit kekwek, sk
ét: Nin Uktçisskumoui, kútc Ablshsm uniksks-
mul, sk kútc fssk uniksksmul; Ignumultok-
sup kil sk kunidjink uls mskumigou tsn eli-
sinn.

14 Ak tsnik utçigultidák vktinin, kulabis tu-
lipigweltsk stuçe tçigsdje-wedjul mskumigék tu-
lél: sk liskslieduks utkus'núk, sk utçib'nuk, sk
økwot'núk sk upkudésn'uk: sk vktinink sk kun-
idjink utinewou iktuk utçiulsdén m'sit tsn tess-
ks-miksultidjik uls usitkumúgu.

15 Ak edu nin tegweul, sk ankweultes m'sit
nsdami tsn elienw; sk aptç tçugwslultés uls
mskumigegu: mudu ms n'kulnuu misøku kiss-
duudes tsn telimulép.

16 Na tugíét Sskøb tøkuu ét: Amútc Uktçi-
sskumou uls tet ék, ksdu muí kedjiduép.

17 Ns wegwodssit, ét : Talitçipalkúk út tet !
mögwe aptç koguae pssuk Niksksm wák, sk uls
wassók ukegnsdasigum.

18 Tøku Søkøb eskitpuugi-numtçssit sk wes-
wadok kuudou tsn egwadesumssip, sk nemtçibuug-
usdok ukskuminu, sk kuudsok mimé kekwek ;

19 Ak teluiduk ns nedel mskumigou, Bet-él
(Niksksm wák). Kasdu eskumvnsk neguls turtçu
uls uktçigun teluisigun Lusu.

20 Tøku Søkøb eluidumasit, ét : Niksksm ut-
kweuítç, sk snkweuítç uls outi tsn elie, sk pib-
nok'n sumítç sk ignumuítç ssun n'tnsskum'n,

21 Ak abadjslitç núttç wák wontokød iktuk,
ns utçit Uktçisskumou utinin smuttç niksksm-
ides ;

22 Ak uls kuudou tsn nemtçi-buugusdu, ns
Niksksm wigidou ; sk m'sit koguel tsn'l ig'n'm-
uin'l smúttç wedji-ig'n'multes m'til'neweu.

CHAPTER 29.

TØKU Søkøb pøktumkssit, eliét utçib'nuge-
wsk umutkiu-okn.

2 Ns snksptegét, sk edu n'kunøbsdi muge ik-
tuk ék, sk edu nesimouegik tçitçkeluæuttçuk
kweittçk elisultidjik. Mndu etli wesamugødul-

udjik weisisk uls n'k'nøbsdik, sk meskik kuundou aldjógwegedumk n'kunøbsdigu.

3 Ns nsdél etli-moukuudjik m'sit weisisk, tøkku wedji deduptçsduditç kuundou n'kunøbsd iktuk, sk nesamugóduksdidji tçitçkelue-utçiu; tøkku abadji-igsduuditç kuundou tsn tet edegup n'kunøbsdigu.

4 Tøkku Sskøb eladji: Widjigudultákw ç tsmi wedji-dsiók. Eladidj'l, Helunk wedjidsiek.

5 Eladji ç Nenuók Lebun Nehul ukwis'l. Elsdidj'l: Kedjiskut.

6 Eladji: ç Welék. Elsdidj'l, Welék, sk, snksp-tén utus'l Lssél wetçkwsladji tçitçkelueutçiu.

7 Tøkku eladji: Pigwelk nsgwek metç ék; (metç edu eskitpúuk) ç Muns tetpugsnuuk weisisk mouteskuonu; nesabugóduklúkw tçitçkelue-utçuk, sk lidákw, sumúkw.

8 Ksdw elsdidj'l: Edjelsduek esk munák ks-kei-mouteskuótç tsn tesunemiksidaditç tçitçkelue-utçuk, sk wedji deduptçs-duuditç kuundou n'kunøbsdigu. Tøkku tuitçu nesamugódukdudjik tçitçkelue-utçuk.

9 Ns neguls eskw etliuskumadék Lssél wetçkwogumuadji utçul utçitçkelue-utçumpmu; mudu nuudji ankwuadji.

10 Ns Sskøb nemiatç Lsselul ukwidj'l widjigudididj'l tçinmuúl utus'l, sk ukwidj'l widji-

kik kuun-

isk, tøkku
d iktuk,
u; tøkku
n'kunø-

kw s tsmi
iek.
is'l. E-

k, snksp-
eutçiu.
netç êk;
k weisisk
kelue-u-

unák ks-
itçkelue-
u n'kun-
ljik tçitç-

sél wetç-
umpmu;

l widji-
l widji-

gudididj'l Lebunul utçitçkelueutçum, eliet
wedjuouél, sk wedji deduptçsdók kundou n'kun-
óbsdigu, sk nesabugøduladji ukwidj'l widjigud-
ídidj'l utçitç-kelueutçumpmu.

11 Tøkku Sskób wesksgulmadj'l Lssélul sk
kesigoutemit.

12 Ak Sskób telimadj'l Lssélul: Nin kuátç
widjigudiék, sk Libeks ukwis'l. Tøkku Lssél et-
kwík sk agnuudumuodj'l utç'l.

13 Ns tsn tilisip Lebun nudumátç Sskøbul
widjigudididj'l ebididj'l ukwis'l, etkwík utas-
guón; kekidjoktçedsdj'l, wesksgulmadj'l, sk
piskwegi-madj'l. Tøkku Sskøb kskeiagnuudum-
-uodj'l Lebunul m'sit eguls køguel.

14 Ns Lebun telimadj'l Sskøbul: Kil smúatç
nin n'twok'ndem'l sk nin nsgei. Tøkku Sskób
telipkidjtkwe-adídidj'l neuktedjit depkunuset.

15 Ns Lebun eladj'l Sskøbul, s Mudu widjigud-
íkw wedjilugóin sék tu. Tulimi køgusidou uk-
tsbsnkudou-εum.

16 Ns Lebun tsbuasilidji utúsu: kisiguiskwoit
teluisit Lis; sk maltçewedjuut teluisit Lssél.

17 Lis muu kelultinugul upúkigul; ksdu
Lssél weligít sk keluuisit.

18 Ak Sskób kesaladj'l Lssélul, ns utçit ét:
Tulipkidji-lugøultes eluignøk tesabuunktoug u-
tçit Lssél uktus maltçewedjuut.

19 Tøku Lebun eladj'l: Adjuuliák n'tig'num-
ulin n'tus muerikuude n'tig'numuon ap uktuk
tçinum. Nugasi ukwidjedinenuu.

20 Na Sskøb wedjilugøodj'l Lebunul elwig'n-
ók tesibuunkuk utçit Lasselul, telidetakul stugé teg-
elétçkul nsgweg'l.

21 Tøku Sskøb eladj'l Lebunul: Ksksysg'l
n'tnsgweg'm'l: ig'numui n'tebitem, kuulsmn
piskwsdes tsn ék.

22 Na Lebun mousladji m'sit tsn tesilidji tçin-
umuu uls mskumigou tulé sk wigubáluet.

23 Na teliák welák Lebun weswsladj'l utuus'l
Lisul, elsduadj'l, sk Sskøb piskwát tsn eumu-
litçu.

24 Ak Lebun ig'numuodj'l utuus'l Lisul u-
nokubemiskwum'l teluisilidj'l Silpulu utçit Lis
unokubemis-kwuminu.

25 Na eskitpúík igák, sk edu Lis na. Tøku
Sskøb eladj'l Lebunul: ? Køgué tu út kisitulslin.
? Muu wedji lugøuluwós Lassel utinin; ? køgué
wedjiksibugwslin.

26 Ksdu Lebun eladj'l: Muu elitulisnuuk uls
eumúk maltçewedjuut ig'numuedun tumk kisi-
guuskwø-ilidjulu.

27 Kiskadjsdu neukt utelwig'nuk-tesuguu-
-nsgewum, tøku elp ig'n'multesinen uls utçit
uktlugøwok'num tsn utçi lugøwiduks aptç elu-
ig'nuk tesibuunkutou.

n'tig'num-
ap uktuk

elwig'n-
stugé teg-

Ksksysg'l
kuksmsn

ilidji tçin-
sluet.

j'l utuus'l
sn eumu-

Lisul u-
utçit Lis

s. Tøku
kisitvlsin.
; ? køgwe

snuk uis
umk kisi-

k-tesugw-
uis utçit
s aptç elu-

28 Ns telsdeget Sskób, sk kiskadjadok utel-
uignuk-tesuguwngewénum, tøku Lebun ig'num-
uodj'l Sskøbul Lasselul utuus'l wigumouinu, ute-
biteminu.

29 Ak Lebun ig'numuodj'l Lasselul utuus'l Bil-
hsul unokubem-iskwum'l unokubem-iskwumin.

30 Tøku Sskøb piskwát Lasselul eumulitç, sk
adjiksaladj'l Lasselul mu enkuude Lisul, sk ap elu-
ig'nuk tesibuunkuk elugowodj'l Lebunul.

31 Ns Uktçisskumou nemiátç Lisul usigadj-
ide-lumuksin kissladj'l undjunilinu ; kaðu Ls-
sél mu wendjunikw.

32 Ns Lis nenestouék sk wegwisiet sk teluá-
dadj'l ukwis'l Lubén, (Anksptén, n'kwisw !) mudu
teluet smútç Uktçisskumou snksptumuitç nun-
madjidssudim. Ns utçit n'tçinumum vksalidou.

33 Ak aptç nenestouék sk wegwisiet, sk ét :
Mudu Uktçisskumou nudumát n'sigadji-dedasin,
ns utçit elp ig'numuidj'l uis n'kwis'l. Ns telu-
idadj'l Simiun (Nudumumk).

34 Tøku aptç nenestouék sk wegwisiet sk ét :
Nigétç n'tçinumum utkunssidesinen, mudu ne-
sidjik ulbsdusk wedjuuskwesgik utininku. Ns
utçit teluáduksit Libei (Tøkunssimk).

35 Tøku aptç nenestouék sk wegwisiet, tøku
ét : Nigétç muuwolades Uktçisskumou. Ns u-
tçit teluidadj'l Suds (Muuwoltimk). Tøku bu-
nikidót.

CHAPTER 30.

NA Lásél tilisip nemidok mógwe utçjuundjunin Sskóbul utininku, wiskuodji-delumadj'l umis'l. Ns utçit eladj'l Sskóbul : Midjuusdjitçk ig'num-uu : Muu ig'numuuiuwun, n'putés.

2 Ns Sskób wegeiutuwadj'l Lásélul, eladj'l : Nin tu napkák Nikskam, tən wetkúlsk kunn-djunin.

3 Tøku Lásél eladj'l : Ankaptén, nenokubem-iskw Bilhs ! piskwá ék : sk negum undjunidou nin n'pulsak'nuku ; sk nin utçuskwewodes midjuusdjitçk negum utininku.

4 Tøku ig'numu-odj'l Sskóbul unokubem-iskwum'l Bilhsul utebitemin ; sk Sskób piskwát eumulitç.

5 Tøku nenestouék Bilhs sk wedjukwisiét Sskóbék.

6 Tøku Lásél ét : Nikskam ilsuomit, sk nuudum-uit n'keluswok'n'm, sk ig'numuidj'l midjuusdjidj'l silbedusul. Ns utçit teluidadj'l Dan (Ilsudsk'n).

7 Ns Bilhs, Lásél unokubem-iskwum'l, aptç nenestouélidj'l, sk tsbuoué wedjukkwisiet Sskóbeku.

8 Tøku Lásél ét : løk kesikøkwædiék numás, sk wiswig'nødege. Ns utçit teluidadj'l midjuusdjidj'l Naptuli (Køkwæduémk).

9 Ns tsn Lis nemidok ubuunikidun, negum weswladj'l unokubem-iskwum'l Silpsul sk ig'n-'muodj'l Sskobul utebiteminu.

10 Ns Lis unokubemiskwum'l Silpsul wedjukwisielidj'l Sskobeku.

11 Tokuu Lis ét: Wleuok'n wetekwisk: ns utçit teluadadj'l Gád (Wleuok'n).

12 Tokuu Lis unokubemiskwum'l tsbuoué wedjukwisielidj'l Sskobeku.

13 Ns Lis ét: Lók welidasi; mudu ebidjik teluadidisk uleuinuiskwu. Ns utçit teluadadj'l midjuadjidj'l Asur (Wlidswok'n).

14 Ns Lubén eliet nsgwegul tsn tutçu peskweouudimk kulumkuiktuk, sk wedjidog'l muge iktuk duudsimul, (uksalsudiél wendjus-un'l,) sk eladuodj'l ukwidj'l. Tokuu Lssel eladj'l Lisul: Edamuíl uktig'numwin inkutç ukwis u-duudsimumulu.

15 Ksdu Lis eladj'l § Telidedomun ns utap-tçétçd'nun ukisiutçi-susduin n'tçinuum, ksdu aptç pswotumun kutçi-susduun n'kwis uduudsimumulu. Lssel eladj'l: Wibedidoksop negum pemitpsgu, utçit ukwis uduudsimumulu.

16 Ns Sskób wedjiet mugeiktuk welsgwu, sk Lis tewiet utssuguonu, eladj'l: Mismútc pis-kwiwidjedákw, mudu smutç wedsbsnkudum kil uktinin n'kwis uduudsimumuiktuk. Ns utçit uls pemitpsk wibedi'didj'l.

17 Tøku Niksksm eulistuodj'l Lisulv, sk nenestouék sk nsnewé wedjuukwisiet Sskøbeku.

18 Tøku Lis ét: Niksksm kisi ig'n'muitç n't-sbønkøduouevm, mudu ig'numuug'l n'tçinuummul nenokubemiskwem. Ns utçit teluidadj'l midjuudjidj'l Isskul (Absøkøduoué).

19 Ns Lis aptç nenestouék sk vsuukumewé wedjuukwisiet Sskøbeku.

20 Tøku Lis ét: Kelúlk ignumadimkewe Niksksm ig'numuitç. Nigétç n'tçinuum utkuukwotés'nen, mudu wedjuuskweusgik vsuukumtesidjik n'kwisku. Ns utçit teluidadj'l ukwis'l Sebiulv.

21 Ns kulabis wedusiet, sk teluidadj'l Dins.

22 Ns Niksksm migwidelvmadj'l Lsselul, sk Niksksm djiksetuodj'l sk kislødj'l uundjuniliv.

23 Ak nenestouék, wegwisiet, ét: Niksksm wedjiusvusduidek n'tagøgnumék.

24 Ak teluidadj'l Søsep, mudu ét, Niksksm ig'numuidul ap vktugul n'kwisul.

25 Ns teliák tsn tilisip Lssel kisiuskwøuadj'l Søsepul, Sskøb eladj'l Lebuvul: Elmugimá, kuulmsn n'tulién numutkigu.

26 Ig'numui n'tebitémk sk nidjínk tsnik uti-newok wedjilugøwulep, sk vsidélvni n'pøktumksin (eliáp). Mudu kedjidun n'tlugøwok'num tsn wedji lugøwulep.

27 Tøku Lebun eladj'l: Wlidelumín, edamúí
vknunkssin: mudu kedjidu Wktçisskumou nuuls-
luguun utçit kil vktininku.

28 Elp eladj'l: Kunuou-tugwemi Wktsbsn-
-kuduouevm, sk tuli sbsnkudultes.

29 Ns Søkøb eladj'l: Weliktçidjiduun tsn telu-
gweulép sk vktuémk tsn telitkwewiditçu.

30 Mudu lók tegelétçkup weskedumúsip peg-
sinsnegu; ksdu nuugú kesi pigwelk; sk Wktçi-
skumou welsbusk wedjsdegémk tsn tuitçu pegi-
sinep, sk nuugútç ? tsnúk lugodés nin nidjinku.

31 Tøku Lebun eladj'l: ? Køgue ig'numultes.
Ns Søkøb ét: Ms køgue ig'numuwwun. Wls
tulsduin aptç sumades sk ankweuodes vktuémku.

32 Nin lides kiskúk milisapkuodes vktuém-
ku, sk adslades m'sit tsnik smalsboksumultidjik
weisísk, sk m'sit wiskuuns-muksultidjik tçitçke-
lue-utçuk, sk m'sit tebultçuk smalsbok-sumul-
tidjik; sk weguls n'tsbsnkudou-édsk.

33 Ns elmig'nik n'køkwodjsdsk'n'm kuludum-
-alsewidou tsn tilisip n'tsbsnkuduouevm igák
kukskluk; m'sit tsn tesit tebúltç tsn muu smals-
boksumik, sk m'sit tsn tesit tçitçkelueutç tsn muu
wiskuunsmuksik, vktçidjiduduks ukumutnøg-
ninu.

34 Tøku Lebun et: Tuliástç, welidedum tsn te-
luenu.

35 Tøkuu elmigiskvuk wedji adjsladji m'sit tsn tesilidji yapá tebultçuk smalsboksum-ultilidji, sk m'sit tsn tesilidji ulgwedu tebultçuk smalsboksumultilidji, sk m'sit tsn tesilidji wobi-smalsboksumultilidji, sk m'sit tsn tesilidji wiskuuns-muksul-tilidji tçitçkelueutçi, sk igdsuodji weguls upit'nuok ukwísu.

36 Tøkuu Lebun telsdegét telismaskstinou negum sk Sskøb pemsámk nesigiskvuk, sk Sskøb esumadji tsn eskwielidji Lebunul uweisisumpmu.

37 Tøkuu Sskøb weswædøg'l nibisøk'n'l midiél sk malipkontçi-musiél, sk smalsli-bulgø-gwædøg'l, sk neysdøg'l tsn teli miliwobégv.

38 Tøkuu elibugwæ-døg'l nibisøk'n'l tsn'l kisi smalslibulgø-gwædøg'l usksluok weisísu eliwolkumigeg'l tsn eløgøsumielítç wosoktók tsn tilisip weisisk pedjidsditç unsabugóldinou utçit utwulipkødji-kektçi-økudinou tsn tilisip pedjidsditç unsabugól-dinou.

39 Ns weisisk bøktçi-kektçi-økudidjik usksluok nibisøk'nn, penetkultídítç undjunuó smalsboksumultilidji sk wiskunumuk-sultilidji.

40 Tøkuu Sskøb tepkissladji nutkøltilidji, sk kissladji weisís utsnksmslin tsn smalsboksumultilidji, sk m'sit wiskunum-uksultilidji, Lebun uweisisum wiktuk. Ak Sskøb tepkissladji u-

m'sit tsn
n-ultilidji,
smalsbok-
obi-smals-
i wiskuuns-
uodji weg-

ltinou ne-
sk Sskób
weisisump-

'n'l midiel
-gwsdög'l,

l tsn'l kisi
su eliwol-
tsn tilisip
git utulip-
dsditç un-

jik usks-
uó smals-
i.

tilidji, sk
sbok-sum-
lji, Lebun
sladji u-

weisisum sk muu wisks-igsalsgwi Lebunul úweisi-
sumuiktuk.

41 Ns tsn tilisip mulgig'nsdidjik bektçi-kektçi-
-økudiditç, Sskób eli-igsdög'l nibisøk'nul usks-
luok, wolkumigék iktuk, utçitutuli-bektçi-kek-
tçi-økudinou nibisøk'n iktuk.

42 Ksdu tsn tilisip weisisk sewigunásdidjik, muu
igsduög'l nibisøk'nul. Ns wedji-igák Lebun
ukuukuunsn sewigunásdilidji ksdu Sskób ukukuu-
nsn melkig'nsdilidji.

43 Ns tçinum lók pemiksi milisit, sk weskw-
uadjì pigwelnidji weisis, sk unokubemiskw, sk
unokubém, sk kamelís sk djekásu.

TCAPTER 31.

NA Sskób nuuduudj'l Lebunul ukwís ukel-
uswok'numuol, utuluelín : Sskób weswsduodek
m'sit tsnek kuitçinul utaligamék : sk kuitçinul
utaligámk wedjuuskøtk m'sit nut milesuok'n.

2 Tøku Sskób nemiduótç Lebunul usiskw, sk
edu muu telénuk utininkél stuge tumk telégup.

3 Ns Uktçisskumou eladj'l Sskóbul : Liabadjssi
kúutç sk kuniksksmitçkik umutkiuoku, sk tsn
køgumák eumudáditç, sk utkweultés.

4 Tøku elkitk Sskób, sk Lasselul sk Lisul eliwi-

gumadji mugé iktuk tsn weisis mouéidji eumu-
dildju ;

5 Eladji : Nemidák kuitquou usísk, sk edu
muu telenuk n'tininkél stugé tumk telégup. Ksdu
nuitq uniksksmum tegweuit.

6 Ns kilou kedjiduók nin n'kisiutçi-lugowon
kuitquou m'sit n'mulgig'nødim iktugu.

7 Ak kuitquou kespugwslip, sk telikiwonsks-
doksyp n'tsbsnkudu-oueumék m'tila tésv. Ksdu
Nisksm muu vsidelumsgul n'tatçkunesgunu.

8 Tuluedék, smalsboksumultidjik uktsbsnk-
duoueumidúks, tøkku m'sit weisiskik penetkulti-
didék undjnuoku smalsbok-sum-ultilib'nigu ;
ksdu tuluedek, titkumuí-gasultidjik uktsbsn-
kudu-oueumidvks, tøkku m'sit weisiskik penet-
kultídidék undjnuoku titkumuí-gasul-tilib-
'nigu.

9 Ns Nikskm teliususduodji kuitquol uwei-
sisum sk ig'numuidji.

10 Ns edu tsn tilisip weisisk bøkçi-kektçi-øk-
vdídidek, snkaptegæep sk nemiduep puok'n ik-
tuk, sk edu m'sit tsn tesidjik yapák tsnik eli-uns-
ksysdidjik weisisk utinewok, itkumuí-gasultidjik,
ak smalsboksum-ultidjik, sk wiskunsmuksul
tidjik.

11 Tøkku Nikskm utansalem'l weskwimilidj'l
puok'n iktuk, ét : Sskób : telueép, uls eum.

dji eomu-
k, sk edu
up. Ksdu

i-lugowon

kiwonska-

w. Ksdu

sguuv.

ktbsanku-

enetkulti-

tilib'nigu;

uktbsan-

kik penet-

asul-tilib-

uol uwei-

tekti-ök-

uok'n ik-

k eli-uus-

sultidjik,

smuksul

wimilidj'l

s euv.

12 Na ét : Semuklabssi, sk anksptén, m'sit yapák tsnik eliunsksysdidjik weisisk utinewók itkumuigasultidjik sk smalsboksum-ultidjik, sk wiskunsmuk-sultidjik.

13 Nin etliniksksmewi Betelku tsn tet kil etli-mimsdúp kundou kskumik; sk tsn tet eluidumasiip n'tininku. Nigétç unsgssi, utçipkøtumkssi uls mskumigou, sk liabadjssi køgum-ouékadígv.

14 Usidabugwedjik Lssél sk Lis, elsdidj'l Sskøbul : § Métç tv ék n'tatkunwoknuminen kusns n'taligaminen nutçinen wík.

15 § Mu tv piluudelum-uksiuék : mudu ned-uiskedøgv n'tininen, sk elp kespsdók n'suuliewe-uminen.

16 Mudu m'sit eguls milesudil tsnul Niksksm wedjisusduodj'l nutçinul, ninen n'taligsmi-nskul ns, sk nidjunék utaligamuok'l. Nwguútç m'sit tsn køgúé Niksksm telitplumsk, ns tvlsdegé.

17 Tøku wensgsst Sskøb sk kekwsladji uk-wís sk utebitém kamul upskumuou iktuk.

18 Ak øøktumksladji m'sit uweisisum sk m'sit utpsuunul, tsnul wedjimsunkul Ped'n-elumku, elsdøg'l, utvlién utçuk Fsskek mskumigou tsn teluisik Kennu.

19 Na Lebun kisipkøtumksst nadjipskwesadji utçitçkelueutçum, sk Lssel kisi kumut'nadji ut-çul utvlnuøk-tsm slsaudumoknev.

20 Na Sskøb wedji kimuutnlsit Lebunegu Siliewádju ; ksdu muu teli-kunus-duog'l usimuwonu.

21 Na teliusimuugwot sk wesimúgudok m'sit utaligamu ; sk wengssit sk usukumssitg sibuu sk elabssit pumd'n iktuuk, teluisit Gilyud.

22 Na sistewé nagwek (kisipkotum-ksitek Sskøb) Lebun teli agnuudumut Sskóó wesimuugwotók.

23 Tøku Lebun weswsladja wigums utuugwe-adultinou sk telipkidja nusuudeskuodjul eluwig'nuk tesuugunák, sk etuldub'nádjl pumdun iktuuk teluisit Gilyud.

24 Tøku Nikskm pegisinkul Lebunul Siliewádjl puok'n iktuuk depkigu, eladj'l: Ankóén ! mu ukululou Sskóó ulikeluswok'n kisns unmadjikeluswok'n.

25 Tøku Lebun edubnsdjul Sskøbul. Na Sskóó kisígst pumdun iktuuk, sk Lebun sk elp wigumé ewígsdjik pumdun iktuuk Gilyudku.

26 Tøku Lebun eladj'l Sskøbul: Talsdegésup kumuutnlsinék n'tininkó, tán teli elmsludjik n'túsk stugé kistedjúk wedjimsunasididjel espugwosik iktuuk.

27 ? Køgue wedjikimiusi-muugwessup, sk kemut'nlsiap, sk muu telimiutup. Tulimásub'n utçipkot-kimumuligsb'n usugewi-noksud ik-

unegu Si-
l usimuu-

dok m'sit
sitę sibuu
od.

ssitek Ss-
wesimug-

utugwe-
ul eluig'-
un iktuk

bul Silie-
Ankōdén!
isns un-

Ns Ss-
k elp wig-

ldegesup
lmeludjik
nasididjel

up, sk
im'isub'n
sud ik-

tuk sk uktsbegisk'n iktuk, sk bepkwedjidák iktuk, sk pipugwok'n iktuk.

28 Ak ǝ kǝgue utęit muu vsidelumiusup nuuskǝgulumbn n'kwisk sk n'túsk ; Nuugútę kisi tuldegen muu n'setuóg'n iktuk tsn kisi tuldegen.

29 Tebiák n'putunk mǝlgig'nōdi n'tatękunewlinu. Kǝdu kúitę uniksksm'l weskwimilib'nn utpúk, telimilib'nn : Ankōdén, muu uktulimou Sskób ulikeluswok'n, kesna unmadjikeluswok'n.

30 Kǝdu nuugútę tiliák wedjipkǝtumkssin mudu nenskiǝde-dumun kúitę wák, ǝ kǝgué kǝdu wedjikumuutunaltęik nuniksksmumk.

31 Tǝku Sskób vsidabuquet eladj'l Lebunul : Mudu tęipalusep, sk telimsiep, tęiptúk edúk kuukwǝduikpun uktúsku.

32 Kǝdu tsn wen utǝpsun iktuk etliwedjitęik kuniksksmk, muu pumousuitę. Wskǝluok kig'mǝnák likwilǝn sk snksptén tsn kǝgue weskǝdum kil uktaligám sk suǝduuduks ; mudu Sskób muu kedjigul Lǝselul ukumuut'nǝlǝlin weguls elnuoktá ǝlǝsuudumokneu.

33 Tǝku Lebun piskwǝt Sskǝbul usegig'nágun-úm, sk Lisul usegig'nágunúm sk tsbusilidji unokubemáskwem usegig'nigunumuoku, kǝdu gwe wedjigwi utulnu-oktámpmǝ. Tǝku wedjituiet Lisul usegig'nigunúm sk piskwǝt Lǝselul usegig'nigunúm.

34 Na Lssél kisiuusladji ulnuoktá sk igsladji kamulewé kudpuud iktúuk, tókuu ektubssit. Tókuu Lebun algwilk m'sit segig-nig'n iktuuk kasdu mógwé wedjisgwi.

35 Na Lssel kisi telimádj'l utqul : Muu tagale-sgutq n'sskumsm nin n'tedjeli-kumásin kuuskaluk : mudu ebitekumiksudi n'tinink ék. Tókuu kwiluadji, kasdu mógwe wedjisgwi.

36 Tókuu wegeiik Sskøb, sk kskswimadjul Lebunul. Ak Sskøb usitegululadj'l Lebunul, eladj'l : § Køgué n'psdsuudim sk køgue n'teluwuudim tsn kil teliutqi-madjulkwolin.

37 Kisikwilumun m'sit nuutpsuun iktuuk § køgue etliwedjidun kuutpsuun : uis tet neysdu uis ksluok nigumák sk kigumsk. Negumou utkwe-ilsuumul-kudák.

38 Kis tsbuinskegi-buunkuk telipkidjtkweul : nktulugwedugum tqitqkelue-utquk, sk tebul-tquk, mógwé ensdigwi unidjunuó ; sk yapák ukweisisum iktuuk mógwé malkømsgubnik.

39 Tsn segwisksdasip muu wetckws-duluwep tsn teliksugatq elisgup nin n'tininku : kil wedji kwiludumuiip nin n'put'nku, tilis kumut'nasip nsgwek kisns depkik.

40 Na telæiep ; nsgwek bøgigiskugewe, utskuné, wenmadjeuigup, sk utké depkigu, sk n'tnebsmpkewuum wedjipkøtumksigup n'pukikwu.

tá sk igs-
ektubssit.
iktuk ks-

Tu tagale-
n kuusks-
k. Tøku

adjul Le-
ul, eladj'l:
uewuudim

wuk s kō-
ysdu us-
ou utkwe.

itkwaul:
sk tebul-
rapák uk-

luwep tsn
edji kwi-
asip ns-

e, utsk-
k n'tne-
kwu.

41 Ns teleiep tsbuinskegi-buunkugup kiku : telipkitlugouulep metlssibuunkugup tçel neu utçit tsbuusidjik uktusku, sk usuukumtesi-buunkuk utçit ukweisisum ; sk kil teli-kiwonsksdúp n'tsb-snkuduoueuem m'tiln téssu.

42 Mismútc nútç uniksksm'l sk Ablshsm uniksksm'l, sk fšák uwegwodssuudim mu utkwe-uu-nuuksub'n, nigétç djig'lgimikpun wipskiúu. Niksksm nemiduut n'kistewodasuudim sk petkim-skup utpúuk.

43 Tøku Lebun usidabuguet sk eladj'l Sskøbul : Wegulá ebidjik n'túsk ns ; sk wegulá midjuusdjitçk nin nidjink ; sk wegulá weisisk nin n'tuémk ; sk m'sit kōgue nemiduun, nin n'tsli-gam ns ; ksdu s kōgué kisitulsdu kiskuk egulá n'túsk utinewók ; kusns unidjunnwók tsni wedj-iuskidji-nultilidji utinewók.

44 Ns utçit ilagnuudumsnetç sk eluidumasuuditç lugwék eumúku.

45 Tøku Sskøb weswsdok kundou sk nemtçi-bugusdok ukskuminu.

46 Ak Sskøb eladj'i wigumá : Mousdúkw kundul. Ak negumou weswsduudidj'l kundul, mouç-duudidj'l, sk ebitkwodulul-tididj'l kundul mouç-dasigul.

47 Tøku Lebun teluáidug'l neuuktamkudeg'l kundul Djegul-saduute ; ksdu Sskøb teluáidug'l

Galíd (Neuktamkudeg'l).

48 Tòku Lebun ét : Eguls neuktamkudeg'l ns eluidumasudik vktinenák. Ns utçit teluisik Galíd (Eluidumasudiel) ;

49 Ak Misp, (Eskumák'n,) mudu ét : Uktçisskumou skumátç lugwék vktinenák tsn tilisip ms utkweadiukw.

50 Atçkuneatç n'túsk kisns adjisuslutç aptç uktebitemk muenkuude n'túsk ms wen tçinvm utkweulúk ; ksdu snksptén, Uktçisskumou numidudou tsn ek vktinensku.

51 Tòku Lebun eladj'l Sskóbul : Ankspten weget mousmuugwag'l kuundul, sk uls kuudou kskumik, tsn nin igsdou lugwék vktinenák,

52 Weguls neuktamkudeg'l eluidumasudik sk uls kuudou kskumik eluidumasudik nin ms lisabssiu weguls neuktam-kudeg'l kuundul n'tu-lien tsn eumvn n'tatçkvnslulinu, sk kil ms tçugwisabs-siuwn weguls neuktam-kudeg'l kuundul sk uls kuudou kskumik kwtçkuuien tsn eum vktatçkvnslinu.

53 Ablshsmók uniksksmul sk Nehul uniksksmul utçuol utkweil-suumulkudák. Tòku Sskøb wedji-luidumasit utçul Fsskul uwegwodss-wok-n'm iktuuk.

54 Tòku nebsdji weisis kekwi-pumd'n iktuuk, sk wigumadji wigumá umidjisultinou. Ns

midjisultidjik, ketkunididjik kekwikumd'n
iktuk.

55 Tøkuu wopk eskitpuuk nemtqasit Lebun, sk
weskgulumadji ukwís sk utúus, sk welikulua-
ladji. Tøkuu poktumkssit Lebun, elemiet, abs-
djasit umutkigu.

CHAPTER 32.

TØKU Sskøb eliet utoutigu; sk Nikskam u-
tansalém ssuugusdidj'l.

2 Tøkuu Sskøb neziátq, ét : Nikskam utublu-
imim ns. Tøkuu teluiduk uis maskumigou Me-
henem (tsbug'l n'tubluimil).

3 Tøkuu Sskøb nigsnkimadji nigsnag'nu-dum-
udilidji, elkimadji fsssek usisku, maskumigou te-
luisik Síl, fdum umutkigu.

4 Ns telitplumadji tsni elkimadji, eladji : Ns
tulimadoksop n'sskumsm fssbu, ns kunokubem
Sskøb teluet, etlugsdumép Lebunék, sk nsdel tet
nenkssiep misøkuu nigétq.

5 Ak weskwægik wendjudismuuk, sk djeks-
sumk sk tqitqkeluutquk, sk nenokubemk sk nen-
okubemiiskwemk; sk elkidum n'tulimán n'ssk-
umsm n'twedjidun welstimp kuuskaluk.

6 Ns tsnik elkimudjik apskwedadjik tsn Sskøb

ék teluedjik : Pedjidsiegup uksisk Fsniek, sk elp negum wetçkuuet uktasugagun, sk neu kuskimtulnak'nilidji tçinumu tegweadji.

7 Tokw Sakob kesi wegwodasit, sespedasit. Na nouskladji tani tegweadji sk tçitçkelueutçi, sk wendjudismu sk kamelá tsbuunemigladji ;

8 E't : Upkisink Fsa sk neuktu-nemiksilidji nebatç, uktugik neuktu-ne-miksidjik tsnik eskwiedjik usetadák.

9 Tokw Sakob ét : O kil tan niksksmiçok Ab-lshsmó weniksksmiç uktinin, sk weniksksmiç uktinin nútç Fsák, Uktçissakumou tan telimáp liabadjssi kumutkigu, sk kogumou iktuuk, sk ulslultes.

10 Nin muu pegwodu mouiaptçétçk ukteulidelsudim'l sk ukedlewe-uok'num'l, tan'l kisi neysdatç kunokubem. Mudu n'taptuun iktuuk wedji usuukumssiep uls sibw Suldén, sk nuugu kissdasi n'tsbuunemiksinu.

11 Edamúl utçusetouí n'sis upitunku Ess upit'ngu ; mudu tçipálk upugisinun n'tnebagun sk umouinebsn midjuudjítçk ukwidjuo sk undjunuó.

12 Ksdw kil telimáp, smútç ulslultes, sk kisslades tsnik wedjigultidjik uktinink stuge aduomk tsn uktçigumu iktuuk tulé, tan muu kiskidasinuuk tsn telipugwelk.

iek, sk elp
u kuskim-

dasit. Na
neutçi, sk
dji ;
emiksilidji
nik eskwi-

itçok Ab-
niksksmiç
n telimíp
uk, sk u-

ukteuli-
l kisi ne-
uk wedji
gu kiss-

nku Ess
tnebágun
o sk un-

ultes, sk
stuge ad-
u kiski-

13 Na uls tet ketkunit na depkigu, sk wedju-
suusdok tsn kogué igák upit' nku ig' numadimkewe
utçit usisk ;

14 Weswladji tsbuu kuskimtulnsknilidji tebul-
tçi ulgwedugu, sk tsbuinskuksilidji tebulçtçi yap-
su : kuskimtul-nak'nilidji tçitçkelue-utçtçi ulgwed-
uú, sk tsbuinskuk-silidji tçitçkelue-utçtçi yapau.

15 Nesinskuksilidji kamelá nusuutku, neuin-
skuksilidji wer' djudismu ulgweduú, sk neuktin-
skeksilidji yapau ; tsbuinskuksilidji djekás ul-
gwedu, sk neuktinskeksilidji djekastçtçu.

16 Tokuu igaduodji unokubem upitunuou ik-
tuk m'sit utepkiselin tsn tsuunemiksilidji, sk e-
ladji unokubempmu : Nigani usukumidákw imi-
dsgaltultiditç tsn telipumiguoku.

17 Tokuu telimadj'l tsn'l nig'nsilidj'l, tsn tili-
sip Æsá n'sis ssugúsk, sk pabnámisk § Wen unok-
ubem'l kil, sk § tsmi elien, sk § wen utsligam
kuusksluk út ék.

18 Tuluiduks : Kunokubem Sskób utsligam
na. Ig'numadim-kewé na elkidasik n'sakumém
Æsá utáninku. Ak elp edu Sskób negum wetçku-
iet utetçku.

19 Na teliuskwimadj'l tsbuouéi, sk sistewél
sk m'sit tsn tesilidji tsni pemkusdidji weisis u-
tetçku, teluet na teliuuskwimadoksap Æss tsn tili-
sip wédjiok.

20 Ak elp tuluedoksup kunokubem Sskób wetçkuiet nudensku : mudu teluēt utçi tulēlad-es utēbiksiktumsaun ig'numsdimkewe iktuuk tēn nigunssik n'tinin, tēkuu tutçu numiduodes usisk, tçiptuuk ulidelumidou.

21 Tēkuu ig'numadimkewe nigēni-usukumssik Sskób utininku ; kēdu Sskób mouiktu-gunādi-didji nē depkik wigumsku.

22 Ak nē depkik wēnssit sk weswsladjī ts-buusilidjī utēbitem sk tsbusilidjī unokubemiskwem sk nēuktinskuksilidjī tçel nēukt ukwīsu, sk usukumssit tçibutçātç teluisik Djabok.

23 Tēkuu weswsladjī sk usukum-kimadjī, sk usukumkitk m'sit utēpsuun.

24 Nē Sskób nēkalut unēuktugwē-luugwēnu, sk tçinnum kēkwādādidj'l Sskōbul telipkidjī-kēkwādīdjik misōkuu wetçkwobnišk.

25 Nē tçinnum tēn nemidok muu uwiswignum-sēn Sskōbul, samsladj'l upskunikunku ; sk kelkwiskssik uluugun tēn etlikēkwādīditçu.

26 Tēkuu eladj'l : Upkōtkimi, mudu wetçkwobnišk. Tēkuu Sskōb eladj'l : Mē upkōtkimuulu eskw muu welimiuun.

27 Tēkuu eladj'l : † Taluisin. Eladj'l : Sskōb teluisi.

28 Eladj'l : Mē ukwisuunum tuluidulumbuk aptç Sskōb ; kēdu ukwisuunun tuluidulten Islēl

em Sskób
tçi tulslad-
iktuk tsn
omiduodes

sukumésik
u-guunádi-

wsladji ts-
okubemis-
t ukwísu,
ook.

madji, sk

-lugwenu,
kidji-kök-

iswignum-
; sk kel-
u.

wetçkwob-
rtkimuluu

l: Sskób

duulumuk
ulten Islél

(Niksksmi-eligewit), Mudu stugé eligewit telimat-
'ndiyók Niksksm sk tçinuum, sk wiswig'nødegen.

29 Ak Sskób pibsnimadj'l, eladj'l: Tulumí,
edamul, s kil taluisin. Eladjul s Kogué wedji-
pibsnimin tsn teluusi. Tøkuu welimadj'l uls tet.

30 Ns Sskób teluiduk maskumigou nsdél,
Peniél (Niksksm usiskw), mudu teluet kisi nem-
ík Niksksm wedjídíg'l n'siskwinul sk westei.

31 Ns etlisabásitç Peniél nagsòsit segewát, sk
wedjiasksit upskunikun iktuk.

32 Ns utçit Islel unidjink misøkuu kiskuk
muu malkødumi-dikw upsk'nikuné tunuon, mudu
samsduotç Sskøbul upskunig'ne utunnuon.

CHAPTER 33.

TØKU Sskøb yalabásit ankapteget, sk edu Hss
wetçkwíet sk neu kuskimtulnsk'n-ilidji widjew-
tçi. Tøkuu Sskøb utkunsdji unidjnuuo Lisul, sk
Lsselul sk unokubemiskwém.

2 Tøkuu nigsni-igsladji unokubemiskwém sk
unidjnuuó, sk Lisul sk unidjin igsladji lugwék,
sk Lsselul sk Søsepul kespí-igsladji.

3 Ak Sskøb nigsnteskuodji sk edjinkwssit
elwignuk tés maskumigekélu, misøkuu kweítçk
pegisinkul usis'l.

4 Tøku Æsá elábit utassuగుon sk kekídjok-tgedsdj'l, øgulum-kwedésinkul utøgulwoknugu, sk wesksøulumadj'l, sk utkidemídjik.

5 Tøku Æsá yalabssit sk nemiadji ebilidji sk midjuúsdjítø, eladji ? Wenik tu egwét tegwøuskik. Eladj'l: Midjuúsdjítø tsní Níksksm weliig'num-wodji kunnokubemul.

6 Tøku unokubemáskwu sk unídjønnoó wedy-uouídsdjik sk edjinkwedsdjik.

7 Tøku Lis sk unídjín wedyuouídsdjik sk edjinkwedsdjik, sk kulabís Søsep wedyuouússit sk Ls-sél sk edjinkwsídjik.

8 Tøku Æss ét: ? Talsludjik weget weisisk ts-nik ssukskik. Elsdj'l: Wegulá utínewou iktuk wedji kwílum ulídel súdi n'sskumsn upúkíku iktuk.

9 Ns Æsá ét: Nín tebísk wesksødum, atøkin, kíl ankødumasi uktaígam.

10 Ksdu Sskøb ét: Møgwétø, edamul, wedy-duan nuguwø ulídel súdi ukpukígu-íktuk, utøisusdu n'tig'numadím-kewøum n'pít'níktuk; mudu ns utøit nemíduul uksisk stuøetø nunmídu-on Níksksm usisk, sk kíl welídelumin.

11 Susdu, edamul, n'tuúsltimkewøum tsn et-lípkísudasík uktaíníku; mudu Níksksm welslít, sk nín smuøø megenum. Tøku íbadjikeluladj'l, sk súsdok.

kekidjok-
luoknugu,

ebilidji sk
egweuskik.
eliig'num-

nuó wedj-

ljik sk edj-
ssit sk Ls-

weisisk ts-
vou iktuk
upukikuu

n, atçkan,

ul, wedji-
ktuk, u-
t'niktuk ;
unmidu-

m tsn et-
n welslit,
eluladj'l,

12 Ns Fss eladj'l: Upkøtumksdinetç, elmsdi-
netç, sk nin nigsnssides.

13 Sskøb eladj'l: N'sskumsm kedjidok midj-
usdjitç menadjedjuultidjik sk tçitçkelueutçuk sk
wendjudismúk kektçækvudidjik tegweuidjik, sk
wen kskouteskuotç n'kuudegiskuk m'sit weisisk
n'puadídis.

14 Nigsní usuukumssitç n'sskumsm, sioutesku-
otç unokubem'l, sk ninen tçugwidsdesinen ul-
dshu, tsn teligunsdiditç weisisk tsnik nigsnids-
djik, sk tsn teligunsdiditç midjuusdjitçku ; misø-
ku kulabis upkisintes n'sskumsm ék Silku.

15 Ns Fss ét: Fgslades slt tçinumúk tsnik
tegweuidjik uktugwe-adultinou. Eladj'l: ? Kø-
gué utçit, n'sskumsm ulssitç [elmsl.]

16 Tøku Fss abadjssit ns nsgwek, elemiet Sil-
ku.

17 Ns Sskøb eliet mskumigou teluisik wig-
womekadi, sk sls tet wendjigwom ewígut sk wig-
wom'l elidøg'l utçit uweisísum. Ns wedji tului-
sik uls mskumigou wigwomekadi (Søkøt).

18 Ns Sskøb pegisink uktçigunç Sikum tulé
teluisik Sslum, mskumigou teluisik Kenun, tsn
wedjiet Ped'n elumku ; sk ewígat uktçigunç elskud-
edégu.

19 Tøku pegwodelumuuótç upkesigun mugeikt
tsn tet ewígutç, Hemulul unidjintnu, Sikum u-

tçul, utçit kuskimtulnsknig'l upkesig'n'l suliewél.

20 Ak batkwi-slssuudumokn elidok, sk teluiduk El-Eløhi-Islel : (Niksksm Islel uniksksm'l.)

CHAPTER 34.

TØKW Dins Lis utuus'l tsn'l Lis wedjuus-kwe-uab'nn Sskøbul utininku, eliét emitugwoladji ebites uls mskumigou tulé.

2 Ns Sikum Hitiewátç Hemul ukwis'l tsn etli-sskumçuit uls mskumigek, tsn tilisip nemiatç ebites'l wesweladji'l sk wibedádidji'l, sk eubuláladji'l.

3 Ak lók ewodjidji'l Dinsul Sskøbul utuus'l, sk kesaladji'l ebites'l sk lók ibadji-keluladji'l ebites'l.

4 Tøku Sikum keluladji'l utçul Hemulul, ét : M'sinumui uls ebites n'tebitemin.

5 Ns Sskøb nuudumátç Sikumul uteubuls-ds-gun utuus'l, Dinsul. Ns ukwis tegweusdidji utuém muçe iktuuk. Ksdu Sskøb mçgwe kelusikw misøkuu pedjidslidji.

6 Tøku Hemul Sikum utçul eliedji'l Sskøbul nadjuuskwimadji'l.

7 Ns Sskøb ukwis wedjidslidji muçe iktuuk tsn tilisip nuudumsdilitç ; sk tçinumuk lók meskøltidjik ; sk wegeiultidjik, mudu Sikum telsdok tsn kçgwe mu nestuenuuk Islel unádjun iktuuk uwib-

l suliwél.
sk telui-
niksksm'l.)

djuus-kwe-
woladji e-

l tsn etli-
nemiatq
bulsladj'l.
utus'l, sk
l ebites'l.
nvlul, ét :

abuls-ds-
sdidji u-
kelusikw

Sskóbul

e iktuk
meskel-
sdok tsn
k uwib-

edinou Sskóbul utus'l, tsn muu depksdinuok utulsdasinu.

8 Tóku Hemul weskwimadji, eladji: Sikum n'kwis lók mouiksaladj'l uktusuol. Edamuólók uktig'numuonou utébiteminn.

9 Ak maliewultiduksunu kilou sk ninenu. Uktusuok ig'numwin, sk n'tusinák suuslukw.

10 Ak mouitkwe-adultiduksunu. Ak mskum-igou idou kuuskluok: tulugsdumudikw, tulin-tuiskdikw, sk tulipkwodelskdikw: sk tuliwtaligamuultíkw.

11 Tóku Sikum eladj'l ebites'l utqul, sk widjigimadji: Mouiulslíkw sk tsn telimiyok ig'numultoksúp.

12 Tsn bs kilou keduituli-moui-pigweli-kwiludum-uíyok maliewimkewe igunumadimkéwé, ig'numultoksúp: passuk ig'n'muúkw ebités n'tebiteminn.

13 Tóku Sskób ukwís wedji-usídemsdidji Sikumul sk Hemulul utqul eksibugwsdsk'n iktuk, teluedjik: Mudu kisi eubulsladj'l Dinsul, widjigimspidj'l.

14 Ns elsdidji: Ms kisi tulsdsksdíuiek uls kógue n'tig'numuonen widjigimkudj'l tqinum tsn muu mimkuuskau-sasik: mudu ns lók m'seg-iktus n'tagóg'n n'tinensku.

15 Passuk uls neukte kógue iktuk wedji-uli-

delumulek, eduk uktuløltinou stuge ninen telø-
tiek, sk m'sit tsn tesitç tçinum uktinewou iktuuk
uumimkuusku-sasinu.

16 Ns utçi-ignummul-tesinen n'tusinák sk su-
sladesinen uktusuok, sk utkweadultiduksunu, sk
n'kuud'nemiksiduksunu.

17 Ksdu mu djiksetumuiuek ukmimkuus-ks-
usasultinou, suasladesinen n'tusinen sk upkøt-
umkidsdesinen.

18 Ns Hemul, sk Sikum, Hemul ukwis'l u-
keluswok'numuol welidedumuusdidj'l.

19 fik slbsdü mu bouitulsdegek utulsduu
eguls køgué; mudu mouiksaladj'l Sskøbul utu-
sul, sk negum mouikpumék utçul tsn telikdjik-
suilitçv.

20 Tøku Hemul sk ukwis'l Sikumul pegisin-
kik ksg'nsdasik utçigunumuok sk weskwims-
didji tçinummu utçigunumók tulé; teluedjik:

21 Eguls tçinumúuk wontokumududidjik tsn
eumudák. Ns utçit tulugsdumu-diditç mskum-
gou eumudák; tulintuisks-dáditç sk tulipkwode-
lsks-dáditç; mudu mskumigou edu welkák uktí-
newok. Susduonetç utusuó uktebitemul-ti-
nenuu; sk ignumuonetç uktusiná.

22 Pssuk weguls neukté køgué tçinumúuk u-
tçiulidedák uktugweadultinenu, sk uknuks-
kum-iksinenuu, eduk m'sit tçinummuok tsn eum-

nen telol-
ou iktuk

sk sk su-
snuu, sk

nkus-ks-
k upköt-

kwis'l u-

utulsduu
bul utu-
telikdjik-

pegisin-
eskwims-
djik :

idjik tsn
mskum-
ipkwode-
ík uktá-
emul-ti-

múk u-
knukts-
sn eum-

udík mimkuskusu-sasultáditç stugé negumou te-
limimkus-ksusasultáditç; (ns utçi ulidedásk.)

23 ? Ms tu uweisisumuo sk utaligamuol, sk
m'sit utuemuó, kskiutaligamuul-tiukwik : nu-
gútç ulidedumuonetç, sk negumou utkweadul-
-tiduksnuu.

24 Ns m'sit tsnik wedjituidsdjik utçigunum
uksg'nsdasigum, djiksetusdidji Hemulul sk u-
kwisul Sikumul, sk m'sit tçinumuúk wedji mim-
kus-ksusasultidjik m'sit tsnik wedjituidsdjik
utçigunum uksgnsdasigum.

25 Ns telék sistewé nsgwek tsn tilisip kesinu-
gudáditç, tsbusilidji Sskøb ukwis, Simaun sk
Libei, Dins widjigimadji usisu, weswsduudidj'l
kitk utespugwosigumuol, sk melkilsdidjik uktçi-
gunku, sk nebsdidji m'sit tsn tsilidji tçinumuú.

26 Ak wedji nebsdidji Hemulul sk ukwis'l
Sikumul espugwosik iktuk, sk wedjusulsdidj'l
Dinsul Sikum wáku, sk tewidsdjik.

27 Tøkuu Sskøb ukwís pedjidslidji tsn nebad-
asultilidji eumudilipu, sk køkwsduudidj'l m'sit
køguél uktçigunk tulél. [Ns wedji tulsdks-
-didjik mudu eubulsds-gwidib'n'l ukwedjidjuol.]

28 Weswsduusdidji utçitçkeluueu-tçumuó, sk
wendjudism-uumuó, sk udjekssumuó, sk m'sit
tsn tesig'l køguel tsnul uktçigunk ekul, sk tsnul
muge iktuk ekul.

29 Ak m'sit umilesudimuóu, sk undjunuó sk utebitemuó kistédjuulsdidji, sk elp wesws duuditę m'sit tsn wík edek.

30 Tøku Sskøb eladji Simiunul sk Libeinl Wenmadjeuiok, sk telaliók n'winimsn negumou, utinewou iktuuk tsnik teleowultidjik uul mskumigou; Kenunkewák sk Pelisiewák; sk tsn telitkedjiék mouidsák tçileuinamudák, sk kskeik-sugsluksides nin sk telikdjiksui.

31 Teluedjik ę Depksdiksup utulslsn widjigimkudjul stuge ebilidj'l winmudulidj'l.

CHAPTER 35.

TØKW Niksksm eladj'l Sskøbul: Unsgási, litkudjuus Betélku, sk nsdél tulugsdén, sk nsdél tulidú batkwi-slsuudumok'n utçit Niksksm tsn elimeswssip uktininku tsnék wedjiusi-mugwonék uksísk ęssek.

2 Tøku Sskøb eladji telikdjiksuidju, sk m'sit tsnik tegweusdidj'l: Djigulslúkw píluek niks-kámk tsnik tegweuók, wokumøltíkw sk ssewigunedákw.

3 Unskidsnetę, litkudjuedsnetę Betelku; sk nsdél tuliduodes Niksksm ubatkwi-slsuudumoknum tsn usidemip tsnek nsgwék wenmadjids-sianegu, sk tsn tegweuip outik pemisnek.

djunuó sk
ws duuditg

k Libeivl
negumou,
s mskum-
sn telitke-
k kskeik-

widjigim-

sgási, lit-
nsdél tu-
ksm tsn
ugwonék

sk m'sit
ék niks-
sssewig-

lku; sk
adumok-
djids-si-

4 Tøku ignumusdidj'l m'sit pilué niksksm tsn kekuusdidji, sk unapsaku-dsk'numuol tsnul nastegubunn usituok'numok : sk Sskøb elimimuwgodøg'l ebunék mimkwonmuusi tsn kskumik kweittgk Sikum.

5 Tøku pøktumkidisdjik sk Niksksm utçipalkuusudim ék uktçiguvul tsnul bekwobskumig'l, sk mu madjuulkwolsdigwi Sskøbul ukwisu.

6 Ns Sskøb pegisink Lusku, ns Betelku, mskumigou teluisik Kennn iktuk. [Sskøb pegisink,] sk elp m'sit tsn tegweuodji pedjidslidji ;

7 Als tet etlikissdok batkwe-slesudum-ok'num Niksksmul sk teluiduk uls mskumigou El-Betel, (Betél uniksksmum,) mudu nsdél tet Niksksm elimeswssip tsn tilisip wedjiu-simuwgodek usisku.

8 Ns nsdél tet Debøls Libeks unuudjin-kunusetumul, etlinpulidjul, sk utkudslut ebunék mimkwonmuusi kskumik, sk ns mimkwonmuusi wedji tuluisik utkideminkéwé mimkwonmuusi.

9 Tøku Niksksm aptç elimeswssidj'l Sskøbul kis utçielitç Ped'n elumku sk welimadj'l,

10 Ak Niksksm eladj'l : Teluisin Sskøb ; ksdu nuugú ap ms tuluisuún Sskøb, klau Islél tuluisiduks, sk teluidadj'l Islél.

11 Tøku Niksksm eladj'l : Mouimulgi-Niksksmewi nánu ; ulimsni sk snkuiye ; n'kuudsksmiksudi sk kskeiyissks-miksudi utçiadul ukti-

ninku, sk eligewidjik utçigultidsk uktininku.

12 Ak mskumigou tsn ig'numsgup Ablshsmók sk Fsskók kil ig'numultes sk tsnik utçigultidsk uktinink ig'numuodes ns mskumigou.

13 Toku Niksksm wedji unsgasit tsn eumplitç nsdél tet tsn etliuskwimatç.

14 Ak Sskøb etli numdjibuguu-sdok kundou nsdél tsn etliuskwimadj'l, kskumik kundou, sk pegidunumadimk nesamugwomkewe etlikudsdok kskumik kunde wiktuk.

15 Ak uls mskumigou tsn tet Niksksm etliuskwimatç Sskøbul, Sskøb teluiduk Betel.

16 Ns wedjipkøtumkidsdjik Betelku sk tsn tilisip tebouteskumidip [uktçigunk] teluisik Eprat, Lssel etliundjunit, sk kesiksintugwót.

17 Ns tsn tilisip kesiksinugwotç kisiguúskw nudjisabsdeget, eladj'l: Muu ukwegwodssiu, uls aptç ukwisieduks.

18 Ns tsn wedjipkøtum-kssilitç utçidjskumidj'l —mudu népk—teluidadj'l ukwis'l Benøni, (Nunmadjeuok'n ukwis'l;) ksdou utçul teluidadj'l Pssumei, (Fnskune n'pit'n ukwis'l.)

19 Toku Lssel nepk, sk etli utkudasit Eprat utoutigu, ns Betlému.

20 Ns Sskøb nemtçibuguisdok kundou ututkudsk'n-úmku. Nut ns Lssel ututkudsk'numé kundou telibugwik kulsbis kiskuuk.

ininku.
 ablahmók
 igultidák

umultg

kuudou
 andou, sk
 ikudsdok

sm etliu-
 el.

sk tsn i-
 sik Eprat,

siguáskw
 siu, uls

skumidj'l

Benoni,
 ul telui-

.)
 sit Eprat

u utut-
 sk'numé

21 Toku Islel wedjipkotumkasit sk ssék skum-
 sg'n iktugu eligibogwiigut, skumsg'n iktuk te-
 luisik Fdul.

22 Na telisk tsn tilisip Sskób etlugatk uls
 maskumigou Luben eliet okoktgesmssidj'l Bilhsul
 utçul utebitem'l. Ak Sskób nuudumal. Na Ss-
 kób ukwís neuktinskuksilidji tçel tsbu.

23 Lis ukwís—Sskób kisiguilidj'l ukwís'l
 Lubén sk Simiun, sk Libei sk Suda sk Isskul,
 sk Sebiulun.

24 Lssél ukwís na, Sosep sk Psumeí.

25 Bilshul, Lssél unokubemiskwem'l, ukwís
 weguls, Dan sk Naptuli.

26 Ak Silsul Lis unokubemiskwem'l ukwís
 weguls, Gad sk Asul. Na weguls Sskób ukwís
 tsní etli utçi-gultilidji utininku Ped'n elumku.

27 Na Sskób pegisinkul utçul Fsskul Mamlí-
 ku, uktçigúnk teluisik Alba, tsn elp teluisik
 Heblun; tsn tet Ablahmók sk elp Fsskók etlug-
 sdumídip.

28 Na Fssk telipkidousit kuskimtul-nsknibuun-
 kuk tçel ugumuultçin tesinskegi buunkuk.

29 Toku Fssk egulamit sk nepk, sk etli-pegí-
 suluut wigumsk etlimouélidju, kisiguuit sk kisp-
 kidousit; sk ukwís Fssá sk Sskób utkuds'lsdidj'l.

TCAPTER 36.

NA weguls wedji snkuiedjik Fssegu, Fdum.
ns.

2 Fss weswsladjä utebitem ebilidji tulé Kenun-
ku, Adshul Flun Hitiewátg utuus'l, sk elp Eho-
leibemul Ans utuus'l, Ans Sibun Hibiewatg u-
tuus'l ns.

3 Ak elp Basimatul Ismenl utuus'l, Nibsdjot
widjigudáidij'l ebilidjöl.

4 Ns Adv wedjiuskweuadj'l Fsssek Elipasul, sk
Basimat wedjuuskweuadj'l Liuelöl.

5 Ak Aholeibems weskwuadj'l Djiusul, sk
Djelumöl, sk Kolsul. Ns weguls Fss ukwisu,
tsn etlutçigultilidji utinink mskumágek Ke-
nunku.

6 Ns Fss weswsladji utebitém sk ukwís sk u-
tús sk m'sit tsn tesilidji wik tulé, sk uwendjudi-
smum, sk utuém sk m'sit utaligam tsn etliu-
taligamit Kenunku; sk wedjipkøtumksladji tsn
Sskøbul widjigudáidij'l ømmulitç, eliet uktuk m-
skumágonu.

7 Mudu wesamipugwelkul umilisudimuol ns
muu wedji kisit kukwodumuúk. Ak mskumágonu
tsn tet etli-pilueouáiditç muu kisi kulnugwádik-
telipugwelnidji utuemuó.

8 Ns Fss etlugátk kundun iktuuk tsn teluisitç
Silu. Fss Fdum ns.

9 Ns weguls wedji ankuiedjik fssagn fdu-
kewák utquol pumdun iktuk tulék teluisit Silu.

10 Ns weguls fss ukwís uwisuunumuol:
Elipas Ads ukwís'l, fss utebitem'l, sk Liuel Bas-
imat ukwís'l, fss utebitem'l.

11 Ak weguls Elipas ukwís [uwisuunumuol],
Timán, Omul, Sepó, sk Getam, sk Kinas.

12 Ns Elipas fss ukwís'l wetebitemidj'l Tim-
nal, sk Timns wedjuuskweuadj'l Elipasek Ama-
leku. Weguls Ads ukwís, fss utebitem'l.

13 Ns weguls Liuel ukwís [uwesuunumuol],
Nshat, sk Silat Sams, sk Miss. Weguls Basa-
mat fss utebitem'l ukwisu.

14 Ak weguls Eholeibems ukwisu, Ans utu-
s'l, Sibunn utqadjul, fss utebitem'l: sk wedju-
skweuadji fssék Djiusul, sk Djelumul, sk Kō-
lsul.

15 Ns weguls fss ukwís tsnik etlisakumou-
ultidjik; fss kisiguilidj'l ukwís'l, teluisilidj'l
Elipas, ukwís, sskumou Timan, sskumou Omul,
sskumou Sepó, sskumou Kinas,

16 Sskumou Kōls, sskumou Getam, sskumou
Amalek. Ns weguls sskumák tsnik Elipasek
wedsbeksidjik mskumigou iktuk teluisik fdu.
Weguls Ads ukwís neguls.

17 Ns weguls Liuel ukwís, fss ukwís'l ns:
Sskumou Nshat, sskumou Silu, sskumou Sams,

sakumou Miss. Woguls sakumák na tsnik wedjigultidjik Liuelegu, makumigou iktuk teluisik Fdum. Weguls Basimat Fss utebitem'l ukwís neguls.

18 Ak woguls Ehøleibemaul Fss utebitem'l ukwísu, Sakumou Djius, Sakumou Djelum, sakumou Kola; weguls sakumak na tsnik wedjigultidjik Ehøleibemsek, Ans utus'l, Fss utebitem'l.

19 Woguls Fss ukwís, na Fdum, sk weguls ussukumsmuok.

20 Na woguls Sil ukwísu, Hølewátę na, tsnik etlugadumúdisunik uls makumigou, Lotan, sk Søbal, sk Sibion sk Ans.

21 Ak Deison, sk Fsel, sk Deissn. Weguls Hølitkewsk ussukumsmuók, Sil unidjintns, makumigou tulé teluisik Fdum.

22 Ak Lotan unidjin na, Hølei sk Himam; sk Lotan widjigudádidj'l ebilidj'l teluisilidj'l Timns.

23 Na Søbal unidjintnu weguls. Alsan, sk Msnshst, sk Fbal, sk Sepó, sk Onam.

24 Na weguls Sibion unidjin, Adjs sk Ans kitku. Na uls Ans negum na tsn wedjidógubun n'kunøbsdil epedegul boktskum iktuk tsnek etlinusumsdidék utęul Sibionul udjekssumpkuu.

25 Ak weguls Ans eguls unidjin: Deissn, sk Ehøleibems Ans utus'l.

26 Ak weguls Deissn unidjintns, Hemdan, sk Esban, sk Itlan, sk Kilan.

na tsnik
tuuk telu-
bitem'l u-

utebitem'l
jelum, sa-
wedjigul-
tebitem'l.
k weguls

g na, tsn-
u, Lotan,

Weguls
tns, ms-

mam; sk
l Timns.
Alsan, sk

sk Ans
jidógub-
uk tsnek
umpkuv.
eissn, sk

mdan, sk

27 Na Isel unidjint weguls na, Bilham, sk Se-
ban, sk Ekan.

28 Ak Deissn unidjint weguls Us, sk Elan.

29 Na weguls sskumák tsnik wedjigultidjik
Hólitkewák, Sskumou Lotan, Sskumon Sobal,
Sskumou Sibion, sskumou Ans.

30 Sskumou Deison, Sskumou Isel Sskumou
Deisan; na weguls sskumsk tsnik utqigul-
tidjik Hólitkewák utinewou iktuuk, mskumigou
tulék teluisik Sálv.

31 Na weguls eligewitkik tsnik etli-eligewite-
wultis'niik mskumigou iktuuk teluisik Edum,
eskw munák eligewitewinugwek Islél unidjun ik-
tuuk.

32 Ak Bils Biél ukwis'l etli-eligewit-ewilidj'l
Edumiktuuk. Ak utqigunumék teluisiksubnek
Dinhsbv.

33 Na Bilsók nepkus'nók sk Djöbab Sals u-
kwis'l tsn tulél uktqigun teluisik Bösls napssip
uteligewitewinu.

34 Na Djöbabok nepkus'nok sk Husam tsn te-
leouip mskumigou teluisik Temenei, napssip u-
teligewitewinu.

35 Na Husamó nepkus'nok sk Hedadul, Bidad
úkwis'l tsn etlinebáb'nn Midianul memkégu telu-
isik Mőab, napssis uteligewitewinu. Na utq-
gunumek teluisiksubnék Ebit.

36 Tøkuu nepkus'nók Hedadó, sk Ssmls napssis uteligewitewinu, tsn teləouis Masleku.

37 Ns Samlsók nepkus'nok sk Ssl tsn teləouis Lihəbót ksskisibuk edek napssip uteligewitewinu.

38 Nepkus'nok Ssló sk Bealhenunul Akbəl ukwis'l, napssis uteligewitewinu.

39 Ns Bealhenunó Akbul ukwis'l nepkusnok, sk Hedál napssis uteligewitewinu. Ak utçigun-umék teluusik-sub'nek Psu. Ak utebitemu teluisilis'nu Mihetəbul Metled utuusu Messhab utçáidju.

40 Ns weguls sskumák uwisunumuol tsnik wedjigultidjik fssek tsn telidepki-sunemik-sáiditç sk tsn teliwisunultáiditç, Sskumon Timns, sskumou Albs, sskumou Djetet,

41 Sskumou Ahəleibems, sk sskumou Fls, sk Sskumou Feinon,

42 Sskumou Kinas, sk sskumou Timsn, sk sskumou Mibsal,

43 Ak sskumou Magdeinl, sk sskumou Eilam. Weguls ns fdumkewák usskumsmuó wiguou iktuuk mskumigou iktuuk tsn wedaligamultáiditç. fss negum tsn fdumkewsk utçuol.

als napssis

n teleouis
eligewite-

ul Akbøl

epkusnok,
utçigun-
itemu te-
sshah u-

uol tsnik
nik-sáditç
s, sskum-

u Fls, sk

n, sk ss-

u Eilam.
wiguou
ultáditç.

TCAPTER 37.

NA Sskøb etlugstk mskumigou tsn tet etlipi-
luæouilip utçv, mskumigou teluisik Kennn.

2 Ns weguuls wedsbeksidjik Sskøbek utagnu-
dumok'numuou. Søsep metlssibuunst tçel luig'-
nuk, ankwewadji utçul utçitçkeluæutçumu, sk
slbsdus tegwewodji Bilhs ukwisu, sk Silps uk-
wisu, utçul utebitemu. Tøku Søsep pedagun-
-udumuodjul utçul widjigimadji utag'nuudum-
-uok'numuol wintçig'l.

3 Ns Islel adjiksaladj'l Søsepul muenkuude
m'sit uktugi unidjintns, mudu wendjunibunn ts-
nek kisiguideku, sk eliduop utøkwon miliwii-
gasik.

4 Ns tsn tilisip widjigimadji nemidudilitç u-
tçuol utadjiksslsn Søsepul muenkuude m'sit uk-
tugi widjigimadji, sigadjidelumsdidjul, sk muu kisi
ibadji-kelulsdigul.

5 Ns Søsep pewot sk agunuu-dumuodji widji-
gimadji, sk wedji-adjisigadjide-lumsdidjul.

6 Ak eladji: Edamuulok ukdjiksetuinou tsn
telkuisu.

7 Mudu, snkspten, etlimouok-pilumuguis'nul
kulumkul igsdsk'n iktuk, sk, edu, nin n'tmou-
okpilsk'num kskumassiksuv, tøkku kskumiksuv,
sk edu kilou ukmouokpilsk'numuol kiutou ks-

kòmul-tiksubnùl, sk edjinkwedaksub'n nìn n'mouokpi-laknum iktugù.

8 Tòku widjigimadji eladidj'l § Eduk kil eligewitewitùks n'tinensk, sk § kedui alsuumiek. Tòku adjiutçi-sigadji-delumadidj'l tsn telkuisilidju, sk tsn teluelidju.

9 Tòku Sòsep aptç pawot, sk agunuu-dumuodji widjigimadji, eladji : Djiksetuikw, aptç peweiep sk edu nagosit sk depkonusit sk neuktinskuk-sidjik tçel neukt kulòkòwétçk, edjinkweduis'nik.

10 Ns telimadji'l utçul sk widjigimadji ; sk utçul petkimtçul, eltçul § Kògue nut puok'n tsn telkuisin § Eduk nìn sk ukátç sk widjigimtçik edjinkwedualtesinen makumigek.

11 Ns widjigimadji wiskuwodjidelumtçi, kasdu utçul ankidedumulitç tsn teluedju.

12 Ns widjigimadji elidididji Sikumk unusunsnou utçuol utuempmu.

13 Tòku Islél eladj'l Sòsepul § Muu tu widjigimtçik tçinumuúk nusumadigwi weisis Sikumku ; ké, nuguú ulgimultes tsn eumiditç. Sòsep eladj'l : Uls eum.

14 Tòku eladj'l : Liye, nuguu, ankám widjigimtçik, edúk welòltidjik, sk weisisk eduk welòltidjik, sk ap upkisintuks sk kunusduiduks. Ns teliuatçipkòtkimadji'l Sòsepul wolkwék teluuisik Heblon, sk Sòsep pegisink Sikumku.

15 Na tçinun wedjiadj'l yalielij'l mugéktuugu, ak pibnimadj'l, i Kogué kwilumun.

16 Eladj'l: Widjigimkik kwilégik: Nuugu ki-nusdui tami tet etlisumdidji weisisu.

17 Eladj'l tçinun: Wedjipkotumkidstkik uls tet; mudu nudskubnik utulimtuultinou, lidsnetç Dotunku. Tokou Sosep nusuguwodji widjigimadj'i ak wedjiadj'i Dotunku.

18 Na tan tilisip kenek nemisidj'l ésk munák wedjuou-idagwi, agnuudumadjik unebnouu.

19 Telimtuultidjik: Anksmúk, uls buskipuot wetçkuuét.

20 Ke! nuugu nebsnetç, ak pidjlsaduksunu ne-ukte uguuls elmunasik makumigegu; ak tulueduksunu eluwewit weisis malkomab'nn. Tokou numiduuduksunu upuok'numul teladigu.

21 Tokou Luben nutk ak wedjiusetouiadj'l Sosepul upit'nuou iktuk, eladji: Tilis muu nebsukw.

22 Ak Luben eladji: Muu ukudsduunou muldou, kadiu pidjlsukw uls elmunasik tan baktskum iktuk ék, ak muu egdup ukpit'newol utininku. Mudu Luben keduwutçisetouiadj'l upit'newoku utçit utulmslan aptç utçuk.

23 Na teliák tan tilisip Sosep pegisink tan tet widjigimadj'i eumulidji, negumou wedji muusigalsidj'l utokwon tan teli miliwágasik, tan nusdasik utinin.

24 Tòkuu weswəlsədidj'1 pidjəlsədidj'1 elmunasik. Nə elmunasik sigwək, sabuugwon mөгwe étinuk.

25 Tòkuu ebidsədjik umidjisultinou. Nə semkulabidsədjik sk ənkəptəksədidjik, sk nemisədidjitsəni Ismēlék wedsəbeksilidji wetəkwidəsidji, wədidəsidji Giliudku sk vəkəmpələmuok tegwəusədidji etlipumsəduudidj'1 milimsəgəwəl sk mɔl sk bəm, elinisəgəduudidj'1 Esiptegu.

26 Tòkuu Suds eladji widjigimadji † Talutəikəniəwul-tidvksunu nəbəkəw-uktəgig'numinu sk mimu-gwodəkəw umuldem.

27 Kə! n'tuiskum-advksunu Ismēlek wedsəbeksidjik, sk tilis mu nəbəkəw; mudv uktəgig'numinu widjigimkw nə, kəgeinu sk ukwok'ndeminu. Tòkuu əulistsədidj'1 widjigimsədidj'1.

28 Nə siuidsədjik Midivnkəwək məlsənskə, sk wədjə tuolkəlsədidj'1 Səsepul elmunasik, sk neduiskəmsədidj'1 Səsepul Ismēlek wedsəbeksilidji utəgət tsbuinskəgudik. Nə nisəgəlsədidj'1 Səsepul Esiptegu.

29 Nə Luben eliəpskwəsit pegisink elmunasik sk nemiadj'1 Səsepul mөгwé əmυligul. Tòkuu segwiskədəgυl utəkəwə'1.

30 Tòkuu əp pegisink tən əmmudilidji widjigimadji, eladji: Əlbdusok mөгwe-vmuəgəwok, sk nin † tənə lides.

31 Tòkuu weswədsəditəg Səsepul utəkəwə, sk

almunasik.
e étinuk.

Na sem-
emisdidji-
dji, wedj-
weusdidji
sk bam,

Talutçi-
minu sk

ek weda-
uktçig'n-
k'ndem-
j'l.

naku, sk
k nedu-
lidji u-
Sosepul

munasik
Toku

i widji-
wok, sk

won, sk

tebutçidj'l nebsdidj'l sk egwidjadusditç Sosepul
utokwon muldewiktuk.

32 Na sbusditç utçuol Sosepul utokwon mil-
iwígasik, sk elp pegisi-dusditç utçuol, elsdidj'l :
Wls wedjiduegup. Nuugu uktçiktçidjidu edúk
ukwis utokwon kisns mú.

33 Na kedjidok, sk ét : n'kwisok utokwon na.
Eluwewit weisis malkomab'nn Sosepók smútg
segwiskinslutók.

34 Tokuu Sskob segwiskadog'l utokwon'l sk
nussdok utinin puisig'nágewé ásuunu ; sk meskéç'l
ukwis'l kakei-yisugunák.

35 Tokuu m'sit tan tesilitç ukwis sk tan tesilitç
utús wenskidádjik keduilkwidjalsdidj'l. Ksdu
Sakób esák utilkwidjdasinu, ét : Linisásidés ut-
kudsk'n iktuk n'kwisku, elmi-unmadji-deluma-
des, (elmimsugedes,) n'kwisu.

36 Na Midiuinkewák Esipték neduiskumsdidj'l
Sosepul Poltipulu, Paloun unokubem'l, nuudji-
nebsdks-didjik usskumsuol.

CHAPTER 38.

NA neguuls tutçu Suda wedji nisaggsit widji-
gimadji eumúdididju, sk pegisinkul tçinumuul Ad-
ulumiewádj'l, teluisilidj'l Hilu.

2 Ns sls tet Suids nemiadj'l me Kenunkewsdj'l utuus'l, teluisilidj'l Suis, sk weswsladj'l utépit-emin, piskwát tsn eumulitç.

3 Ns ébit peminunkadjék peminsetuouék sk wegwisiet sk teluidadj'l ukwis'l 'Ulu.

4 Ns aptç euledjit; aptç wegwisiet sk teluidadj'l Onun.

5 Ak aptç euledjit, wegwisiet, sk teluidadj'l ukwis'l Sils. Ns Suids etlugstk uktçigúnk teluásik Kisib tsn tilisip Sils etluuskidjinuit.

6 Tøku Suids weswsladj'l ebilidj'l teluisilidj'l Tsmul, kisiguilidj'l ukwis'l uwigumouilinu.

7 Tøku Ul kisiguilidj'l Suids ukwis'l psds-degelidj'l usksluk Uktçisskumsl, sk Uktçisskumou nebsdj'l.

8 Tøku Suids eladj'l Onunul: Piskwát tsn eumulitç uksisók wigumsdjul, maliewikw, sk nigidu uksisok unidjintnu.

9 Ns Onun kedjidok midjuusdjátçk muu kuudu-unidjunin negumu. Tøku telisk tsn tilisip piskwát tsn usisok usiguuskwpm'l eumulitç, kuudeget mskumigegu; kuulsman muu utig'numuon usís unidjintnu.

10 Ns tsn telseget Uktçisskumou mçgwé weli-dedumúk. Ns utçit elp negumul nebsdjul.

11 Tøku Suids eladj'l Tsmulól utluuswéskwum-ul: Nèkasi siguskwøe kútç wák misøkui Sils n'-

nkewsdj'l
l utépit-

ouék sk

k telui-

uúdadj'l
ktgígúnk
nuit.

uisilidj'l
nu.

'l psds-
isskum-

sn eum-
nigidu

kuudu-
sip pis-
uudeget
en usís

wé weli-
l.

kwum-
Sils n'-

kwis ulikisi-guidou utçinumuinnu. Mudu Suda
ét: tçiptuk eduk tulinputou stugé widjimatku.
Toku Tsmul eliet etlugstk utçul wík.

12 Na kulabis pegidjék Tsmstul Suis utus'l
Suda utébitem'l nebilidj'l; sk Suda welkwidjslut
sk eliet tsn nuudjipskwesumadji utçitçkeluæutç-
umu eumudilidju, maskumigou teluisik Timnatu,
sk widjedádidj'l wigumsdj'l Adulumiewsdj'l.

13 Toku Tsmul telimút: Anksptén, uktçiltçók
eliedok Timnatku nadjipskwesátk utçitçkeluæu-
-tçumkuu.

14 Toku Tsmul mensdøgul peskegemkewél si-
guskewél utøkwon'l, sk økunøku-pisudi økun-
øgwá-lusitç, sk euniskwegslusit, sk ebsit ku-
djumúk mesudúk ksskoutik tsn elték Timnatku.
Mudu nemiadj'l Silsul welikisi-guilidj'l ksdu me
ménis ig'numuodj'l uwigumouinnu.

15 Na Suda nemiátç ebilidj'l sk telidssit med-
uék ebit ns, mudu kisiøkunø-gwslus't.

16 Na Suda peskssit, elidjul, eladj'l: Nuugu
usidelumi edamúl n'piskwán tsn eumun. Mudu
mu kedjigul negun utluswes-kwuminnu. Toku
ebit eladj'l ? Køgué sbsnkuduidúks ukpiskwsn
tsn eum.

17 Eladj'l: Utçisbultés tebultçitç weisisuik-
tuuk. Ebit eladj'l: ? Igummuuiduks agsawudi
misøku tsn tutçu sbuidúks.

18 Suda eladj'l; † Talisgassewites. Eladj'l: Ukwisuune ukpukus-dskunum, sk ukpuku-sds-k'n-sbi, sk uktsptun tsn ukpitunk edek. Toku ig'numuadj'l; sk piskwát tsn ék; eliedj'l sk ebit wedji-nenestouék negum utininku.

19 Toku wengasit ebit, elemáet; sk mensdok utokunokui-pisudim, sk nussók siguskwœ-é utokwón.

20 Ns Suda wedjisbugwedog'l tebultçidjul wigumádj'l Adulumi-ewádj'l uput'niku kuulsman utçi sbadjim-sinumun utsgassewudi ebilidj'l upit'niku. Ksdu mu wedjisgul ebilidj'l.

21 Toku pibsnimadji tçinumú tsn etlugsdumuididji uls tet, eladji, † Tsmi ék nut meduekók ebitok tsnok ebib'nók mesuduúk kskoutigu. Elsididjul: Mouwen meduek ebit eumugup ulsu.

22 Toku tçinum apskwssit, pegisínk Sudsul eumulítç, eladj'l: Møgwé kisi wedjisgók, sk elp tçinumúuk tsnik etlugsdumuididjik sls tet, teluedjik, mou wen meduek ebit eumuk slsu.

23 Eladj'l Suda: Tiliis ususdasitç, kuulsman kinu mu kundagødasi-nénuu. Anksptén, sbu-gub'nl uls tebultçidj'l sk mu wedjioutok.

24 Ns kulabis eduk nesidjik depkunusidjik Suda telimut Tsmul ukluswéskwum psdssis, sk elp wedji nenestouék psdssud iktuk. Toku Suda ét: Tçungwálu kw nuugwáladen (nuugwsdas-itç).

Eladj'l:
ku-sds-
Toku
edj'l sk

nensdok
skwœ-é

ltçidjul
ulsmsn
dj'l u-

etlugs-
medu-
outigu.
ulsu.

udsul
sk elp
telu-

lsmsn
sbu-

sidjik
sdssis,
Toku
vsdas-

• 25 Toku wetçkwslut ebit, ksdw keluswok'n sbuadj'l utçiltçul, eladj'l: Na tçinum tsn utsp-sunnul uguuls, wedji nenestouzi. Ap eladj'l: Anksptén! edamuul ? wen utapsunnul weguls; út wisuuns upkuusdk'n, sk upkuusdk'n-sbi, sk obtunn.

26 Toku Suids kedjidog'l, sk ét: Ebit adjikøk-wsdegep muenkuude ninu. Mudu muu ig'numsk-ub'nul Silsul n'kwis'l uwigumouinu. Ksdw Suids muu kedjiagul apu.

27 Na kiskadjiák tsn tilisip midjuusdjidjmitç Tsmul tsbusilidji midjuusdjítç euodji.

28 Na tsn tilisip midjuusdjidjmitç neuktedjit midjuusdjítç neysdok upit'n sk kisiguásk nudjisabsdeget weswsduotç upit'n sk kelpilumuwótç megwek sbsbitç, ét: Wls tumk weskidjinuit.

29 Toku utkiskadok upit'n, sk usás'l weskidjinuilidj'l, sk kisiguásk nudjisabsdeget eladj'l ? Talipelsktestegen. Na wedji teluisit Pales: (Nudjipelsktes-teget.)

30 Kulabis utçig'num'l weskidjinuilidj'l, upit'n kelpidek megwek sbsbitç, sk teluidut Sels.

CHAPTER 39.

Na Sosep elnisgadasit Esiptegu. Toku Potipul Palounn Eligewit neuktedjilidj'l uke stinemu,

nudji nebadskadidik usskumsm-uol, wedjipkwodeluadjul Sösepul Ismelek wedji-gultilidji upitunuou iktuk tsnik kisi nisagslsdibnn nsdelu.

2 Ksdu Uktçisskumou tegweuodj'l Sösepul; sk welssik tsn telsdegedj'l, sk etlugstk usskumsm'l Esiptegewsdj'l wík.

3 Ns usskumsm'l nemidulitç Uktçisskumsl utugwe-adinou, sk Uktçisskumsm'l ukissduulin m'sit koguel tsn'l kisidög'l ulsdasin upit'n iktuk.

4 Ak usskumsm'l welidelumtçul Sösepul, sk Sösep elugewodj'l, sk usskumsm'l elugwoltçul utuli-slsusin wíku, sk m'sit utaligsm igsdatç upit'nku.

5 Ns telisk kis kisiadjul utalsusilin wík sk utalsudumvlin m'sit utaligsm, Uktçisskumou me wedji uli-kiskadjaduotç Esiptegewsdj'l wíku Sösep utinin iktuk; sk Uktçisskumou ulstimgewum edek m'sit utapsun'l lamigwomk wendjigwomk sk muge iktuk.

6 Tokuu noktumuotç m'sit utaligsm Sösepul upit'nku, sk mögwe teliktçidjiduuk tsn kogue weskotk psuk wilu. Ns Sösep keluusit sk weligit.

7 Ns kulabis Sösep usskumsm'l utébitem'l ankamtçul, eltçul: Lismesi elisinu.

wedjip-
ultilidji
bnn ns-

sepul ;
sskum-

sskumsl
ssduulin
upit'n

pul, sk
woltgul
igsdatç

wík sk
kumou
l wiku
lsltim-
vendji-

sepul
kogue
sit sk

item'l

8 Ksdu Sosep esák, sk eladj'l usskumsm'l utebitem'l: Anksptén, n'sskumsm muu teliktçidji dúk kogue tsn tegweuik wendjigwomku, sk kisi igsdøg'l m'sit utaligam'l n'pit'n iktuk.
~~tsuk.~~

9 Mou wen adji espék uls wendjigwomk muu enkuude ninu : sk mөгwe kogue wetulik psuk kil, mudu kil wetebitemitç uktinin. Ns utçit ç talikissduudes ut meskík eluwewuudi sk psdsduodes Niksksm.

10 Ns edu tsn tesigiskuk sskumásk teliuskwim-adj'l Sosepul, ksdu Sosep muu djiksetusgul ut'lismssin elisilnidju, kisns utugwe-adinou.

11 Ns neukte nsuwek Sosep piskwát wendjigwomk utulsduun utlugewók'n'm, sk mou wen tçinum eumúk tsnik telék wendjigwomku.

12 Tøku sskumásk wedjikøkwsladj'l Sosepul utøkwon iktuk, eládj'l: Lismssi elisin. Ksdu Sosep noktumuótç utøkwon upit'n iktuk, sk wésimuugwót, tewiçt kudjumugv.

13 Ns Sskumssk nemiatç unoktumulin utu-kwon upit'n iktuk, sk usimugwolin kudjumugv ;

14 Wigumadji tçinumuu tsni wik tulé, eladji: Anksptumúk [n'tçinumúm] kisi tçugwsladj'l uls Hibluewsdj'l tsn eumudiik, ukmali-gimkuun-emúv. Piskwst tsn eum utulismssin elisinu, sk nin nedoué.

15 Na tsn nuuduítę n'tnedouen sk n'séskwen, wedjinkutk utókwon tsn eum, tókuu wesimugwo tawiet kuudjumúk.

16 Tókuu sskumásk igsduotę Sösepul utókwon wedjuou ék misóku usskumsm'l pegisilnidj'l wíku.

17 Tókuu teli ag'nudumuodj'l eguls kelu-swok'nn, eladj'l: Hibluewátę kunokubem tsn wetę-kwslutup eumuk wedji piskwát tsn eum n'tnadji-maligimkuuu.

18 Ksdu tsn nedoué sk seskwé, noktumuúitę utókwon tsn eum, sk teusimugwot kuudjumugw.

19 Na tsn tilisip Sösepul usskumsm'l nuudumu-
uótę utébitem'l ukeluswok'nn tsn telímtę, na
telsip kunokubem, lók wegeiik tçinuu;

20 Tókuu Sösepul usskumsm'l weswsludj'l Söse-
sepul, sk pidjsludj'l lsplisuunku tsn tet Eligewit
ukwistedjumk etligulsgssultílitę, sk nsdél tet pi-
sit lsplisuunku.

21 Ksdu Uktçisskumou tegweuodj'l Sösepul
nsdel tet lsplisuunku sk eulidelumadj'l sk ig'num-
uótę ulsltimkewé tsn nuudjótę lsplisuun upukiku
iktuk.

22 Tókuu tsn nuudjótę lsplisuun igsduodji Söse-
sepul upát'niku m'sit tsn tesilidji kistedjuu tsn
lsplisuunk pisultilidji, sk tsn telsdaks-dáditę uls
tet na Sösepul telsdeget.

séskwen,
imugwo

utokwon
silnidj'l

s kelu-
sn wetç-
'tnadj-

umuítç
muugv.
uudum-
ntç, ns

j'l Sç-
ligewit
tet pi-

çsepul
g'num-
ukiku

ç-
u tsni
tç uls

23 Ns nuadjótk ləplisuun muu snkəptumúk kə-
gué tən upitənk edek, mndv Uktçisskumou teg-
weuodj'l sk m'sit tən kəgué Səsep kisədok, ns
Niskəm telədok ulsinnv.

TCAPTER 40.

NA kis kiskadjəg'l eguls kəguél tən etli-eli-
gewitewit Esiptek unnuadjinkunsbetemul sk unuut-
bib'netemul wegeiusdidj'l usskumsm-uol elige-
wilidj'l tsnul etli-eligewit-ewilidj'l Esiptegv.

2 Ns Paloun wegeiuktuodji tsbusilidji ukun-
ui-tçinvm-uumpm nuadjinkunsbudidjik usskum-
smuó sk nuotpibnsdidjik usskumsmuó ; (uktç-
nuadjinkunsbelidj'l sk uktçinuotpib'nelidj'l ;)

3 Ak etlipidjəladji ləplisuunkv nuadj-
nəbs-ds-ks-didjik usskum-smuol wík, tən tet Səsep etli-
kuldsk-pisidjv.

4 Təkv nuadj-
nəbs-ds-ks-didjik usskumsmu-
ol, teblumadj'l Səsepul utankweuolin, sk Səsep
elugəwodji ; sk kenkətkik ləplisuunkv.

5 Ns eguls kunuutç-
numuk tsbusidjik pe-
wodjik neuakte depkik, tən etli-eligewit Esiptek
utç-
nuadjinkuns-
betemul sk utç-
nuotpib'n-
et-
emul tsni pisilidji ləplisuunkv-
kitk pewodjik, stuge
tən telinsetvm-
alseu-kusiditç.

6 Ns Səsep piskwst ɛmmlitɔ wopk, eskitpúk, snksmadji, sk, edw, wenmadjisnksmkug'l usis-kuol.

7 Təku pibsnimadji Palounn ukunuitɔinumm-umpmu tsni wedji pisultilidji lɛplisunkw Səsepul usskumsmul wiku; ʔ Kəguwə wedji unmadji-snkəm-kuusiyok kiskuuk.

8 Elsdidj'l: Peweiegup sk mou wen ɛumuuk tsn kisinsetum-al-sewi-namudou tsn telkuusieku. Səsep eladji ʔ Mu tw Nikskəm slsudumugul n'setumalseu-sudil: tɔlimik tsn telkuusiyok.

9 Təku nuadjinkunsbedidjik usskumsmuol agunudum-uodj'l Səsepul tsn telkuusitɔw, eladj'l: Lamitpúk nemidwep sk tɛdubəgwək kskumik nukskluk.

10 Ak nəsiskul upsetkuunul wedjigweg'l: ns wisksəgwəs-diksub'n'l, sk pəskəsus-diksub'nul; təku kulabis minitɔkəs-diksub'nul, eteksub'n'l megəbsgewél minitɔkul wedji gweksub'nul.

11 Ns Palounn unknipsumun'm'l n'pitunk ebilis'n'l. Təku weswəduos'n'l minitɔkul megəbsgewél, sk etlitɔinpegunuməs'n'l Palounn unknip-sumun-umku; sk ig'numsksubnn Palounn unknip-sumunum'l upitunku.

12 Təku Səsep eladj'l: Wls n'setumalseudi tsn telkuusinw; neguls nəsiskul upsetkuunul nəsiskul nsgwegul ns.

palounn

eskitpúuk,
ug'l usis-

uitçinm-
unku Sə-
edji un-

muuk tsn
ekv. Sə-
gul n'set-

məmuol
, eladj'l:
kskumik

eg'l: ns
sub'nul;
eksnb'n'l
l.

n'pitunk
l megə-
un un-
Paloun

alseudi
nul ne-

13 N'suguugunsk Paloun ilsumultou sk ab-
adjslultou uktumədsək'nvmku, sk uktlugəwok'n
iktuk; sk igsladúks n'kunpsumun Paloun upi-
t'нку, stugé tumku, tsn etlinudjin-kunsbépu.

14 Kədu snkidəlmədiks tsn tilisip uləin, sk,
edamul, kulslin; sk kinusdu Paloun utçit nin
n'tinin, sk utçi tuśli uls wendjigwomku.

15 Mvdu miasmútç wedji kumut'nslimkup
Hibluəwəsk umutkiuoku. Ak uls tet məgwé kə-
gus pədsduəp tsn wedjipidjslimk lsplisunku.

16 Ns tsn tilisip nuutpib'nsdidjik usskums-
muol, nemədok uls n'setumalseudi ukulultunun,
negum eladj'l Səsepul: Elp nin pəweiep, sk edu
nesiskus'n'l wobeg'l putaliəwəl nenutçek kek-
deksub'nul.

17 Ns uls putaliəwé iktuk tsn mouikekwék
edeksup m'sit tsn teli-milsmu-gusun'l pib'nok'n-
smúk tepteksup, Paloun wəlun. Təku sisipk
wedji malkədu-m-idis'nn tsn putaliəwé nuundjék
kekudeksup.

18 Usitegululadj'l Səsep, eladj'l: Uls n'setum-
alseudi [ukpuok'num iktuk;] uguuls nesiskul
putaliəwəl, nesiskul nəgweg'l ns.

19 N'suguunsk Paloun ilsumultou, sk utçi-
kestunəpilultou kumútç iktuk, sk sisipk utçi
malkədsək kəgei uktininku.

20 Ns kiskadjəsk n'suguunsk, tsn nəgwék Pa-

loun tetpsdeskúk tsn tutçu nsgwek weskidjinnuis, Paloun wigubsladji m'sit unokubempmu, sk etliilsumadji vktçinuudjin-kunsbelidj'l sk vktçi-nuutpib'nelidj'l, megweiik unokubém eumádidju.

21 Ak ebadjéladj'l vktçinuudjinkunsbelidj'l utlugowok'n iktuk; sk teli igduodj'l ukunipsumuunul upit'niku stugé tumku.

22 Ksdu vktçinuutpib'nelidj'l kistunepiladj'l stugé Sösepe telinsetumalseuopu tsn telkuisilipu.

23 Ksdu vktçinuudjinkunsbet mu migwidclumsgul Sösepul, ksdu ouondssidj'l.

CHAPTER 41.

NA kulabís kisi tsbuibuunkuk, Paloun pewót, sk edu, telkuisit ukskumin ksskisibuğu.

2 Ak edu wedji nstkidsdjik sibúk eluig'nuktesidjik wendju-tismúk ulgwedúkwu, weligultidjik sk wigewultidjik, sk etlipskwedam-ultis'nik m'ski-guekadígu.

3 Ak edu aptç uktukik eluignuk tesidjik wendjuitismuk ulgweduk wedji nstkidsdjik winigultidjik sk slussdidjik, sk wedjuou bugwedsdidji uktugi wendjuitismu ksskisibuğu.

4 Ak weguls eluig'nuk winigultidjik sk slui-

weskidji-
bempm,
'l sk uk-
m eumá-

lidj'l ut-
ukunip-

epiladj'l
silipu.
nigwide-

a pewót,

ig'nuk-
eligul-
altis'nik

k wen-
inigul-
dsidji

k slui-

ssdidjik wendjuutismúk ulgweduuk kespssdidji
eguls eluig'nuk tesilidji weligultilidji sk wige-
wultilidji wendjuutismuu. Tøku Paloun tu-
giet.

5 Tøku aptç nebátç sk tsbuoué pewótç, sk edu
pewidok kuulumkwoksi eluig'nuk tesi undjewik,
kuulumkul almidjiminkug'l sk kelulkul,

6 Ak edu eluig'nuk tesig'l kuulumkwél undjil
wedjigwég'l kulabís, euligweg'l sk wedji sewip-
teg'l utçib'núk wedjisk utçús'n.

7 Tøku weguls eluig'nuk tesig'l sewipteg'l
undjíl kespssduudidj'l uguuls eluig'nuk tésig'l
weligweg'l sk almidjiminkug'l undjíl. Tøku
tugiet Paloun, sk, edu, pssuk puok'n ns.

8 Ns wopk eskitpúk wenmadjidssik ukwomla-
mun. Tøku elkitk sk wigumadji tsni nedadssul-
tilidji m'sit tsn tesilidji Esiptek tulé, sk m'sit tsni
pigweliktçidji-dsks-dilidji, sk Paloun ag'nudum-
uodji tsn telkuisidju. Ksdu mou wen eumúk
tsn kisinsetum-alseutumwós Palounlu.

9 Tøku uktçi nudjinkunsbet eladj'l Paloun-
ul, telimadjul: Nin kiskúk migwi-dedumenn
n'psdsuudimul.

10 Paloun wegeiutuob'ni unokubempm, sk
pidjlip lsplisuunkv lsmigwomk nudji-nebsdks-
didjik usskummuol wák, nin sk skumtúk uktçi
nuptib'nét.

11 Tøku pøweiegup nin ak negum nøukté depkík, sk teliegup tsn telkuisiegup snsums tsn telinsetum-alsewi-namutup.

12 Ns uls tet slsdu ekup tegweui-namuwup, Hibluewátç ns, nuudji-nebsæksdidjik usskumsmuol unokubem'l. Tøku ag'nuudumskutup tsn telkuisiegup sk nestumalseuinamutup kít k snsums stugé telkuisiegup ns telinsetum-alseui-namutup.

13 Ns teliegup snsums stugé telinsetum-alseuinamutup. Abadjslip nán n'tlugøwok'num iktuuk, sk negum kistunepilabunn.

14 Tøku Paloun elkít sk wigumadj'l Søsepul, sk noksiutçitu-wlsdidj'l Isplisuuku, sk peskwémat, sssewig'nssit, sk elipiskwát tsn Palounul eumlitç.

15 Tøku Paloun eladj'l: Nin pewiduep puok'n, sk mou wen eumúk tsn kisinsetum-alseutús. Ksdu nuudumei kil vktinin vkisinsetumun puok'n vknestum-alseu-tumun.

16 Ns Søsep usiteguluładj'l Palounul, eladj'l: Møgwe køgué nin n'tininku etinuk. Ksdu Nikskm ig'numuodul Palounul usidemtimkéwé wontokodiéu.

17 Tøku Paloun eladj'l Søsepul: Lamitpúk edu kskumiús ksskisibúgu,

18 Ak edu eluignúk tesis'nik wendjudismúk

ulgwedúk wedji natki-dásunik sibugv ; weligultisnik sk wigewultisnik, sk etlipskwed-amultis'nik m'skiguékadígv.

19 Ak, edv, aptq vktugik eluig'nuk-tesis'nik wendjudismúk ulgweduk wedji natki-dásunik sibugv, lók winigultis'nik sk slussdis'nik sk slussdis'nik ; teliwinismuk tsn menák nemisgik telsmuksultiik mskumigék Esiptégv.

20 Tokv egulá slussdis'nik sk winigultis'nik wendjudismúk ulgwedúk kespalsdis'ni umskweswé eluig'nuk-tesilis'ni wigewultilis'ni wendjudismú ulgweduv.

21 Ak tsn tilisip kespalsdis muu peg'numasub'nik ukuspalsnou ; ksdv me neukté teliwinigultis'nik stugé umskwes. Ns tuigieep.

22 Ak nemídv lamitpúk eluig'nuk-tesiksubunul kulumkwél undjál wedji skslisksubnn neuktétq kulumkwoksi, kelúlkus'nn almidji-minkuksubnn.

23 Ak eluig'nuk-tesiksubunul kulumkwél undjál ewligwek-subunul sewipteksubnn sk wedjinpuksubnn utqúsun wedjiák utqibunúk, wedjiskslisk-subnn sptq.

24 Tokv weguls sewipteksubnn unudjál kespádúdisunn eguls eluig'nuk tesiksubnn unudjál kelúlkv. Ns telimkub'nik nedadssuinúk, ksdv mou wen kisi agnuudumuigv tsn telkusiv.

25 Toku Sosep eladj'l Palounnol: Tsn telimilkusitç Palounn pssuk neuktunemák. Niksksm teli kinuudumuódj'l Palounnol tsn kedui-tulsdegétç.

26 Weguls eluig'nuk tesidjik wendjudismúk ulgweduk kelusultidjik, eluig'nuk-tesibuunkuk ns; sk weguls eluig'nuk tesig'l kulumkwél unudjil kelulkul, ns eluig'nuk tesibuunkuk. Ns pssuk neuktunemák n'puok'n.

27 Ak neguls eluig'nuk tesidjik slussdidjik sk winigultidjik wendjudismúk ulgweduk tsnik aptç wedji natkídsdjik, ns eluig'nuk tesibuunkuk; sk neguls eluig'nuk tesig'l siguolkég'l kulumkwel unudjil, wedji sewipteg'l utçusun wedjásk utçibenuk, eluig'nuk tesibuunkuk ns, tsn telipkidji ouisous-uokunidou.

28 Nvt ns keluswok'n tsn telimkup Palounn, tsn kogué keduitulsdok Niksksm, keginuudumuódj'l Palounnol.

29 Anksptén, eluignuk tesibuunkutóu tsn tulipkidji lók milou-suok'nidou tsn telkák mskumigou Esiptegu.

30 Ns kulabis kiskaksydsou milousuok'n, sk aptç eluig'nuk tesibuunkutou tulipkidji eulousuok'nidou. Ak m'sit milousuok'n ouondssiden mskumigou Esiptegu, sk eulousuok'n kskéksubsduudou mskumigou.

31 Tokou uls milousuok'n ms uktçidjidumúk mskumigék Esiptek, mudu uls eulousuok'n tsn kulabis igsdou tulsdegedou milousuok'n utouoni-dedasin; mudu lók m'tuédou.

32 Ns wedji tsbúk Palounn tsn telkuisidju, mudu Niksksm ewiktuk wedjikiskadjaísk, sk wigiptçuk tulsdegedou.

33 Nuguútç Palounn kwiluotç tçinumuúl nes-tuelidj'l sk pigwelik-tçidji-degelidj'l, sk igslátç utulislsusilin mskumigék Esiptegu.

34 Ns tulsdegétç Palounn, sk elugwolátç tçinumuúl etli-kunuatçinun-ultilidji mskumigek, sk suusdúditç nsnuun-migsdumk mitçiptçewé neukte stkunnuok'n mskumigek Esipték, tsn telipkidjimilousuoknik kulabis eluig'nuk tesibuunkuk.

35 Ak kskei-mous-duditç m'sit mitçiptçewé weguls neuktibuunkug'l tsnul kedwigsg'l tsn telipkidjedou uligwedou mitçiptçewe, sk tuliankødum-íditç kulumkul, Palounnul upitunku sk uliankø-dumiditç mitçiptçewe m'sit uktçigunulu.

36 Ak uls mitçiptçewé wedjiankødasidou mimadjuuinu iktuk tsn tilisip ns eluignuk tesibuunkuk telipkidji ouusousuoknidou mskumigek Esiptegu; kulsmšn mimadjuuinúk mu ukksyanou ouisousuok'n iktúk uls mskumigek.

37 Ns Palounn sk m'sit unokubem welidædum-ídidj'l weguls keluswok'n'l.

38 Tøku Paloun eladji unokubempnu : ? Me kisi wedji aduksunu tçinum nut tolék, tsn uti-nink Nikskam utçidjskumidj'l eumolidj'l.

39 Tøku Paloun eladj'l Søsepul: Mudu Nikskam kisikunudumuskul m'sit weguuls koguel, smútg mou wen telinsetuæikw sk teliktçidjidegék stuge kilu.

40 Ns utçit kil alsusidúks náku, sk ukeluwok'num iktuk m'sit tsn tesáditç nigumsk wedjit-plu-dasultidák. Pæsuk eligewitewe kuudpud' iktuk adjiespedés mu enkuæ kil.

41 Tøku Paloun eladj'l Søsepul: Anksptén, igshúl vktlsusun tsn telkák mskumigeç Esiptek.

42 Tøku Paloun wedji mensdok unssøgsdsknum upitunku sk nssduotç Søsepul upitunku, sk wedji ssunóduladj'l wobegul stlswegnél, sk wesou-suliewe-él pisksdsknsbil peskusøduladj'l.

43 Ak kissladj'l upumsdedjimkun tsbuoé utobák'n tsn kekuánk. Ak elintouúdidjik usksluk, teluedjik: Muutkuuli-buguedákw! Ns kissladj'l utlsusunilin m'sit tsn telkák mskumigou Esiptegu.

44 Tøku Paloun eladjul Søsep'l: Nin Paloun, ksdu kil mu ulidedumún, ms wen nepssduuk ukwót, kisns upitun tsn telkák mskumigou Esiptegu.

45 Ns Paloun teluádadj'l Søsepul Sapnat pen-

u : 9 Me
sn uti-

Mudu
s kogu-
ktgidji-

ukelu-
wedjit-
ud' ik-

ksptén,
siptek.
gadsk-
tunku,
nél, sk
adj'l.

cé u-
seluk,
kiss-
ou Es-

Palou-
nepss-
nigou

t pen-

Selas G. Rand

is, sk ig'n'muodj'l uwigumouilin Asinatul Poteipilul utuus'l tsnul etli-psduliss-wilidj'l Onku. Toku Sosep tewiet sk bekwssitg mskumigou Esiptegu.

46 Ns Sosep nesinskugibunát tsn tilisip kis-kabibugussidék uskéluk Palouunul, tsnul etli-eligewit-ewilidj'l Esiptegu; sk bekwssit mskumigou Esiptegu.

47 Ns uguuls eluwig'nuk tesig'l neukti-bunkug'l tsn telipkidji milousuoknik, mitçiptçewé lok mouipigweliu-tçigwék mskumigek.

48 Toku kскеimousdok eluwig'nuk tesibun-kugewé mitçiptçewé tsn ékul mskumigék Esiptek. Ak igsdók mitçiptçewe uktçigun'l. Tsn mitçiptçewe wedjigwek igadsk'n'l kiutou uktçigun, ns uktçigúnk uis mitçiptçewé igadok.

49 Ak Sosep teli pugwelimousdög'l kulum-kul stugé uktçigum-uomk kesipugwélk, misoku bunkitk; mudu mu kis-tepkidasinugu.

50 Ns tilisip ésk mu iganuuk eguuls eluwig'nuk tesibunuk tsn telipkidji ouisousuok'nik, Sosep tsbusilidji ukwisu weskidji-nuilidji Asinat uti-ninku, Poteipilul utuus'l, tsn etlipdulissewit Onku.

51 Ns Sosep teluádadj'l tsnul meltami kidadj'l Manass, (Ouondssuok'n,) mudu ét : Nikskam ig'n-'muitç n'touwonidedumun m'sit n'muduuhugowok'numul sk m'sit nútg wák.

52 Ak tsbuouél teluádadj'l Tplum, (Welimnik,) mudu ét : Niskam tulalit n'tuli-ulimnin maskumigou tsn tet etliunmadjeiepu.

53 Na eguls eluwig'nok tesibuunkug'l tsn telipkidji milousuok'nik maskumigou Esipték, kskysngul.

54 Ak eguls eluwig'nok tesibuunkug'l tsn telipkidji ouisous-uok'nik, boktçi-igág'l, stugé tsn Sosep teluep, sk ouisousuok'n bekwásik m'sit maskumigou : ksdw tsn telkák maskumigou Esipték mitçiptçewé ék.

55 Na kulabis m'sit maskumigou Esiptek kskunumsáditç, sk mimadjuuinúk elkemiktusdidj'l Palounul utig'nusgunou pib'nok'n. Ak Paloun eladji m'sit Esiptegewá : Sosepék lidákw, sk tsn telimulók na tuláskedíkw.

56 Na m'sit tsn telkák usitkumu ouisousuok'nik. Tokw Sosep pantsdög'l m'sit tsn tesig'l mugessun tsn kulumkul ék, sk neduiskemadji Esiptegewá ; sk lók medwi ouisousuok'nik maskumigou Esiptegu.

57 Ak m'sit maskumigul wedjidadjik Esipték, elidsdjik Sosepek upugwodelum-unou kulumkul ; mudu telimtuék ouisousuok'n m'sit maskumigulw.

TCAPTER 42.

TOKU Sskøb nuudumátę kulumkwomúk utí-
mudunon Esiptegu; ns eladji ukwísu s Kogwé
wedji snkamtultiyók.

2 Ak eladji: Djiksetuikw; telsitumei kulum-
kwomúk Esiptek utimudunon. Niskidák-
nsdél, nadjipkwodelumúk kulumkwomúk u-
tęit kinuu; kulsmen pumousultiduksunu, sk
ms n'púk.

3 Toku Sosep neuktinskuk-silidji widjigimadji
tęinumu nisski-dslidji upuigwodelumunou ku-
lumkwomúk Esiptegu.

4 Ksdu Psumeí Sosep utęig'numul Sskøb
mogwęc elkimsdul uwidjeuolin widji-gimadji;
mudu teluet tęiptuk eduk kogwe smselssis uti-
ninku.

5 Toku Sskøb ukwís pedjidslidji upuigwode-
lumunou kulumkwomúk pedji-widjeu-sdidji uk-
tugi tsni pedjidslidji; mudu ouisousuok'nik ms-
kumigou Kenunku.

6 Ns Sosep etli-gubulnólewit mskumigou Es-
iptegu, sk negum neduiskumátę tsn tesilidji mi-
madjuinu ns mskumigek tulé. Toku Sosep
widji-gimadji pedjidslidji sk ogulum-kwedadjik
mskumigek usksluk Sosepul.

7 Ns Sosep nemiadji widjigimadji, sk nenu-

odji ; ksdw telshsit upilueouin utinewokélu, sk
kkskwikeluladji, eladji : ? Tsmi wedji-dsiók.
Teluedjik : Mskumigou teluisik Kenun wedjidb-
ié ; mitçiptçewe nadjipkwodelumek.

8 Ns Sosep nenuodji widji-gimadji ; ksdw neg-
umou mu nenu~~s~~-gugwi.

9 Tokw Sosep migwidetkul tsn telkusibunn ;
eladji : Kilou nudjintusdiok, pedjidsiók ukned-
uoktumunou tsn teli musigék mskumigou.

10 Teluedjik : Møgwe, n'sskumaminen ; ksdw
kunokubémk pedjidsdjik nadjipkwod-elumiditç
mitçiptçewen.

11 M'sit tsn tesiek ninen neuktedjit tçinum
ukwis. Welitçinum-ultiek kunokubemk, m-
gwétç nudjin-tusdikw.

12 Eladji : Møgwé, mudu wedji pedjidsiók
kunmidunou tsn teli musigék mskumigou.

13 Teluedjik : Kunokubémk neuktinskuk-
sidjik tçel tsbusidjik widjigudultidjik ns ; ukwis
neuktedjit tçinum mskumigék Kenunku. Mal-
tçewedjuuit edw kiskuuk tegweadádidj'l nuntçinul,
sk neuktedjit ul bs møgwé umúk.

14 Tokw Sosep eladji : Ns smútcç ugwulá tsn
telimuløgup, kilou nudjintus-diók.

15 Ns telikwtçslnokten : [wedji luidumasi].
Paloun umimadjuu-ok'num iktuk, ms utçipk-
tum-kidsuok uláw, uktçig'numuou mu tçugwi-
nissgssik uls tetu.

16 Neuktedjit kilou ulgimúkw upugisuuln uktçig'numuók, sk tulikiste-ultidoksup læplisunku, kulsmen uk elus-wok'num-uol tulikwtçá-dasin edúk kedle-weudi utímudunun uktinewok, kisne mu. Mu tulsdsksdiumók, smútc [wedjiluidumasi] Palounn umimadjuok'num iktuuk, kilou nudjintuudiók.

17 Tøku pidjladji tsn tesalítç læplisunku, mi-søku nesugunék.

18 Na nesugunék Søsep eladji: Na tulsdsksdikw sk pumousultikw, mudu Niksksm tçipálk.

19 Eduk ulitçinum-ultiyok usidelumúk neuktedjit widjigimok ukuldokpisin lamigwomk uk læplisun-numuok; sk kilou lidákw elmáduuk kulumkwomúk utçit tsn teli ouisous-uok'nik kiguolu.

20 Ksdu tçugwslukw maltçewedjuuit uktçig-numuou tsn eum. Tøku tuliadul tsnul telue-yóg'l, sk ms n'puók. Tøku ns teldsksdidjik.

21 Tøku telimtultidjik: Mismútc wedji psds-tege-winulták uktçig'numinu widjigimk utininku tsn telslugup; mudu nemagup tsn teli unmadjødumsgwék utçidjiskumidj'l, tsn edamulkwek ksdu mu djiksetuoukup. Na utçit wedji igék m'sit uls unmadjødi uktininsku.

22 Usitegululadji Lumbén, eladji: Mu telimuu-luoksup, mu ukpsdslép ulbsdusu; ksdu mu.

djiksetuwuogup. Ns utçit umuldem kwiludasik.

23 Ksdu muu kedjisdigul Sösepuł unustsgunou, mudu tsn etliuskwimátç nestumalseúť.

24 Tøku Sösepuł wedjikiwebu-guassidji utine-wók sk utkidemit. Tøku abadjssit weskwimadji sk wedjisusladj'l Simiunul sk kelpiladj'l usksluok.

25 Tøku Sösepuł teblumadji [unokubempu] utçusduonou umundewól kulumkwomuugu, sk utsbadji-pidjsduonou m'sit tsn tesilidji widjigimadji usuliewe-umuou umundewok utuunku, sk utnimsnou mitçiptçewe. Ns telsladji.

26 Tøku wedji pitkumewadidji udjekss-umuó kulumkwomuugu, sk wedjipkøtumkidásdjik.

27 Ns neuktedjit negumou psntsdok umundi itliktu-gunadimku nssumátç utuemuł, sk nemidok usulieweum umundék utúnk pidék.

28 Tøku agunuduomuodji widjigimadji, eladji: N'sulieweum kisi abadjsdasik, sk edu nemundek pidek. Tøku ukwomlsmunuól ksksysgul, sk lók wegwodssultidjik, telimtultidjik: Eduk Niksksm 8 talshúk.

29 Ns pedjidsdidj'l utçuol Sskøbul, mskumigèk Kenunku; tøku agunuu-dumuus-didjuł utçuól m'sit tsn køgué telssigup utinewoku; telwedjik:

30 Tçinum tsn etligubulnolewit maskumigék kskswi-kehulinamut, telidelumi-namut n'tnuudjintuoktuminen maskumigouu.

31 Telimkut, welitçinum-ultiék ninen ; mөгwé nuudjintuasdiwék.

32 Ninen neuktin-skuksiék widjigudul-tiék tçinumúk tçel tsbu ns, neuktedjit nutçinen, sk maltçewedjuit n'tçig'numinen kiskuuk tegweadádidj'l nutçinul maskumigou Kenunku.

33 Tøku tçinum tsn etlisskumouit maskumigék teliminamut, ns utçiktçidjultoksap kullitçinum-ultinouu ; n'kulúkw neuktedjit widjigimók uuls tet, n'tugwe-adinenu, sk suusdukw mitçiptçewé utçit tsn etli ouisousuoknik kiguok, sk upkøtumkidókw.

34 Ak tçugwslúk maltçewedjuit uktçig'num-uou tsn eum, tøku utçiktçidjultoksap mu uknuudjintuadinou, kasdu kullitçinum-ultinouu ; sk šbadji-ig'numul-toksap widjigimók, sk malsuue-wultidoksap maskumigegu.

35 Ns tsn tilisip sigwasduudidj'l umuundewol, m'sit wen usuuli-ewsum euniskwobidék umuundek padék. Ns tsn tilisip negumou sk utçuóok nemiduudidj'l euniskwobideg'l suuliewél, wegwodssuultidjik.

36 Tøku Sskøbul utçuol telimkwádidj'l : Kílou wedji suusduiók nadjink n'patunku. Søsep

mögwe 'umúk, sk Siminn mögwe 'umúk, sk elp keduu-iphötum-kslók Pssumeiu. M'sit eguls kəguél mat'nigul.

37 Təkuu weskwimadj'l Lubén, eladj'l utçul : Nəbad-uudóks tsbuisidjik n'kwísk, edúk muu upkisiduluuon [Pssumei utinin]. Egsdui utinin n'put'nku, sk abadjsdultes.

38 Sskəb teluēt : Ms n'kwis lini-səku-widjewu-ouók ; mudu usisu nebulib'nu sk buunsdasit un-əuk-tugwəslugwenu ; tçiptuuk eduuk kəguə sm-səlsidou utininku outigu, tsn tulipumi-dsioku, unmadji-dssuok'n iktuuk wedjinissduoksyp n'wopkwon'm'l utkuudsk'n iktuuk.

CHAPTER 43.

NA medui-ouisousuok'nik mskumigegu.

2 Ak kisi kəkeik-subsduuditç kulumkwomúk tsn wedjsduudip Esiptegu, utçuol telimkwádidj'l : Aptç lidákw, nadjipkwodelumuukw kitçks mitçip-tçewe utçit kinuu.

3 Təkuu Súdás keluladj'l, eladj'l [utçuol :] Tçinumók lək melki-kelul-namutnók teluminam-ut'nók, ms numiduwwuók n'sisk maltçewedjuuit nktçig'numuou muu utkweiuouók.

4 Ulgimtç n'tçig'numinen n'tuigwəsuonen, ni-

sskids-desinen nadjipkwodel-tesiner mitçiptçewew.

5 Muu ulgimoutç, ms nisska-dsuek; mudu tçinumók teliminam-utunok, ms numiduwwuok n'sisk muu uktçig'numuwa utkwewuouók.

6 Tøkuu Islél ét: Køgué wedji tuli atçkuns-lioksap uktulimsnou tçinum kuuskwewonou métç uktçig'numuou.

7 Teluwedjik: Pegadji pibsniminamutap tçinum tsn teløltiek; sk tsn teløltáditç køgumsnoku; teluwp ç métç mámadjit kuútçuou ç uktçig'numuou sk aptç uktuk. Ns teli agnuudum-agutap tsn teløltákw. ç Kisiktçidjidweksap ukuidwituluen, nissgslúk uktçigunumuou.

8 Tøkuu Suids eladj'l utçul Islélu; ulgim albedus n'tugwe-ادين ninu; tøkuu unskids-desinen, lidsdesinen, kuulsman pumousul-tiduksunu, sk ms n'púk, kinu sk kunidjunksu.

9 Nin utçi sgaseu-osidés; nin likwilwodes n'pit'nku. Muu abadjipkisulsk sk igalák kuuskaluk, tøkuu nin ulsudum-uksides yaptçuw.

10 Mudu muu nskidsueksib'n nigé kis abadjidgékpun uls tsbuoue.

11 Tøkuu utçuol Islél telimkwádidji: Ns edúk tuliák nigédje, ns tuldsksdikw. Suisdukw mouikeluulkul tauwl wedji sksliég'l mskumigék ukteptskunumuou iktuk, sk nisagadúkw ig'numad-imkewe utçit ns tçinum; katçká bsm, katçká

mitçiptçam-wetç-sbu, milimsgewél, mul, upkon'l
sk smusul ;

12 Ak suwsdúk tsbu tésutç suliewé ukpit'nu-
ou iktuk, sk uls suliewé tsn wedjsdasik kumun-
deuou iktuk ; çiptuk edúk pebelaptasi-nudúk.

13 Ak elp maltçewedjuwit ukçignumuou : un-
skidákw, lidákw ns tçinumv.

14 Ak [edamk] Niksksm mestei-mulgig'nut uk-
tig'numsgunou eulidelsudi usksluk tçinumul,
upøktugimsn widjigimøg'l uktug'l, sk Pssumeiul.
Kskeienók nidjink, ns kskeinsdes !

15 Tøku tçinumúk weswsdúditç uls ig'num-
adimkéwé, sk weswsduditç tsbu tesuk suliewé tsn
tesáditç upit'nuou iktuk ; sk elp Pssumeiul wes-
wlsdidj'l, sk wenskidisdjik, nisskidisdjik Esiptegv,
sk kskunumultidjik usksluk Søsepul.

16 Ns Søsep nemiatç Pssumeiul, eladj'l tsnvl
etli-slsusilidjul wák : Elmál weguls tçinumúk ;
weisísk nebás ; wigubsltuimi ilsdu. Mvdu weg-
uls tçinumúk wábumidásk mioulsçwedju.

17 Tøku tçinum kskei tulsdeget tsn Søsepul
tulitplumtçv ; sk tçinum piskwsladji tçinumv
Søsepul wákv.

18 Ns wedji wegwodssultidjik tçinumúk tsn
wedji piskwslutç Søsepul wák : telwedjik, utçit
ns suliewé tsn kisi abadjásdasik pidegvp kumun-
denásk umskwesv, wedji piskwslnúk ; keduimsim-

ulk, kedui-kəkwsíúlk, sk kedui-kistewe-gslnuuk,
kinu sk uktuéminá.

19 Təku kweítçk pedjidsjik, tsn eumulítç sl-
susilidj'l Səsepul wák; sk etliuskwimsdidjul
ksgnugv.

20 Elsidij'l: Sskumou, smútc kedlewe iktuuk
umskwés pedjidsiék psnk wedjidsiegup n'nadjip-
kwodelum-unen mitçiptçewen.

21 Ksdu telisgup tsn pedjidsiék itliktu-gun-
ádimk psntsdw-egubunul numundinul, m'sit wen
usulieweum pidek umuudek utuunku; n'suli-
eweuminen neukte teliksukup snsumsu: sk áptç
pegisiduék n'pitnuou iktuuk.

22 Ak elp uktuk suliewe nisgsduék n'pitnou
iktuuk n'pugwodel-umunen mitçiptçewé. Mu
kisi tuluewék tsn wen pidjsdoksup n'suliewe-
uminen numundinou iktuuk.

23 Təku [tçinum tsn etlisusit Səsepul wák]
eladji: Wontokédi ítç uktinewók. Mu ukwe-
gwodssultinou. Kuniksksmuou, sk kwtçuou
uniksksnul, ig'numulogup milisudil kumunde-
wou iktuuk. Nin weskedumep uksulieweumuou.
Təku tawsladj'l Simiunul eumáditç.

24 Təku piskwsladji tçinummu Səsepul wák,
sk sabugwon ig'numuótç sk negumou kesispsdu-
didj'l ukwodul. Təku esumadji utuemuó.

25 Təku kiskadjsduuditç ig'numad-imkewe tsn

tilisip Sösepe pegisink wák mioulsgwedju. Mudu nuudumadjik ukudui-midjisultinou uls tet.

26 Na tsn tilisip Sösepe pegisink wák pegisidusditç ig'numad-imkewé tsn upit'nuou iktuuk edek tsn Sösepeul eumulítç lamigwomk wendjágwomk, sk øgulum-kwedsdjik mskumigegélu.

27 Tøku Sösepe pibsnimadji tsn teløtilidji, eladji ç Welék kuitçouou ; uls kisigu tsn ag'nuudumui-øgup ç metç mimadjit.

28 Usiteguls-didj'l, elsdidj'l : Kunokubem, nuuçinen, me welék, métç mimadjit. Tøku edjin-kwedsdjik, matkwedsdjik.

29 Tøku Sösepe semkulabssit nemiadj'l utçig'num'l, Pssumeiul, ukwidj'l ukwis'l, eladji ç Ut nut maltçewedjuuit uktçig'numuou tsn agnuudumuiøgup. Tøku eladj'l Pssumeiul, Kwás, Niksksm ulsdutç uktinin.

30 Tøku neņsgassit Sösepe, mudu wedji madjssik ukwomlsmun utçig'numku ; eliet, kwilk tsn tet tuli utkidemitou ; upøktuskssigum piskwát, sk uls utkidemit.

31 Tøku kusigwassit, tewiét, wetkuulsít, ét : Mitçiptçewé ilsdukw.

32 Na Sösepe sék tepkisumúut, sk widji-gimadji sék tepkisumudjik, sk Esiptegewák tsnik wibuum-sdidj'l sék tepkisumudjik. Mudu mu depksdin-úksup Esiptegewák uwibuumsnou Håbluewsku ;

weguls lók n'tagóg'nis Esiptegewsk utinewou iktuk.

33 Ns tçinumuúk ebultidjik uskáluk Sösepuł, telpultidjik tsn telipumi-kisigul-tádidju. Ns utçit tçinumuúk lók wedjipskuleiultidjik.

34 Ns Sösepuł wedjuswudok midjisimk uskáluk sk elkítik utig'numuonu. Ksdu Pásumeı wılu nsn eliadi-pigwélk muenkude uktugiku. Toku mouin-samugöldidjik sk mouwidjiusugewids-sultidjik.

TCAPTER 44.

TOKU Sösepuł teblumadj'ł unokubem'ł tsnuł etli-alsusilidj'ł wıku, eladj'ł: Utçusdu tçinumuuk umundewol kulumkwomuugu, tsn tesuk kisi pumsduudidju, sk pidjsdu m'sit wen usulieweum utúnk umundegu;

2 Ak pidjsdu nin n'kunipsumunum, suliewe-é n'kunipsumunum, maltçewedjuıt umundék utunku, sk usulieweum tsn kulumkwégedok pidjsdu. Ns telsdeget tsn Sösepuł telwelitçu.

3 Ns wopk sdél wosedák wobun, (sdél wetçkwobnısk,) tçinumuúk pøktugimudjik, sk udjekssumuó, (utuémuó.)

4 Ns kisi tuıdsditç uktçigunku, sk møgwé

smasksdum-ídikw, Sosep eladj'l unokubem'l ts-
nvl etlielsusilidj'l wáku : Unsgssi, nusuudesku
weguls tçinumuók, sk tub'nétç, tulimadúks ? Kó-
gué wedji wini-sban-kudum-udiyók welsltimke-
wen.

5 ? Muu tú weget n'kunipsumuunvl n'sskumsm
wesabugwodvl, sk wedji nigsnik-tçidji-tege-wi-
nuus-degegul. Wedji psdsdks-diyok tsn telds-
ks-diyoku.

6 N_β edub'nsdji, telikeluladji tsn teliák eguls
keluswoknn.

7 Tokuu elsdidj'l ? Kogué wedji tulwétç n'ss-
kumsmínen egwet keluswoknn. Amssék kunok-
ubemk utulsdks-dinou eguls kogué !

8 Anksptén ! uls suliewé tsn wedjiduegup
nemuundenák utunuou iktuk aptç wedjipkisidu-
egup mskumigék Kenunku. Ak ? taliutçi-kisi-
kumut'ns-degek uksskumsm wák suliewé kisns
wisousuliewé.

9 Tsn wen kunokubémk utinink etliwedji-
dadj'l, n'pútç, sk elp nínen uksskumsmínen u-
kwistedjumuidou n'tininenu.

10 Tçinum ét : Nugú tuliéstç tsn telueyók.
Tsn wen etliwedjidudj'l n'kunipsumuun'l, ns neg-
um nin ukwistedjumides, sk kílou ms ulsudum-
uksultiuók.

11 Tokuu m'sit tsn tesáditç noksi-nássduudidj'l

umuundewól mskumigegu ; sk m'sit wenik psn-
tsduudidj'l umuundewol.

12 Negum kwiluosit, wedjipkødji-kwiluosit
kisiguilidj'l umuundegu, sk etli kespá kwiluosit
maltçewedjuilidj'l umuundegu. Ns kunápsumun
etliwedji-dasit Pssumeiul umuundegu.

13 Tøku tutçu segwiskøduudidj'l utøkwonuol
sk pitkumewsidj'i utuemuó, sk aptç eliapskwed-
sdjik uktçigvuku.

14 Tøku Suda sk widji-gimadji pedjidslidji Sø-
sepegu, mudu Søsep métç ék nsdélv, sk meskuns-
-desultidjik mskumigék usksluk.

15 Tøku Søsep eladji : § Køgué út kisituls-
dskd-diyók § Mu kedjuoksop n'tultçinummwin
n'kedlewin-nigsnik-tçidji-tege-winuus-degenv.

16 Tøku Suda ét : § Talimadesinen, n'sskum-
sminen, § tali-kelusul-tidesinen, § tali-musigs-
-lusulti-desinen. Nikskm wedjiduodj'l kunok-
ubémk upsds-sudimuol. Anksm, ninen n'sskum-
-sminen ukwistemín n'tininen, ninen sk elp neg-
um tsn etliwedji-dútvunl n'kunápsumunul.

17 Tøku Søsep ét : Amutç smssek n'tinink
n'tulsdegenv. Kædu tçinum tsn upitvuk wedji
wedjidut'nul n'kunápsumunul, ns negum n'kwis-
tedju-midés ; kædu kilou, litkudjuuidsdoksop won-
tokéd iktuuk kuitçuou tsn ék.

18 Tøku Suda wedjuoussidj'l Søsepul, eladj'l:

N'sskumsm, edamul uktusidelumsn kunokubem ukelusin neukte keluswok'n n'sskumsm usituk'nuku, sk muu kuukweiiuktuou kunókubém; mudu kil telein snsums stugé Palounn.

19 N'sskumsm píbnimabuni unokubempnu, telimábuni, § weskwewók métg kuutquou, § kusns widjigimók tçinuu.

20 Ns ninen telimkutup n'sskumsm, weskwesgut nutçinen, lók kisiguit ns, widjigimkut tçinum weskwesgut, tsn weskidjiniuip nutçinen kisiguidegu; aptçedjit ns, sk usisu nebulibunu, sk negum nskslút unewuktedjin ukwítçk tulév, sk utçul lók kesaltçul.

21 Tøku kil telimtub'nik kunokubémk, tçu-gwi-nissgsluk maltçewedjuuit uktçig'numuou tsneum n'tsnksmsnu.

22 Tøku telimkut n'sskumám, slbsdudjitç ms kisinkulsgul utçul; n'kulátç utçul, utçul n'pulidól.

23 Tøku kil telimtu kunokubémk, muu tçu-gwiwidjieuouók maltçewe-djuuit uktçig'numuou, ms aptç numiduiuuók n'siskwu.

24 Ns telisgup pedjidsiék tsn kunokubém nutçinen ék, telimkut'nul n'sskumám ukeluswok'-numul.

25 Kulabis nutçinen teluiep, ap lidákw nadjipkwod-elumuúkw kitçkás mitçiptçewe uktininsku.

26 Telimkutup, maltçewedjuuit n'tçignuminén widjeukutç, tøkku nisskidsdesinen; mudu ms numiduskutç tçinum usísk muu widjeuskutç maltçewe-djuuit n'tçig'numinen.

27 Tøkku kunokubem, nútç, telumi-namutup, kedjiduók tsbusidjik n'kwisk wedjuuskidji-nuidjik n'tebitemók.

28 Ak neuktedjitok wedjipkøtum-kssib'nok n'tinink sk telueep smútç segwiskinslutók, sk munís nemiísk aptçu.

29 Ak aptç uls suusduiók sk køgué atçkune-átç, tøkku unmadji-dsswok'n iktuuk nissduidoksup n'wopkwonumul utkuusk'n iktuuk.

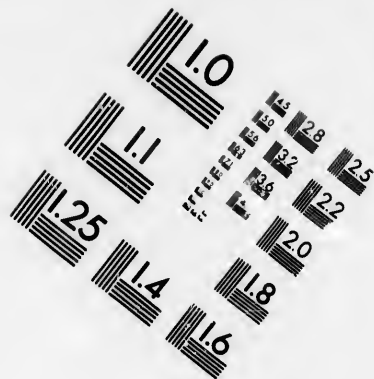
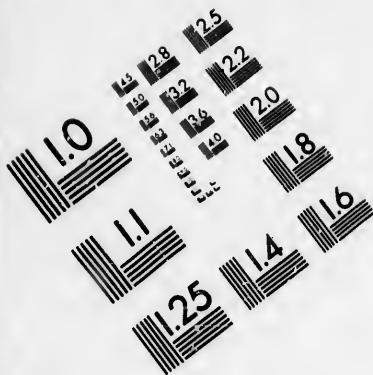
30 Ns utçit tsn tutçu upkisinsn kunokubemk nutçúk sk albsdus muu utkweui-namutç— mudu umimadju-oknum økutkwebidék slb. dúús'l umimadju-oknumku—

31 Tuliadou tsn nutçinen numiátç slbsdús'l muu utkweadultiuék, n'putóu; sk kunokubemk utçiniss-gsdu-odák kunokubem nutçinen uopkwonum'l unmadjidssud iktuuk utkuusk'n iktuuk.

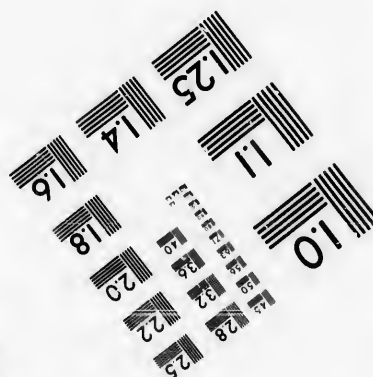
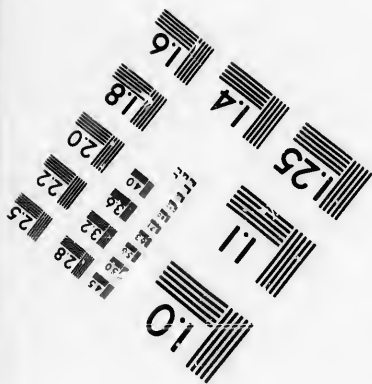
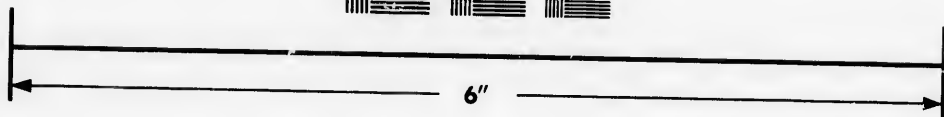
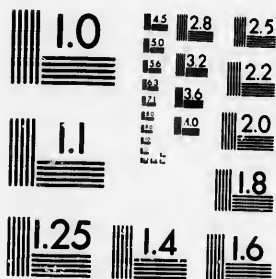
32 Mudu kunokubem sgssewip utinin nutçuk utçit slbsdus, telimkup [nutç,] muu abadjsdu-luán, utçi-ulsudum-uksidés aptçu.

33 Ns utçit edamúul usidelum kunokubem ununkssin unapkuón slbsdusul utçit n'sskumém

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

0
E 28
E 22
E 25
E 22
E 20
E 18
5

11
01
57

ukwistedjuuminu, sk usidelum slbsdus utulmit-
-kudjuui-dsnou widji-gimadji.

34 Mudu ꞑ tali kisi-mitkuu-djuusdés nutgúk
slbsdus muu widjewokutꞑ; tꞑel okutꞑ ꞑ tali kisi
snksptudes nut unmadji-dsswok'n tsn igsdou
nutꞑ utinink.

CHAPTER 45.

TOKU Sosep muu kisiutugúlsík usksluou
m'sit tsn kskumulidji wedjuou, nedouet, ét:
Utꞑi tuásluk m'sit tsn tesáditꞑ tꞑinumuk nuuská-
luk. Na mouwen [Esiptegewák] toku-bugw-
ídigul tsn tilisip elkinuáslusitꞑ widji-gimadji uti-
newou iktuk.

2 Tokú kesigoutemit, sk Esiptegewák sk Palou-
un wák nuudusdidj'l.

3 Na Sosep eladji widji-gimadji : Nin Sosepewi
ꞑ méꞑ tu mimadjit núꞑꞑ. Ksdu widjigimadji
muu kisi usidemkugi, mudu sespedssultidjik us-
ksluk utinink.

4 Tokú Sosep eladji widji-gimadji : Tꞑugwidák,
edamulók. Tokú wetꞑkwidáslidji wedjuou. Na
Sosep ét: Nin Sosep widjigimulók tsn kilou
nedui-skeduwogup Esiptegu.

5 Na nuguú muu kudji unmadji-dssultip, kus-

ns muu kudji kukweiuk-tasultip uktulin-tuis-
kudunou n'tinin uls tet: mudu Niksksm nigns-
kimip kukskuok nuustouidun mimadjwok'n.

6 Mudu weguls tsbuibunkug'l ouisousuok'-
nik mskumigék, sk métc nsnibuunkuk wetçkuişk
tsn mé tutçu ms elgesouudidimuk, kisns ms up-
skwesou-udidimuk.

7 Ns Niksksm nignskimip kukskuók ustoui-
sn kunidjunuók mskumigék, sk utçusetouidu-
linou ukmimadj-wok'n-umwól meskík usetég'n
iktuk.

8 Ns utçit kilou muu elkimiúógup uls tet;
ksdu Niksksm elkimip, sk Niksksm elugwolip
Palounn utçin n'tinin, sk n'tslsuumun tsn tel-
kík wák; sk n'kskeisuumun mskumigék
Esiptegu.

9 Kusi litkudjuuidşk nutçuk, tulimadoksup,
ns telikelusit ukwis Sösep, Niksksm kisslip n'tet-
lisskumouin tsn telkík Esiptek: tçugwinisagssi
tsn eum; muu uktnunkssiu.

10 Ak tulugstúks mskumigiou teluisik Gós'n,
sk utçus-gslidúks, kil, sk kunidjink, sk kuni-
djink unidjunuók, sk uktuémk, sk m'sit uktáli-
gam.

11 Ak sls tet liankwe-ultes, mudu métc nsn-
buunkudou tulip-kidji-ouisousu-ok'nidon muu uk-
skunumsdinou kil sk kik, sk m'sit uktáligam.

12 Ak edv ukpukiguok, sk n'tçig'num Pssumei upukigul etli-numidegeg'l ns nin n'túu weskwimulók.

13 Ak agnuudum-uisdoksyp nútc m'sit n'kup-mide-lumuksudim Esiptegu, sk m'sit kogue tsn telnumiduók ; sk kussdsksidoksyp, tçugwi-nissgs-ladoksyp nútc uis.

14 Tøku øgulvm-kwed sinkul Pssumeiul utø-gulu-øk'nvgv, sk utkidemit ; sk Pssumei etliut-kidemit Søsepul utøgulvok'nvgv.

15 Ak métç weskgulvmadji m'sit widji-gimadji, sk etliulkidemit utinewók ; kulabis widji-gimadji weskwimtçi.

16 Ns uis agnuudumsk'n etlinudasik Paloun wík, teluémk, Søsep widji-gimadji pedjidálidji. Ns wedji ulidssit Paloun sk unókubem.

17 Tøku Paloun eladj'l Søsepul : Tulim widji-gimtçik, ns tulsdskdikw : pitkumæuk uktuæmu-ók, upkøtumkidákw, lidákw mskumigek Kenunk.

18 Tøku susluk kuçquou sk kunidjnuók sk tçugwidákw tsn æm ; sk ig'numul-toksyp mouikulúlk kogue mskumigék Esiptek tulé, sk malkøtoksyp tsn mouikulúlk mskumigek tulé.

19 Nuguýtç kisit plumuksin, ns tulsdskdikw : utçusuu-sdúk tobsk'nul Esiptek utçit kunidjnu-úók sk utçit uktebitemuók ; sk tçugwsluk ku-çquou, sk tçugwidákw.

20 Ak muu uksepédé-dumuuk kuutpsuunuou, mudu m'sit kəguə kelúlk mskumigék Esiptek tulé kuuskuluok ék.

21 Təkuu Islél unidjin teldsaks-dilidji; sk Səsep teliig'nura-uodj'l tobák'nul tən telitplumáp Palouun, sk ig'numuótə unimsnuou.

22 Ak m'sit weni ig'numuótə neukt keg'nsdimk m'təkwón; kəduu ig'numuótə Pssumeinl sist kuskimtulnaskudik suuləwe; sk elp nən kegensdimkul m'təkwonn.

23 Ns teli əbuótə utçul; neuktin-skuksilidji djekás wedji pitkum-eutçi tən kelúlkul kəguəl Esiptek tulél, sk neuktin-skuksilidji ulgwedu djekás wedji pitkumeutçi kulumkwomúk, sk pibunok'n; sk mitçiptçewe utçit utnimsn utçul.

24 Ns telipkətkimadji widji-gimadji, sk pək-tumkidsdjik, sk Səsep eladji: Ankwe-asultikw mu uktage-ludultinou outigu (tən tuli-pumids-yoku).

25 Təkuu wedji tuidsdjik Esiptek, sk pedjidsdjik mskumigék Kenunku, utçuoku.

26 Təkuu telag'n-udum-uis-didj'l, əlsdidj'l: Səsep mətç mimadjit, sk elp e'lisakumouit tən telkák mskumigou Esiptek. Təkuu Səskəb ukwomlsmun wigwisk, mudu mektuadji.

27 Təkuu kskeitulimsdidj'l m'sit Səsepul uk-elus-wok'n-um'l tən telimkwádip Səsepul, sk tən

tilisip Sskøb nemidøg'l tobák'nul tsnnl Sösep
sbugwed-ögub'n'l upumslugun, utçuol Sskøb
utgidjskumidj'l minwielidj'l.

28 Tøku Islél ét : Tébák, Sösep n'kwis mé
mimadjit : lides, sk numiades ésk muu nebuu.

CHAPTER 46.

TØKU pøktumksit Islél, sk m'sit tsn tesidjik
tegweusdidj'l, mouipkøtum-kidødjik, sk pedjids-
djik maskumigou teluisik Bilsibs. Ak uls tet
Sskøb pegid'n-vmuodj'l pegid'num-adimkewél
Niksksmul, utçuul Æsskul uniksksmul.

2 Tøku Niksksm neyssidj'l Islélul depkigu,
keluladj'l, eladj'l : Sskøb, Sskøb ! Sskøb eladj'l :
Wls eum.

3 Niksksm eladj'l : Nån Niksksm, kútg uniksk-
ksm'l ; muu ukwe-gwodssiu uktnissgssin Esiptegu ;
mudu nsdel tet tulikissdultes meskák neuktsks-
miksúdiu.

4 Wlinissks-widjédiduksunu Esiptegu ; sk mis-
mútg aptg tçuugwi-utkuudju-slultes ; sk Sösep
igsduodu upit'n ukpukiku iktuk.

5 Tøku Sskøb wedjipkøtumksit Bilsibs sk
Islél ukwís elslsdidj'l Sskøbul utçuol, sk elsls-
didji unidjunuo sk utebitemuo tobsk'n iktuk

tsnvl Palounn kisi sbuadj'l utnvlslugunv.

6 Tokuu weswsládidji utuemuó, sk utapsu-
nuol tsnvl etlimsinvmididj'l Kenunkv, sk pedji-
dsditç Esiptegv, Sskób sk m'sit tsn tesuunε-mik-
sitç,

7 Ukwís sk ukwís ukwisuó tegweusdidj'l ;
utús sk ukwís utuusúó, sk m'sit tsn tesiditç
tesuunemiksitç [Sskób] widjip kisuladji Esiptegv.

8 Ns weguls Islél unidjin uisuunvnuol tsnik
pedjidadjik Esiptegv, Sskób sk ukwís, Lubenul
Sskób kisiguilidj'l ukwís'l ;

9 Luben ukwís, ns Hanuk, sk Palu, sk Hes-
lon, sk Kalmei.

10 Ak Simiun ukwís, Djemuél, sk Djemin, sk
Ohad, sk Djekin, sk Səhal, sk skumtuuk Sslul
Kenunkewísk ukwís'l.

11 Libei ukwís weguls ns ; Gulsun, Kəhat,
sk Mileli ;

12 Ak weguls Suds ukwís ns, Ul, sk Onan,
sk Sils, sk Peles, sk Sels. Ksdv Ul, sk Onan
etlinpugvb'nák Mskumigék Kenunkv. Ak Peles
ukwís weguls, Heslum, sk Hemul ns ;

13 Ns Isskul ukwís ns, Təls, sk Puvs, sk
Djəb, sk Simlon.

14 Ak ns Sebiulun ukwisu, Siled, sk Elun,
sk Djslil :

15 Weguls ns Lis ukwisu, tsní wedjiuskweu-

adji Sskøbek, Pæd'n-elumku; skumtuuk utuus'l teluisilidj'l Dins. M'sit tsn tésilitę mimadjui-núuk, ukwís, sk utús nesinskuksidjik tçel síst ns.

16 Ns Gad ukwís neguls Sipivn, Hagei, Sui-nei, sk Esbun, sk Flei, sk Elødei, sk Elilei.

17 Ns weguls Asul ukwís Djimns, sk Isus, sk Bileis, sk Sils widji-gimsdidj'l ebilidj'l; sk Bileis ukwís ns, Hibul, sk Malkiul.

18 Weguls Silps ukwís, ébités tsnul Læbun ig-'n'muobn'l utuusul Lishul, unokubem-iskwum-ilinu, sk weguls wedjuuskwe-uadji Sskøbeku, ne-uktinskuksidjik tçel usukumtesidjik mimadjui-núuk.

19 Ns Lssel ukwís weguls uisunumuol, Sskøb utébitem'l, Søsep sk Pssumei.

20 Ns Esiptek etliuskidji-nuulidji Søsepék, Manass sk Fplum, tsní Asinat Poteipils utús'l tsn etlipaduli-ssewit Onku, wedjiuskwe-uodji Søsepeku.

21 Ns Pssumei ukwís weguls, Bils, sk Bikel, sk Asbel, sk Gils, sk Nemun, sk Fhei, sk Løs, sk Mupim, sk Hupim, sk Ald.

22 Weguls Lssel ukwís, tsnik wedjigultidjik Sskøbék; m'sit tsn tesáditę mimadjui-núuk neuktin-skuksidjik tçel nsn.

23 Ak Dan ukwis'l teluisilidj'l Husim.

24 Ak Naptuli ukwís, teluisul-tilidji Djesul, Guimei, Djesul, sk Silim.

25 Weguls Bilhs ukwís, tsnul Lebun ig'nu-ob'nn utúsul Lasselul unokubem-iskwuminu, sk wedjuuskwe-uodji weguls Sskøbeku. M'sit tsn tesiditç eluignuk-tesidjik ns.

26 M'sit tsn tesidjik mimadjuinúuk tsnik pedj-itkwe-uasdidj'l Sskøbul Esiptek, tsnik wedjigul-tidjik utinink usuukum-tesinskuksidjik mimadj-uinuk ns, tçel usuukum skumtuk utebitemuók.

27 Ksdw Søsep tsbusilidji ukwís, tsni etliu-skidji-nuilidji Esiptegu. Ns m'sit mimadju-inúuk tsn Sskøb telikskei-yisune-miksitç tsnik pedji-dsdjik Esipték, eluignuk-tesinskuk-sidjik ns.

28 Tøku Sskøb nigsnkimadj'l Sudshul Søsep-egu, ukugi-nuudsgun tsn outi eltek Gøsunku, sk pedjidsdjik Gøsunku.

29 Ns Søsep ilsdok utobsk'n sk eligisø-gwssit, nadj-ssuguodj'l utçul Islélul Gøsunku : sk ne-yalsidj'l utçul, sk øgulum-kwedek utøgulu-oknugu : sk etli utkidemit, pegedji-utkidemit utøgulu-woknuk.

30 Tøku Islél eladj'l Søsepul : Nuugu nebum-ep, mudu vksísk kisi numadul, sk méçç mimadjin.

31 Tøku Søsep eladj'i widji-gimadji sk utçul unidjintnu : Nin uligisogwssides agnuudum-uodes Paloun, tulimades, widji-gimkik sk núçç unidjint tsnik eumudib'nik mskumigék Kenun-ku, pedjidsdjik tsn eum.

32 Ns tçinummúk nudjianskweusdidji weisis, mudu utlugσ-wok'n-ummuou utankweuonou weisisu; sk pegisulsdidji utuémuoó sk m'sit utaligamuol.

33 Ns tsn tilisip Palounn wigummulók sk tuluidou † taliu, tu-lugσwok'n-ummul-tiyók;

34 Tulwedoksup kunokubemk teliutu-lugσ-wok'n-ummul-tidjik utankweuonou weisis wedj-sdegemk nutkoltiégwu misokku nigé, ninen sk nutçinehák. Kuulsmán uktutlugs-dumudinou mskumigek Gσsunku. Mudu Esiptegewák lék mkselumsdidji m'sit weni tsni nudji-ankweuolidji weisisu.

CHAPTER 47.

TOKU Sosep pegisink sk agnudem-uodj'l Palounn, eladj'l: Nútc sk widjigimkik sk utu-emuó, sk m'sit utaligamuok, kisiutçidsdjik mskumigek Kenunku, sk edu nugú mskumigek Gσsunk eumudidjik.

2 Ak weswladji slt widji-gimadji, nsnilidji tçinumu, sk igsladji usksluk Palounn.

3 Tokku Palounn eladji Sosep widji-gimadji † Taliutulu-gσwok'n-ummul tiyok. Elsdidjul Palounn: Kunokubémk nudji ankweusdidji weisis ninen sk nutçinskik.

4 Météq elsdidj'l Palouvnul; Pedjidsiek n'twt-lugsdumnen uls mskumigék, mudu mógwe ewi-lultiligwi kunokubemk utuemuwo; mudu medui-ouisousuok'nik mskumigek Kenunku. Ns utçit edamulek usidelum kunokubemk ututlug-sdumu-dinou mskumigou Gøsunku.

5 Tøku Palounn weskwimadj'l Sösepuł, eladj'l: Kútcq sk widjigimtçik pedjidsadjik tsn emun.

6 Mskumigou Esiptek kuksluk ék. Tsn mou-ikelúlk mskumigou usidelum kwtç sk widjigim-tçik ututlugsdumnou. Ak edúk uktçitç tsnik negumou welugudidjik, igsladúks unuudji-snkwe-uonou nin n'tuémpmu.

7 Tøku Sösepuł piskwsladj'l utçul Sskøbul, ks-kumsladj'l usksluk Palouvnul. Tøku Sskøb welimadj'l Palouvnul.

8 Ns Palounn eladj'l Sskøbul ? Taduudjein.

9 Sskøb eladj'l Palouvnul: Nsgweg'l tesibun-kugewél n'msks-doukwodum-ugewem tulél, kus-kimtul-nsk'nibuunkuk tçel nesinskugi-buunkuk. Tegalétçkul sk meduegul weguls tesibun-kugewél nsgweg'l tsn telipkidousi, sk muu teptesumuok'l nsgweg'l tesibun-kugewél tsn telipkidou-sultiidis nuuçikiku, umsksdou-kwodum-ugewe-umuog'l unsgwegumuou iktuk.

10 Ns Sskøb welimadj'l Palouvnul; tøku wedjituiét usksluk.

11 Toku Sösep igsladji utçul sk widji-gimadji sk teli ig'numwodji utaligamuultilin mskumigek Esiptek tsn mouikulúlk mskumigou teluisik Lameses, stugé Paloun teli kisitplumatçu.

12 Toku Sösep esumadji pibunok'n utçul sk widji-gimadji sk m'sit tsn tesilidji utçul unadjintnu, teli ig'numuotç tsn ba wenul tedudjiktçik-suilidju.

13 Ns mөгwe mitçiptçewenuk m'sit mskumigek, mudu lók ouisousuok'nik, tçel ba Esiptege-wsk sk Kenunkewsk wedji noutessdidjik ouisousuok'n iktuuk.

14 Ns Sösep mousdok m'sit suliewe tsn etliwedjidasik mskumigék Esiptek, sk mskumigek Kenunku, tsn pedjip-kwodeligedumk kuulum-kuu-iktugw ; sk Sösep piskwsdok uul suliewe Palounul wiku.

15 Ns tsn tilisip suliewe ksksyšk mskumigek Esiptek, sk mskumigek Kenunk, m'sit Esiptege-wsk pebjidsdidj'l Sösepul, teluedjik : Mitçiptçewe ig'numuin ? Kөгue tu utçit-linpúdegek kuskuluk ; mudu suliewé ksksyšk.

16 Eladji Sösep : Suliewe ksksyšk, uktuemuo tçugwsluk, sk ig'numultoksup mitçiptçewe utçit uktuemuok.

17 Toku pegisuulsdidji utuemuo tsn Sösepul eumulitç ; sk Sösep ig'numuodji mitçiptçewé u-

tçit tesibó, sk tçitçkeluæutçi, sk wendjudismú,
sk utçit djeksu, sk wedji ig'numuotç pib'nok'n
ns peminkuude-buunkuk utuæmuou iktuak.

18 Ns kisi pumişk uis neuktibuunkuk, pedji-
dádidj'l Sösepuł tsbuibuunkuk, eládidj'l: Mu
mimu-gwodu-okutç n'sskumsminen n'suliewe-
uminen ukaksyán, sk n'sskum-sminen weskwæu-
adji n'tuémis, sk mægwetç kogué eskwisnuuk
uskaluk n'sskumsminen, psuk n'tininen, sk
n'mskumi-geminul.

19 † Koguae utçinpúdigek kuuskaluk, ninen
sk n'mskumigeminul. Upkwodeluin sk upkwod-
elumuin n'mskumigeminul, utçit pib'nok'n, sk
ninen sk n'mskumigeminul luæwodesine. Palou-
un, sk Paloun unokubemidou n'tininen sk skin-
imin ig'numuin, kuksman n'pumusultinen sk
mu nunpudinén, kusns mskumigou mu usked-
enun.

20 Tøku Sösepuł pegwodelk m'sit tsn telkák msk-
kumigou Esiptek utçit Palounul, mudu m'sit
wenik Esiptegawák neduiskedúdidj'l umemke-
gemuol; mudu ouisousuok'n wiswig'nemadji.
Ns teliutaligamitç Paloun mskumigou.

21 Ns mimadjuinu itepkissladji uktçigun ik-
tuk wedjsegemk wegwák mskumigou sk slé el-
miwegwák.

22 Pssuk psduliás umemkegemuol mu peg-

wodelumuog'1; mɔdn Paloun ututkun-uok'n-
-umuou utousuok'n-umuou wedjig'numuotɔ,
sk psduliásk wedousultidjik ututkun-oknumuou,
tsn Paloun wedji ig'numuotɔ. Ns utɔit psdu-
liásk mu neduiskeduidig'1 umemke-gumuol.

23 Tɔku Sɔsep eladji mimadjuinú : Djikset-
uúkw, pegwodelulók edu kiskuk sk pegwodelum-
ulok ukmemkegumuol utɔit Paloun. Anksp-
tumúk, uls kuiskini-minumuou, ns igsdugwot-
oksɔp mskumigek.

24 Ak tuliadou tsn kɔguɛ kisigwen-umók nsn-
unemák nenɛwe ig'numuodoksɔp Paloun, sk ne-
unemák kilou uktutkun-wok'num-idoksɔp utɔit
uskinimin uktigsdsk'n-umuou iktugu, sk utɔit
kilou kiluinou sk tsn telikdjiksultiyok sk kuni-
djunuok wilultinou.

25 Ns teluedjik : Kil kisiusetouidun n'n.i-
madju-ɔk'numinen ; ns ulslin, sk unokubemidou
n'tininen Paloun.

26 Tɔku utpludsk'n Sɔsep kisidok Esiptegu,
máskw kiskuk, Paloun utaligamin nsnunemi-
gɛwé ; psɔk psduliásk utigsdsk-k'numuol tsnu
Paloun mu wedju-taligamik.

27 Ns Islél etlugstk mskumigék Esiptek, m-
skumigou teluisk Gós'n, sk etliutaligamit nsdélw,
sk etligwet, sk etli-pugweli-gwet.

28 Ak Sskɔb telipkitkátk mskumigou Esipték

metlssi-buunkuk tçel luig'nuk. Ns telipkidousit Sskøb kuskimtul-nskni-buunkuk tçel newinskugi-buunkuk tçel luig'nuk.

29 Ns tetpugák igák Islél ukuduu-inpunu : tøkku wigumadj'l ukwis'l Sösepu, sk eladj'l : eduk nige tuli ulsli, igsdwi ukpit'n lamék n'luugunuk, sk ulsli sk tulsliduks kedlewe-uok'n iktuk : edamuul mu uktutkuudslin Esiptegu.

30 Ksdw lisintés nuutçuk elisuulti-didju, sk utçituislidóks Esiptegu, sk utkuudslidóks nuutçúk ututkuudsk'n-ekadimwoku. Sösepu eladj'l : Tulsdegedes tsu teluen.

31 Tøkku Sskøb ét : Eluidumasi n'tininku. Ak eluidumasidj'l. Tøkku Islél edjinkwssit unpegunuk elkwesinku.

CHAPTER 48.

NA kiskiskadjisgul weguls koguel Sösepu teli-muut kútç kesinukwot. Tøkku Sösepu weswladji tsbusilidji ukwis, Manassul sk Hplumul, uwidjedultin-ouu [eliedj'l nadjinumiadj'l utçulu].

2 Ns Sskøb telimuut, eluut : Ukwis Sösepu pegisink tsu eumun. Tøkku Sskøb kaskum-ugwssit, sk nemtçssit unpeg'n iktuk.

3 Ak Sskøb eladj'l Sösepu : Nikskam mestei-

mulgig'nut etli-meswssip n'tinin mskumigou Lusku, mskumigou Kenunku, sk welimip;

4 Ak telimip: Anksptén, elukwolul kulimsnin, sk pugweli-snkus-lultes, sk kisslades ukpi-gwelunimiksin, ukskeiyis-sksmiksinu; sk ig'nu-muodes kunidjínk uls mskumigou aptçu uotali-gamuul-tinouu.

5 Ns nuugu weguls tsbusidjik ukwisk Fplum sk Manass, tsnik wedji-gweb'nik uktinink mskumigeK, Esiptek, éskw muu pegisinuonek eumun, nin wegwissnik, (nin n'kwisk ns,) stuge Lubén sk Simiun tuliuukwisides utinewou.

6 Ksdou kunidjínk tsnik utçi-guudidák elmi-gunik uktinink, kil ukwisiduks, sk negumou ok-ektçe-wisultidsk widji-gimsdidji utaligamuou iktuk.

7 Ns nin tsn wedjisnek Pédunku Lssel etlin-pukub'nok outik kweitçk n'tinink mskumigou Kenunku: wedjus-teskumsnék Fpletku; sk etli-utku-dalkub-unek outigu tsn eltek Fpletku, ns Betlémku.

8 Tøkuu Islél nemiadji Søsep ukwisu, sk eladj'l: ? Wenik tu egwet.

9 Søsep eladj'l utçul: N'kwisk neguls tsni Nikskm uls tet ig'n'muib'ni. Sskøb eladj'l: Tçugwál uls tet kulsmen ulimadés negumou.

10 Ns Islél teli kisiguuit upukikul muu welap-

tenugul ; ns utçit muu wedjinemidegék. Tøku Søsep pegisuuduodji kweiitçk eumvolidju, sk Ss-kób wesksgulmadji sk keki-djoktçsladji.

11 Tøku Islél eladj'l Søsepul : Muu telidssiuep nunmidulin uksiskwu ; sk, snksptén, Niksksm neysduidji kunidjinku.

12 Tøku Søsep wedjuusuduodji utçiguunku sk eldjinkwassit mskumigegélu.

13 Tøku Søsep teliusuusaladji tsbusilidji ukwís ; wedjuususaladj'l Æplumul insk'numk tetps-gou Islelul upsds-duudjumk, sk Manassul psds-duudjumk tetps-gou Islelul utinsk'numku, sk wedjuousduodji tsu utçul eumvilitç.

14 Tøku Islél sibinsksdok utinsk'num, kekws-duótç Æplumul unudjegu, tsnu maltçewe-djuil-idj'l ; sk sibinsksdok upsdsduudjum sk kekws-duótç Manassul unudjegu, sstuo-gunøgws-dog'l upitunn ; mudu Manass kisiguit.

15 Tøku Islél welimadj'l Søsepul, eladj'l : Niksksm tsnu usksluuk nutçukik Ablshsmó, sk Æsskó, etli pumi-dsbák ; Niksksm tsu telipkidj-isumit tsu telipkidowzi misøku kiskuk ;

16 Ansalewit tsu kisiutçusetouít m'sit unmadjód iktuk ; ulimátç sbsdúsu, sk n'wisunum wedji wisun-tultáditç ; sk nutçukik Ablshsmó sk Æsskó uwisunumuol widjiwisun-tultáditç : sk lók twli pugweli-gwedák mskumigeku.

17 Ns Sosep nemiátq utçul utigsdulin utinsk-
'num Fplumul unudjek, mu welidedumuuk, sk
wensgaduotç utçul upit'n wedjik-tuiadjs-duotç
Fplumul unudjek, kedui-eliadjsduotç Manassul
ununçegw.

18 Ak Sosep eladj'l utçul: Muu tulisnuotç,
nú, mudu uls ns meltamigwet; igadu uktins-
knun negum unuutçek.

19 Ksdu utçul slustumelitç eladj'i: Kedjidu
kwis, kedjidu; negum elp enkuuds-ksmiksidou,
sk elp espedou; ksdu smúotç utçig'numul adji
espedidul muenkuude negum, sk unidjink kskei-
yis-sksmik-sultilidu, undjwn iktuuk.

20 Ak Islel welimadji ns nsgwek, ét: Uktin-
ink iktuuk Islel unidjin utçiuulimsdák mimadj-
uinú tulimadsk, Nikskm tulshnitç uktulein stugé
Fplumul sk stugé Manassul, sk tumk ewádadj'l
Fplumul.

21 Ns Islel eladj'l Sosepul: Anksptén, nin nép,
ksdu Nikskm utkwewuløktou, sk elmsluløktou
kwtçuskik umutkiwoku.

22 Ak elp nin adji pugweli-ignumul neukte
stkwnuok'n mu enkuude widjigimtçik, tsn nin ki-
siutç-i-kukwsdskup Ameleitkewátç upitunku,
n'tespugwosigum iktuuk sk nudsb iktuuk.

TCAPTER 49.

TOKU Sskøb wigumadji ukwisu, eladji: Moidák sk tulimultoksap tsn tuløltidoksap elmig'niku.

2 Moidák, sk nudumúdik kilou, Sskøb ukwisu; sk djiksetúk Islél kuitçuou.

3 Lubén, kil meltami-kideiep uktinin, (kasi-guin n'kwis,) n'mulgig'nódim sk uktinink wedjip-kø-djig'nueiep, sk wedji pugwel-ikpumæi, sk wedji pugweli-espei.

4 Tsn teliwegein stuge sabugwon, ms ksniewewuun. Mudu elitkødjuáp kútc unpøg'nk; tøku medjigsdúp. Elitkødjuimtumát íkuudjisínu.

5 Simiun sk Libei widjigudidjik; upkumsk'nul atçkuneadimk-ewél wigwok edeg'l.

6 N'tçidjiskumítç, muu upkiskwsu ukimuu-duugewemuou iktuk, kusns umoui-ømimuou iktuk, n'kuupmi-dédsk'num muu uktugweuou. Mudu ukweiudimuou iktuk wedji nebsdib'nn tçinum-ul, sk uli-dedum-uok'nummuou iktuk muunks-dumidip løgøpskunigun unisiunu.

7 Unmadjiilsudasitç ukweiudimuou, mudu melkigunsgup, sk ubuiski-kweiu-dimuou, mudu meduégus. Nousklades Sskøb [unidjin utine-wou] iktuk, sk sesideskuodes Islél [unidjin uti-newou] iktuk.

8 Suda, kil ns tsn widjigimtcik m'togwolultsk. Ukpit'n igasdasidou tsnik kedanskik utoguluok-'nuók. Kútq unidjin elimatkweddsak kuuskaluk.

9 Sudá pitalútc ns ; kwás, kisiutçi-litkuudjuán nebadegemkewe iktuk. Kedsk-tçedutkus ! teli lismasis stuge pitalu ; stuge kisigu-ibitalu ! ? wen unsgsladul (wen nadji tçipladul).

10 Eligewitewe obtun ms utçip-kotum-kassinuk Suda utinink kisns nudjinpludeget ms utçipkotumkssik megweik ukwotk misøku Seiló upkisintou ; sk tsn negum itou tessks-miksidity mouidsák.

11 Etlikulpiladj'l udjeksumul tedibogwák iktuk, sk udjekstçidjumul kelúlk tedibogwák iktuk ; kesispsdøg'l utøkwon'l megóbák iktuk, sk utssunumul tsdi-bogwsg-ewél minitçkul umuldemuou iktuk.

12 Upukiguul utçimkwedul megóbák iktuk ; sk wibátul utçiwobedul mulsegedj uiktuk.

13 Sebiulun etlgsadou úktçigum-uge-ekómju ; sk kumuudis-duudul nabigwon'l. Ak uskweiigum liadou misøku Seidunku.

14 Isskul ns Djekss melkig'nut, elisink megweik tsbug'l miusúnul.

15 Ak nemidok stlssmuudi ukelúltunun, sk mskumigou ulksk'ninu ; tøkku øgulum-kodjink

ukuuskwouulenu, sk wedjikistéweit eligewitewe
sulieweu.

16 Dan tuli ilsumadu wigumsu stugé neukts-
ks-miksidji tsni Islelék wedabskumilidji.

17 Dan tçutçádjuidou kaskoutigu : m'teskum-
uidou outigu ; tsn upksduodu tesibou ukunuu-
ou ; kuulsmen tsnul pemábuluelidj'l linisielidul.

18 Kisiskibedul kustoueuoknum, O Uktçi-
sskumou.

19 Gad, ns tuledou, n'tubluimi wiswig'nem-
-kudsk ; ksdu Gad wiswig'nødegedou tsn elmi-
-kespiáku.

20 Ns Asul utinink utçiadou wigewitou mi-
tçiptçeweu sk keliulkul køguel eligewitewél ig'n-
umuedudul.

21 Naptuli ulgweduk kulibú spkwslut ns :
ig'numuedøg'l usugewi-keluwok'n'l.

22 Søsep pigwelimsnik upsetkuunit ; upsetkuun-
pigweli-msnik teliskelisk wedjuou n'kunø-bad
iktuuk, tsn upusetkuunumul elisksidji-soupøgi-
-sgul løgøpskunigun iktuuk.

23 Nudji sltagóltidjik lók wenmadje-usdib'n'n
sk nsksdus-dib'nul ; sk mskskelum-sdib'nul.

24 Ksdu utsbil aptçimulgelidj'l, sk uput'nøg-
umul wedji mulgi-kisitasigul Sskób mouimul-
gig'n-uldj'l unisksmul uput'n iktuuk. Nsdél
tet wedjiet tçitçkeluwutçwe nudji ankødeget,
kundou Islelek tulé.

25 Welstimgewél wedjig'1 kútg uniks-ksmul utininku, tsn sbög'numultou, sk mestei mulgig'nut Niksksm tsn utgi ulslultou welstimgewe iktuk ukpudeiik wssók tulél, sk welstimgewil iktuk tulél uktgigum uiktuk ebunék edek ; sk welstimgewé iktuk tulé melegedjumk sk midjuusdjitg wák tulé.

26 Kutg utulstimgewummul adjimulgig'n-sgul mu enkuude nutgugik utulstimgewumwog'1; misokku aptgus-wél wegwi-espsumi-geg'1; weguls tedul Sösep unuutgek, sk negum kekwoptg tsn wedji tepkisslus widjigimadji utinewou iktuk.

27 Pssumei etli skwisksdegedou stugé boktusum. Eskitpúk malkotou nebadegem-kewé, sk welák utkunuwotou kumutnog'n.

28 Ns m'sit weguls metlss-unemiksidjik tgel tsbu Islelek wedjigultidjik ; sk ns teliuskwimkwádidj'1 utguol sk welimkwádidj'1 ; m'sit wen utulstimgewum iktuk teliutgi-ulimkwádidj-
ul.

29 Ak teblumadji, eladji: Nögumsk kedui-mouidáiek, ns utkudslidoksup nutguk ututku-dsk'n-ekadim-uoku ; ns elmunasik iktuk tsⁿék Eplum Hitjewstg umemkegumku.

30 Wls elmunasik iktuk tsn ék memkegumk tsn teluisik Makpels, tsn telpgeiiu uktgigum tel-

uisik Mamli. Mskumigék Kenunk tsn Ablshsmó pegwodelkus sk widjipkwodelkus Eplumul Hitiewádj'l umemkegum, telipkwodelkus utaligamin ututku-dsk'ne-kadinu.

31 Nsdél tet etli utkuudslsdb'nu Ablshsmó sk Sslíó Ablshsmó utébitem; sk nsdél tet etli utkuudslsdbinu Fsskó sk utébitem Libeksø, sk nsdel tet etliutkuudslkub'nok Lisóu.

32 Ns elmunasik sk memkék tsn tet ek, wedjipkwodelasiksyp Het unidjintu.

33 Ns Sskøb kskeit-plumátç unidjint, utkisksdøg'l ukwod'l unpøg'n iktuk, sk egulamit: sk eliedók utugweadultinou wigumsku.

CHAPTER 50.

TOKU Søsep øgulumkwedesinkul utçul usis-kuuk, sk etli utkidemit, sk weskegulumadj'l.

2 Tøku Søsep teblumadj'i unokubém tsni mulbuløwilidji ulinpisunslin utçulu. Tøku mulbuløwidjik welinpisunslsdidj'l Islelul.

3 Ns tøkku turtçu kiskadjsdu-didj'l newin-skegugung'l utininku, mudu teli kiskadji-sg'l utinewou iktuk tsnik nepkik welin-pisunslsdidjik; Ns Esiptegewák telipkidjiutçi-unmadji-dssu ljik utininku eluig'nuk tsin skegigi-gunsk.

4 Ns kiskadji-*sgul* unmadji-d*ssuudi*el n*sgweg'*, S*osep* keluladji Palou*nnul* wigums, eladji: Ns ed*uuk* uksaliók edamulok kululadok*sup* Palou*nn*, tulimadok*sup*;

5 Nin n*utçok* k*isslib'nók* n'teluidum*asin*, telimib'nok; s*nkstén*, nin kedui*npum*: ns n'tutku-dsk'n*um* t*sn* kiskad*js*-du*ep* mskumigou Ken*nn*-ku, ns*dél* tet tuli utku-d*slid*uks. Ns utçit n*igétç* usidelum*i* n'tulitkudju*asn* n'tutku-d*slsn* n*u*-tç*u*, sk aptç upk*isintes*.

6 Toku Palou*nn* eladj'l Utkudju*ás*, tuli-utkuudul k*utçu* stugé t*sn* tel*sluskus* uktului-dum*asinu*.

7 Toku elitkudju*ást* S*osep* nadj*i* utku-d*sladj'l* utçul, sk widj*eus*-didj'l m'sit t*sn* t*esiditç* Palou*nn* unokubém, k*isigú* wigums t*snik* etli-sskumou-ultidjik w*áku*, sk m'sit t*snik* etli-sskumou-ultidjik t*sn* telkák mskumigou Es*ipteg*u**.

8 Ak m'sit t*sn* t*esiditç* S*osep* wigum*ás* sk utçul wigums; p*szuk* umidju*sdjidjumuó* sk utwém-uo nsk*sls*didji mskumigou G*osvnu*.

9 Ak widjit-kudju*u*-d*sdidj'l* tobsk'n'l sk t*snik* t*esibç*-øltidjik, sk lók meskák moui*emi*.

10 Ns pedjád*sdjik* Etadul itlibu-gwede-gelitç*u*, t*sn* ksmék Suuldenku, sk ns*dél* tet lók etli unmadji-d*ssul*-tidjik meskák unmadji-d*sswok'n* ik-tuuk. Ak S*osep* wedji k*isidok* unmadjid*ssuudi* utçuk, telipkidj*iek* eluwig'nuk t*esugun*ák.

11 Na tsn tilisip negumou tsnik teleouultidjik uls maskumigou, Kennunkewák, nemiduditç uls unmadji-dssuudi Etudul tsn itli-bugwedé-gelitç, teluidjik: Na lók medui-unmadji-dşswoknik Esiptegewák utinewou iktuk. Na utçit uls maskumigou teluisik Ebelmislém, (Esiptegewák utunmadji-dşswok'numuou,) ksnék Suldénku ns.

12 Tokou Sakóbó ukwís telslsdidj'l tsn telitplumidipu.

13 Mudu ukwís elmslsdidj'l maskumigou Kennunku, sk utku-dslsdidj'l elmunasik iktuk tsn ék memkegumk Mskpile tulé, tsn Ablshsmó wedjipkwodel-umuos Fplunul Hitiewsdj'l, sk memkék utçit utaligamin utkudsk'n-ekadin, tetpsgeiiu Mamlek.

14 Na kisi utkudsladj'l utçul Sösepe apskwssit pegisink Esiptegu; negum sk widji-gimadji, sk m'sit tsnik widjtkudjuu-dádib'niv utut-kudslsnou utçuu.

15 Na tsn tilisip Sösepe widji-gimadji nemiduditç utçuol ukisin-puliu, telimtultidjik: Tçiptuk eduuk Sösepe mskskelumulkudou sk smútg sbankudulkudou m'sit tsnul teli atçkunslugúbn'l.

16 Na elkimsdidj'l me wenu Sösepeul éumulitç utulimsn: Kuitçók telumi-namutunók éskw mu nebugwék, telweb'nok,

17 Ns tulimadoksop Sosep, sbiksik-tumuu, e-damul, nuugú widjigimtçik uwinsudimmol, sk uteluwewuudiwol ; mudu atçkunsuskub'nik. Ns utçit nuugútç sbiksiktumuu, edamulék kúutç uniksksm'l unokubém uteluewúdimuou. Tokuu Sosep utkidemit tsn weskwimsditç.

18 Ak widji-gimadji elidslidji, sk meskuns-desultilidji uskslúk [Sosepul] telimtçi : Anksptén ninen kunokubemk.

19 Sosep eladji : Muu wegwodssultíp ! ? Nin tu napksk Niksksm [mismuutç mçgwç].

20 Kilou telidedumçgup uktatçkunsinou ; kedu Niksksm telidetskus ututçi-ulsdegen ; ustou-ién pigwelnidji umimadj-ultilinú, stugé telísk kiskuk.

21 Ns utçit muu wegwodssultíp ; snkwesultoksup, kilou sk kunidjúnúók ; sk Sosep eulidelumadji widji-gimadji sk welimadji.

22 Ns Sosep etlugátk Esipték negum sk elp utçw unidjintnu ; sk Sosep telipkadousit kuskimtul-nsknibuunkuk tçel metles-çbuunkuk.

23 Ak Sosep nemiadji Eplumul unidjin sist ankwelidji. Ak Mekilul Manass ukwís'l unidjin Sosep utçiguunk ebilidji.

24 Ns Sosep eladji widji-gimadji : Nin keduinpum, sk mismúutç Niksksm emitugwol-uloktou, sk utçi tuasluloktou uls mskum.gou, sk ls-

luløktóu uls mskumigou tsn wedji luudumasip
utig'numuonou Ablshsmó sk Tsskø sk Sskubó.

25 Tøku Søsep kisladjí Islél unidjín utelui-
-dumasul-tilin, eladji : Amútg Niksksm emitu-
gwol-noktu; sk kilou utçit-kødjus-duudoksup
n'wok'n-demul uls tet.

26 Ns Søsep nepk, kuskimtulnsk'n-ibunát
tçel metlssibunst; sk welinpisun-sdidj'l; sk pi-
djslut lnskeig'n iktuk Esiptegu.

